

**T.C.
KALKINMA BAKANLIğI
GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIğI**

**GAP İDARESİ
2014 YILI
FAALİYET RAPORU**

Mart 2015

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
Bakan Sunuşu	1
Üst Yönetici Sunuşu	2
I. Genel Bilgiler	3
A. Vizyon ve Misyon	3
B. Yetki, Görev ve Sorumluluklar	3
C. İdare'ye İlişkin Bilgiler	5
1. Fiziksel Yapı	5
2. Örgüt Yapısı	5
3. Bilgi ve Teknolojik Kaynaklar	9
4. İnsan Kaynakları	10
5. GAP İdaresi Tarafından Sunulan Hizmetler	12
6. Yönetim ve İç Kontrol Sistemi	16
II. Amaç ve Hedefler	16
A. İdarenin Amaç ve Hedefleri.....	16
B. Temel İlkeler	17
III. Faaliyetlere İlişkin Bilgi ve Değerlendirmeler	17
A. Mali Bilgiler	17
1. Bütçe Uygulama Sonuçları	19
2. Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar	20
3. Mali Denetim Sonuçları	20
B. Performans Bilgileri	20
1. Faaliyet ve Proje Bilgileri	20
2. Performans Sonuçları	83
IV. Kurumsal Kabiliyet ve Kapasitenin Değerlendirilmesi	103
A. Güçlü ve Zayıf Yönler	103
B. Değerlendirme	105
V. Öneriler	107

İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI

Üst yönetici olarak bilgim dahilinde;

Bu raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu beyan ederim.

Bu raporda açıklanan faaliyetler için bütçe ile tahsis edilmiş kaynakların, planlanmış amaçlar doğrultusunda ve iyi mali yönetim ilkelerine uygun olarak kullanıldığını ve iç kontrol sisteminin işlemlerin yasallık ve düzenliliğine ilişkin yeterli güvenceyi sağladığını bildiririm.

Bu güvence, üst düzey yönetici olarak sahip olduğum bilgi ve değerlendirmeler, iç kontroller, iç denetçi raporları ile Sayıştay raporları gibi bilgim dahilindeki hususlara dayanmaktadır.

Burada raporlanmayan, idarenin menfaatlerine zarar veren herhangi bir husus hakkında bilgim olmadığını beyan ederim. Şanlıurfa - 27.02.2015

Mehmet AÇIKGÖZ
GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkan V.

MALİ HİZMETLER BİRİM YÖNETİCİSİNİN BEYANI

Mali hizmetler birim yöneticisi olarak yetkim dahilinde;

Bu idarede, faaliyetlerin mali yönetim ve kontrol mevzuatı ile diğer mevzuata uygun olarak yürütüldüğünü, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını temin etmek üzere iç kontrol süreçlerinin işletildiğini, izlendiğini ve gerekli tedbirlerin alınması için düşünce ve önerilerimin zamanında üst yöneticiye raporlandığını beyan ederim.

İdaremizin 2014 yılı Faaliyet Raporunun "III/A - Mali Bilgiler" bölümünde yer alan mali bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu teyit ederim. Şanlıurfa-27.02.2015

Bahri EMRE
GAP İdaresi
İdari ve Mali İşler
Genel Koordinatörü

BAKAN SUNUŞU

Kalkınma anlayışımızın temelini, ülkemizin kalkınmasına yönelik tüm politikaların insan odaklı ve birbirleriyle uyumlu olarak ele alınması oluşturmaktadır. Bu anlayışla Kalkınma Bakanlığımız ülkemizin ekonomik ve sosyal potansiyelinin mevcut ve gelecek nesillerin yaşam kalitesini sürekli iyileştirmek üzere kullanılmasına önem vermekte, sürdürülebilir kalkınma sürecinde ekonomik refahın yükseltilmesini, sosyal hakkaniyetin gözetilmesini ve çevrenin korunmasını bütüncül ve dengeli bir şekilde ele almaktadır.

Bölgesel gelişmeye ilişkin olarak, bir yandan her bir bölgenin kalkınma fırsatlarını ortaya çıkarıp değerlendirerek rekabet gücünün geliştirilmesi, diğer yandan da bölgelerarası gelişmişlik farklarının azaltılması yoluyla bölgelerde yaşam kalitesinin iyileştirilmesi konusunda uyguladığımız planlar, programlar, projeler ve faaliyetlere hızla devam etmekteyiz.

Hepimizin bildiği gibi GAP, Türkiye'nin bölgesel potansiyelini gerçekleştiren, yarattığı refahla ülke ekonomisine reel katkı sağlayan en önemli bölgesel gelişme programıdır. Yerel girişimleri besleyen, iddialı, perspektifi geniş ve ulaşılabilir hedeflere sahip bir projedir.

Dokuzuncu Kalkınma Planı döneminde başta Güneydoğu Anadolu Bölgesi olmak üzere bölgesel gelişmeye yönelik projelere önemli kaynaklar aktarılarak birçok proje tamamlanmıştır. GAP kapsamında başta sulama olmak üzere temel altyapı yatırımlarının, ekonomik ve sosyal gelişmeyi sağlayacak eylem ve projelerin büyük bölümünün tamamlanması amacıyla 2008 yılında GAP Eylem Planı uygulamaya konmuştur. GAP Eylem Planı uygulaması neticesinde bölgenin ekonomik ve sosyal göstergelerinde kısa sürede önemli iyileşmeler sağlanmıştır.

Atılan büyük adımlar sayesinde GAP'ın kilit yatırımları bir bir tamamlanmış; eğitimde, sağlıkta, şehirleşmede, ulaşımda, tarımda, toplu konutta, kanalizasyon ve içme suyu altyapısında, sosyal destek projelerinde ve diğer tüm alanlarda büyük yollar kat edilmiş, Bölge'nin çehresi değişmiştir. Anne ve bebek ölümlerinde hızlı düşüşler yaşanmış, okullaşma oranında kayda değer bir yükseliş olmuş, bütün illerde üniversite açılmış, her ilimiz bir havaalanına kavuşmuş, üretimden ihracata, istihdamdan sosyal göstergelere kadar her alanda önemli gelişmeler yaşanmıştır. GAP Eylem Planı ile Bölge'deki iller birer cazibe merkezine dönüşmeye başlamıştır. Tarımsal desteklerden kırsal kalkınmaya bitkisel üretimden hayvancılığa kadar tarımın her alanında değişim ve dönüşüm vardır. Oluşturulan sinerji özel sektör yatırımlarına da olumlu yansımıştır.

Farklı sektörleri içeren yatırımların izlenme ve yönlendirilmesi, bu yatırımları yürüten kurumlar arasında koordinasyonun sağlanması görevini yürüten GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, GAP Eylem Planı'nın izleme-değerlendirme ve koordinasyon görevini yürütmüştür. Başkanlığın sorumluluk, doğruluk, tarafsızlık, açıklık, tutarlılık ilkeleri ve ilgili yönetmelik doğrultusunda hazırladığı "GAP İdaresi 2014 Yılı Faaliyet Raporu" nun tüm taraflara yararlı olmasını diliyorum.

Cevdet YILMAZ
Kalkınma Bakanı

ÜST YÖNETİCİ SUNUŞU

Türkiye'nin en büyük, Dünya'nın sayılı bölgesel kalkınma projesi GAP, ülkemizin birlik ve beraberlik içinde yürüme kararlılığının, gelişime açıklığının göstergesidir. Bugüne dek yapılan çalışmalar Bölge'de istikrar ve gelişim yaratmış; klasik anlamda GAP büyük ölçüde tamamlanmıştır. Enerji yatırımlarında sona gelinmiş; arazi toplulaştırmasında, işsizliğin ve göç sorunlarının giderilmesinde önemli mesafeler kat edilmiştir. Bölgeye yapılan ileri teknoloji içeren yatırımlar Türkiye'nin geleceğine yapılmıştır. Kalkınma ajansları gibi yapılanmalarla tavandan tabana kalkınma güçlendirilmiştir. Bölge'nin kentsel yaşanabilirliğini iyileştirmeye yönelik altyapı programları başarı ile uygulanmıştır.

GAP Eylem Planı'nda planlanan eylemlerin önemli ölçüde tamamlanmasına rağmen, bitirilemeyen işlerin tamamlanması, yapılan yatırımlarla doğan potansiyelin sosyal, ekonomik ve kültürel gelişimin hızlandırılması amacıyla Eylem Planı 2014-2018 dönemini içerecek şekilde yenilenmiştir. Modern sulama tekniklerinin uygulanması, ulaşım ve konut altyapısının tamamlanması, rekabetçi ürün türlerine geçiş, pazarlama olanaklarının genişletilmesi, insan kaynakları ve kurumsal kapasitelerin geliştirilmesi, doğal ve kültürel dokunun değerlendirilmesi gibi ekonomik kalkınma ve sosyal gelişmeyi kolaylaştırıcı yeni politikalar uygulanarak Bölge'nin rekabet gündemi desteklenmeye devam edilecektir. Kentleşme, kültür turizmi, organik tarım, yenilenebilir enerji, lojistik, inovasyon ve rekreasyon, sosyal, kurumsal gelişme ve özellikle beşeri kaynaklarımız yeni dönemin önemli unsurları olacaktır. GAP Eylem Planı (2014-2018) 30 Aralık 2014 tarihinde Bölgesel Gelişme Yüksek Kurulu tarafından onaylanarak uygulamaya konulmuştur.

Kuruluşundan bu güne Bölgesel Kalkınma alanında öncü kurum olan GAP İdaresi Başkanlığı, Bölge'de önemli bir kurumsal kapasite oluşturmuştur. GAP İdaresi tarafından insan odaklı sürdürülebilir bölgesel kalkınmayı sağlamak için çalışmalar gerçekleştirmekte ve Bölge'de model olabilecek yenilikçi pilot projeler geliştirmekte ve yürütmektedir.

GAP İdaresi Başkanlığı ekonomik, sosyal, çevresel ve kültürel sürdürülebilirlik ilkelerine dayanan bir bölgesel kalkınma yaklaşımını benimsemiştir. Katılımcılık, bütün faaliyetlerinin temel koşuludur. Sürdürülebilir insani kalkınmanın sağlanabilmesi için kamu kurumları, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarının işbirliğinin gerekliliğinin bilincindedir. Tarımsal çalışmalar, yenilenebilir enerji, sosyal projeler, çevre, turizmin geliştirilmesi, kültür varlıklarının korunması ve altyapının iyileştirilmesine yönelik bütün proje ve faaliyetlerini bu yaklaşımla uygulamaya koymaktadır.

“GAP İdaresi 2014 Yılı Faaliyet Raporu”, 2003 yılında çıkarılan 5018 Sayılı “Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu” kapsamında, kamu idarelerine faaliyet raporlarının hazırlanmasında verilen yeni sorumluluklar çerçevesinde hazırlanmıştır. Raporun, GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı'na tahsis edilen kaynakların kullanımı ve 2014 yılında GAP İdaresi tarafından gerçekleştirilen faaliyetlere ilişkin içerdiği ayrıntılı bilgilerle mali saydamlık ve hesap verme sorumluluğu çerçevesinde İdare'mize ilişkin bilgi ihtiyacını karşılayacağını umuyorum.

Sadrettin KARAHOCAGİL
GAP İdaresi Başkanı

I. GENEL BİLGİLER

A. VİZYON VE MİSYON

GAP İdaresi, 2013-2017 yıllarını kapsayan Stratejik Planını hazırlamış; vizyon ve misyonu şöyle belirlemiştir:

VİZYON

Sürdürülebilir bölgesel kalkınma konusunda, ulusal alanda lider ve uluslararası alanda örnek bir kuruluş olmaktır.

MİSYON

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, insan odaklı sürdürülebilir bölgesel kalkınmayı sağlamak için katılımcılık ilkesi doğrultusunda, bölgesel kalkınma planı ve programlarının yapılmasını, uygulanmasını koordine eden, izleyen ve değerlendiren, uygulamalara fon yaratan, model olabilecek yenilikçi projeler geliştiren, yerel kapasiteyi güçlendiren, bilgi birikimini ulusal ve uluslararası alanda aktaran bir bölgesel kalkınma kuruluşudur.

B. YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLAR

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatı'nın kurulması; 12 Mart 1986 tarihli ve 3268 sayılı, 9 Nisan 1987 tarihli ve 3479 sayılı, 1 Haziran 1989 tarihli ve 3569 sayılı kanunların verdiği yetkiye dayanarak Bakanlar Kurulu'nca 27 Ekim 1989 tarihinde kararlaştırılmış ve 6 Kasım 1989 tarih ve 20334 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan GAP Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatı'nın Kuruluş ve Görevleri Hakkındaki 388 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile gerçekleştirilmiştir.

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatı, 388 sayılı KHK'da (yapılan değişiklikler dahil) "Güneydoğu Anadolu Projesi kapsamına giren yörelerin - Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin, Siirt, Şanlıurfa ve Şırnak - süratle kalkındırılması, yatırımların gerçekleştirilmesi için plan, altyapı, ruhsat, konut, sanayi, maden, tarım, enerji, ulaştırma ve diğer hizmetleri yapmak veya yaptırmak, yöre halkının eğitim düzeyini yükseltmek için gerekli tedbiri almak veya aldirmek, kurum ve kuruluşlar arasındaki koordinasyonu sağlamak" üzere 15 yıllık bir süre için kurulmuştur. GAP Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatı'nın görevleri 2. maddede aşağıdaki şekilde belirlenmiştir:

a) Adıyaman, Diyarbakır, Gaziantep, Mardin, Siirt ve Şanlıurfa illerini içine alan GAP Bölgesi (Batman, Kilis ve Şırnak da il statüsünü kazandıktan sonra buraya dahil olmuştur) için gerekli araştırma ve uygulama projelerini yapmak ve yaptırmak,

b) Bölge içindeki faaliyetleri yönlendirmek, uygulamasını değerlendirmek ve takip etmek,

c) Bölge'de uzun vadeli planlar ve programlar muvacehesinde süratle kalkınmayı sağlamak için tarım madencilik, imalat sanayi, enerji, ulaştırma, haberleşme, inşaat, turizm gibi kamu hizmetleri, beşeri kaynaklar, sosyal ekonomi, bilim araştırma, geliştirme ve teknoloji, çevre ve şehircilik, bölge geliştirme ve kültür sektörlerinde yapılacak yatırımlar konusunda çalışmalarda bulunmak, çalışmalarını yönlendirmek, koordinasyonu ve uygulamaların gerçekleşmesini sağlamak,

- d) Bölge'de sektörler arası entegrasyonu sağlayacak şekilde bölge planlamasını gerçekleştirmek,
- e) Bölge'de kaynakların kullanılması, dış ekonomik ilişkiler, finansman dengesi, krediler, bankalar, fiyatlar ve sermaye piyasası konularında gerekli çalışmaları yapmak,
- f) Nazım ve uygulama imar planları ile revizyonların tamamını veya bir kısmını plan değişikliği dahil ada ve parsel bazına kadar yapmak veya yaptırmak (Değişiklik: 25.01.2006 - 5449/30 madde: Nazım ve uygulama imar planlarını yapmak veya yaptırmak),
- g) Yol, su, elektrik, kanalizasyon ile konut, sanayi ve ulaştırma hizmetlerini yürütmek,
- h) Kamu kurum ve kuruluşlarına ait her türlü bina ve tesislerin yapılmasında koordinasyonu sağlamak,
- ı) Milli Eğitim Bakanlığı ve ilgili diğer kamu kurum ve kuruluşları ile koordine edilerek, halkın tarımsal alan dahil her konuda eğitim düzeyinin yükseltilmesini ve her derecedeki eğitim kurumlarının açılmasını sağlamak,
- i) (Ek: 25.01.2006- 5449/30 madde. Değişik: 08.08.2011-KHK-649/56 madde.) Bölge planlarının tamamlayıcılığını ve bütünlüğünü gözeterek, kalkınma ajanslarının ortak ve daha etkili çalışmalarına yardımcı olmak ve bu konularda görüş ve öneriler geliştirmek,
- j) Başbakanlıkça bu konuda verilecek diğer görevleri yapmak.

1997 yılından sonra 388 sayılı KHK'da yer alan bazı maddeler değiştirilmiş, bazı maddeler çıkarılmış veya eklenmiştir.

388 sayılı KHK'nın 9'uncu maddesi, 11 Aralık 1997 tarih ve 4314 sayılı Kanun ile değiştirilerek İdare'nin gelirleri;

- a) Kalkınma Bakanlığı bütçesine konulacak ödenekler,
- b) Her türlü yardım, kredi, hibe ve bağışlar,
- c) Faiz, hizmet, kira gelirleri ile sair gelirler

şeklinde belirlenmiştir.

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatı'nın görev süresi 11 Kasım 2004 tarih ve 25640 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5254 sayılı Kanun ile 3 yıl uzatılmıştır.

1 Haziran 2007 tarih ve 25539 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5670 sayılı Kanun ile İdare'nin süresi 5 yıl uzatılarak 388 sayılı KHK'da aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır:

KHK'nın 1'inci maddesinde yer alan "hükmi şahsiyeti haiz ve 18 yıl" ibaresi "tüzel kişiliğe sahip ve 23 yıl" şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddeye "Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatı'nın görev süresini uzatmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir" ibaresi eklenmiştir. - Ek madde 1 - GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, milli savunma ve milli güvenliğe ilişkin hususlar saklı kalmak kaydıyla görevleri ile ilgili olarak gerekli gördüğü bilgileri bütün kamu kurum ve kuruluşlarından ve diğer gerçek ve tüzel kişilerden doğrudan istemeye yetkilidir.

Kendilerinden bilgi istenen bütün kamu kurum ve kuruluşları ile diğer gerçek ve tüzel kişiler bu bilgileri zamanında vermekle yükümlüdür.

Bu şekilde elde edilen bilgilerden ticari sır niteliğinde olanların gizliliğine uyulur.

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, GAP ile ilgili her konuda bilgi toplamada, planların hazırlanmasında ve uygulamanın izlenmesinde, bakanlıklar, kamu kurum ve kuruluşları, kamu iktisadi teşebbüsleri ve kamu kurumu niteliğindeki kuruluşlar ve sivil toplum kuruluşları ile yakın işbirliği içinde bulunur.”

18 Haziran 2008 tarih ve 26910 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2008/11 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile uygulamaya konulan GAP Eylem Planı’nın izlenmesi, değerlendirilmesi ve koordinasyonundan sorumlu kuruluş olarak da GAP Bölge Kalkınma İdaresi belirlenmiştir. Ayrıca oluşturulan “GAP Eylem Planı İzleme ve Yönlendirme Komitesi”nin başkanlığı ve sekreteryaya hizmetleri de GAP İdaresi’ne verilmiştir.

15 Ocak 2009 tarih ve 27111 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2008/14535 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile GAP Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatı’nın Ankara’da bulunan merkezi 2 Mart 2009 tarihinde Şanlıurfa’ya taşınmıştır.

Kuruluşundan bu yana Başbakanlığa bağlı olarak çalışan GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, 3046 sayılı Kanuna 3/6/2011 tarih ve 643 sayılı KHK ile eklenen 19/A maddesi uyarınca hazırlanan ve 8 Temmuz 2011 tarih ve 27988 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı makamı onayına istinaden Kalkınma Bakanlığı’na bağlanmıştır.

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatı’nın görev süresi 3 Ağustos 2012 tarih ve 28373 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2012/3354 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 5 yıl daha uzatılmıştır. Böylece İdare’nin görev süresi 28 yıl olmuştur.

C. İDARE’YE İLİŞKİN BİLGİLER

1. FİZİKSEL YAPI

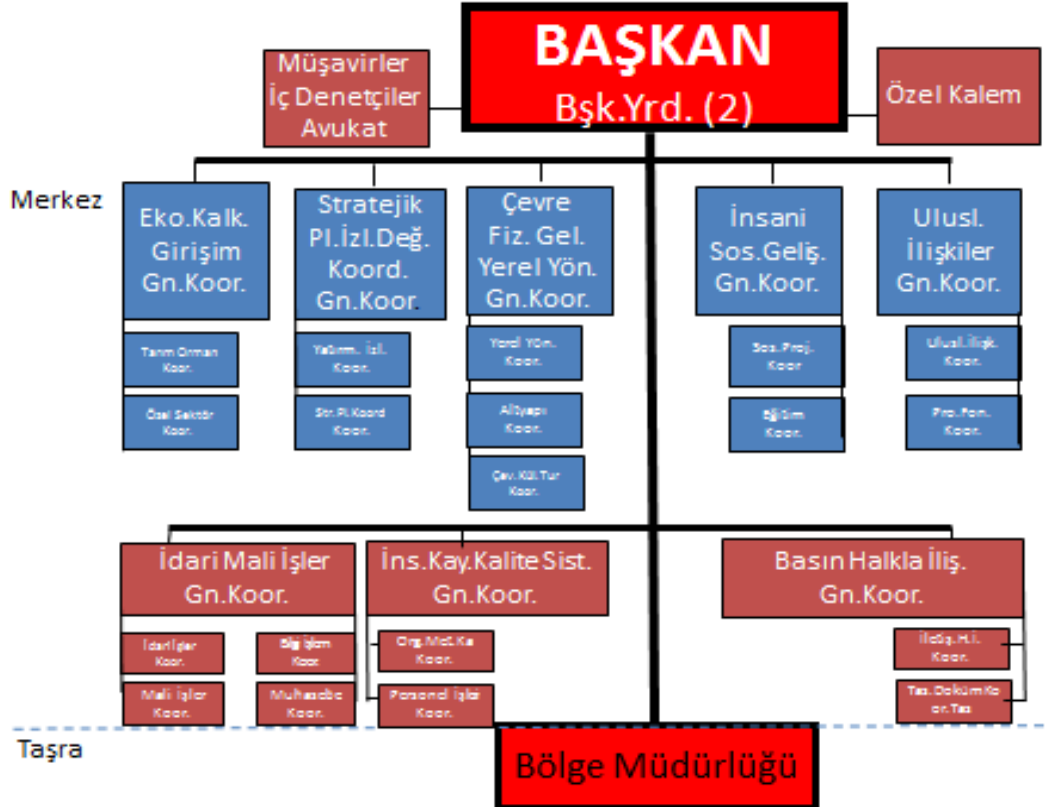
GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı’nın merkezi ve Bölge Müdürlüğü Şanlıurfa’dadır. Ankara’da ise bir irtibat ofisi bulunmaktadır.

Bölge’de ve merkezde bulunan hizmet binaları ile irtibat ofisi binası kiralanmıştır. Şanlıurfa’da yer alan merkez hizmet binası 10 katlı olup teras katında yemekhanesi bulunmaktadır. Yine Şanlıurfa’daki Bölge Müdürlüğü, Devlet Su İşleri (DSİ) Genel Müdürlüğü’ne ait bir kampus içinde yer almakta; 3 adedi ofis, 4 adedi de lojman olarak kullanılan toplam 7 binadan oluşmaktadır. Binalar iki katlı olup, her katta iki daire vardır. Ankara’daki irtibat ofisi ise 4 katlı bir apartmanda bulunmaktadır.

2. ÖRGÜT YAPISI

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatı'nın genel organizasyon şeması Şekil 1'de yer almaktadır.

Şekil 1: GAP Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatı Organizasyon Yapısı

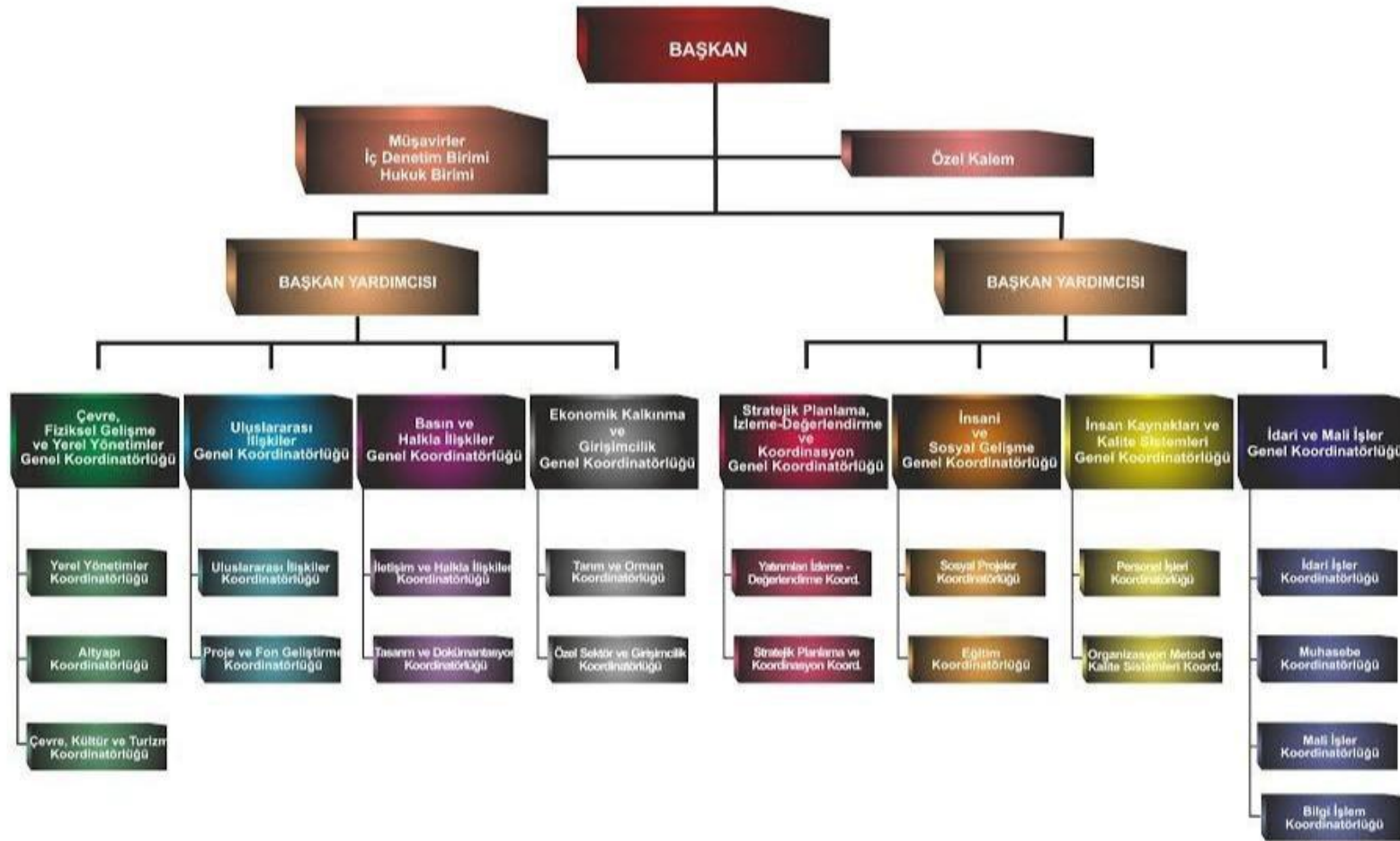
GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (GAP İdaresi)

GAP İdaresi, bir başkan ve iki başkan yardımcısı ile yeterli sayıda uzman ve memurdan oluşur. Merkez (Başkanlık) teşkilatı ve taşra (Bölge Müdürlüğü) teşkilatı Şanlıurfa'da bulunmaktadır.

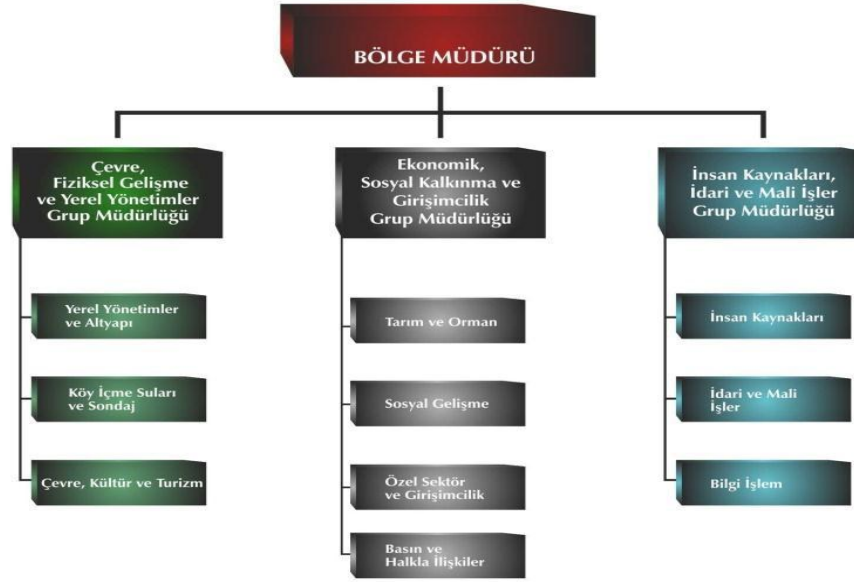
GAP İdaresi'nin kuruluş yasası olan 388 sayılı KHK'da GAP İdaresi'nin 1 Başkan, 2 Başkan Yardımcısı ve yeterli sayıda uzmandan oluşacağı ifade edilmiştir. Bu çerçevede 1989 yılında matris sisteme dayanan bir organizasyon yapısı oluşmuştur. İdare'nin 2001/39 sayılı Başbakanlık Genelgesi doğrultusunda Merkez ve Bölge teşkilatında bulunan tüm birimlerle birlikte "norm kadro" çalışmalarını tamamlaması ile bugünkü organizasyon yapısının temeli oluşturulmuştur.

2013 yılındaki son düzenlemelerle Merkez ve Bölge Müdürlüğü'nün organizasyon şeması aşağıdaki son halini almıştır (Şekil 2, Şekil 3).

Şekil 2: GAP İdaresi Merkez Teşkilatı Organizasyon Şeması

Şekil 3: GAP İdaresi Bölge Teşkilatı Organizasyon Şeması

3. BİLGİ VE TEKNOLOJİK KAYNAKLAR

2014 sonu itibariyle GAP İdaresi bilişim altyapısı envanteri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 1: Bilişim sistemleri

GAP İdaresi -Başkanlık*				GAP İdaresi Bölge Müdürlüğü			
Yazılım	Adet	Donanım	Adet	Yazılım	Adet	Donanım	Adet
WIN 7 64 bit Pro	150	PC	195	WIN 7 64 bit Pro	45	PC	45
Ms Office 2013	145	Laptop Pc	55	Ms Office 2013	45	Laptop PC	10
VMware vSphere Essentials Plus	2	Yazıcı	70	VMware vSphere Essentials Plus	1	Yazıcı	25
Eset End Point Protection	150	Tarayıcı	10	Windows Server Standart 2012 R2	1	Tarayıcı	3
Linux Ubuntu	3	Server	5	Eset End Point Protection	45	Server	1
Windows Server Standart 2012	5	Switch	25	Adobe Acrobat XI Pro	2	Switch	6
Windows Server Data Center 2012	1	Firewall-UTM	2			Firewall-UTM	1
Share Point Server 2012	1	Projeksiyon cihazı	6			Projeksiyon cihazı	4
SQL Server Standart	2	WIFI Controler Console	1			NAS Storage	1
Adobe Master Collections	3						
Adobe Acrobat XI Pro	8						
Corel Draw	3						

*İrtibat Ofisi dahildir.

E-DDönüşüm (Internet, Intranet olanakları, web sayfaları, portal çalışmaları vb.)

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı'nın bünyesinde çalışan veri tabanı ve web hizmetleri şunlardır:

- Kurumsal web sayfası ve proje bazlı web hizmetleri
- Kurumsal e-posta sistemi
- Elektronik belge yönetim sistemi
- Doküman yönetim sistemi (DBAS)
- Proje bazında çalışan izleme bilgi sistemleri (İBS)

Arşiv sayısallaştırma çalışmaları, e-yazışma, kayıtlı elektronik posta (KEP), e-imza entegrasyonu ile ilgili çalışmalar devam etmektedir.

4. İNSAN KAYNAKLARI

2014 sonu itibariyle GAP İdaresi'nde 1 Başkan (kadro karşılığı sözleşmeli), 2 Başkan Yardımcısı olmak üzere toplam **71** memur, 388 KHK uyarınca **26** sözleşmeli uzman ve bilgisayar işletmeni, **28** sürekli işçi, **47** geçici işçi, **31** proje bazında çalışan personel, **2** diğer bir şekilde görevli (1 kurumundan görevli, 1 hizmet sözleşmeli) olmak üzere toplam **205** kişi görev yapmaktadır.

Tablo 2: GAP İdaresi'nde Çalışanların Yıllara Göre Dağılımı

Yıllar	388 KHK Sözleşmeli	657 Memur	4/B Sözleşmeli	Sürekli İşçi	Geçici İşçi	Proje Bazında Çalışan	Diğer	TOPLAM
1990	52	-	-	-	-	-	-	52
1991	57	1	-	-	-	-	-	58
1992	67	2	-	-	82	-	-	151
1993	68	3	-	-	100	-	-	171
1994	60	8	-	-	85	-	-	153
1995	55	15	-	-	79	-	-	149
1996	60	12	-	-	73	-	-	145
1997	66	14	-	-	113	-	-	193
1998	82	17	-	-	134	-	17	250
1999	87	17	-	-	134	-	17	255
2000	82	18	-	-	141	-	16	257
2001	77	23	-	-	141	15	23	279
2002	74	27	-	-	142	35	27	305
2003	72	24	-	-	143	33	10	282
2004	65	22	-	-	140	32	4	263
2005	66	17	-	-	132	32	7	254
2006	65	20	-	-	144	31	4	264
2007	61	20	16	40	84	31	4	256
2008	59	19	16	38	77	45	5	259
2009	58	17	14	37	71	45	2	244
2010	64	21	10	36	64	43	3	241
2011	63	33	-	36	61	42	3	238
2012	60	34	-	34	53	41	4	226
2013	26	78	-	30	51	29	3	217
2014	26	71	-	28	47	31	2	205

Tablo 3: GAP İdaresi'nde Çalışanların Dağılımı *

Üniteler	Memur	Sözleşmeli	Geçici İşçi	Sürekli İşçi	657 4/B	Proje Bazında Çalışan Personel	Kurumundan Görevli	Toplam
A- Merkez teşkilatı:								
1- Başkanlık (Özel Kalem ve Sekreter)	8	2	3	-	-	-	-	13
2- Çevre, Fiziksel Geliş.ve Yer.Yön.Gen.Koord.	4	2	2	-	-	-	-	8
3- Uluslararası İlişkiler Genel Koordinatörlüğü	2	1	1	-	-	3	-	7
4- Basın ve Halkla İlişkiler Genel Koordinatörlüğü	2	-	3	-	-	4	-	9
5- Stratejik Plan.İzleme-Değ.ve Koordin. Gen.Koord.	5	2	2	-	-	1	-	10
6- Ekonomik Kalkınma Genel Koordinatörlüğü	7	1	2	-	-	1	-	11
7- İnsani ve Sosyal Gelişme Genel Koordinatörlüğü	2	3	1	-	-	1	-	7
8- İnsan Kaynakları ve Kalite Sistemleri Gen.Koord.	5	1	2	-	-	-	-	8
9- İdari ve Mali İşler Genel Koordinatörlüğü	8	5	9	7	-	3	1	33
10- Bölge Kadrosunda Olup Merkezde Çalışan Personel	9	2	4	1	-	-	-	16
11- Başbakanlıkta Görevli	-	1	10	3	-	1	-	15
12- Kalkınma Bakanlığı ve Diğer Kurumlarda Görevli	4	-	1	1	-	-	-	6
Toplam (A)	56	20	40	12	0	14	1	143
B-Taşra teşkilatı:								
1- Bölge Müdürü	-	-	-	-	-	-	-	-
2- Çevre,Fiz. Gelişme Yerel Yön. Grup Müdürlüğü	2	1	4	-	-	1	-	8
3- Ekonomik, Sos. Kalkınma ve Girişimcilik Grup Müd.	6	5	-	-	-	6	-	17
4- İnsan Kaynakları, İdari ve Mali İşler Grup Müd.	5	-	2	12	-	10	-	29
5-Merkez Kadrosunda Olup Bölgede Çalışan Personel	1	-	1	1	-	-	-	3
6- Diğer İllerde Projelerde (ÇATOM-GİDEM) Çalışan Prs.		-	-	3	-	-	-	3
7- Diğer Kurumlarda Görevli	1	-	-	-	-	-	-	1
Toplam (B)	15	6	7	16	-	17	-	61
Toplam (A+B)	71	26	47	28	-	31	1	204

* Hizmet sözleşmeli olarak çalışan 1 kişi toplama dahil edilmemiştir.

GAP İdaresi'nde çalışan personel; 657 sayılı DMK, 388 sayılı KHK, 4857 sayılı İş Kanunu ve Toplu İş Sözleşmesi esaslarına göre görev yapmaktadır.

Tablo 4: GAP İdaresi Personel Durumu

	Memur	Sözleşmeli	Geçici İşçi	Sürekli İşçi	657 4/B	Diğer	Toplam
Yüksek Öğrenim	62	24	28	-	-	17	131
Lise	9	2	18	9	-	4	42
İlköğretim	-	-	1	19	-	10	30
Toplam	71	26	47	28	-	31	203

GAP İdaresi'nde 31 Aralık 2014 tarihi itibarıyla 131 yüksek öğrenim, 42 lise, 30 ilköğretim mezunu olmak üzere toplam 203 kişi çalışmaktadır. (1 kurumundan görevli, 1 hizmet sözleşmeli toplama dahil edilmemiştir.)

Tablo 5: Yüksek Öğrenim Mezunu Personelin Dağılımı

	Sayı
Mühendis	38
Şehir Pl. – Mimar	7
Sosyal Bilimler	56
Diğer Bölümler	9
Yüksek Okul (2 Yıllık)	21
Toplam	131

Yüksek öğrenim yapmış olanların 38'i mühendis, 7'si şehir plancısı ve mimar; 56'sı sosyal bilimler, 9'u diğer bölümler ve 21'i meslek yüksekokul (2 yıllık) mezunudur.

5. GAP İDARESİ TARAFINDAN SUNULAN HİZMETLER

Başkanlıkça 4 Nisan 2006 tarihinden yayınlanan 2006/3 sayılı genelgede merkez ve bölge teşkilatı birimlerinin iş tanımları aşağıdaki gibi özetlenmiştir.

MERKEZ TEŞKİLATI BİRİMLERİ

a) İnsani ve Sosyal Gelişme Genel Koordinatörlüğü (İSG)

GAP Bölgesi'nde ekonomik kalkınma ile eşgüdüm içinde dengeli, adil, sosyal ve insani gelişmeyi gerçekleştirmeye yönelik araştırma, planlama, projelendirme ve uygulama çalışmalarını gerçekleştirir. Bölge'nin sosyo-ekonomik ve kültürel sorunlarını, ihtiyaçlarını, önceliklerini, tutumlarını ve kalkınmanın özel hedef gruplarını nitelikleriyle birlikte belirlemeye yönelik araştırmaları planlar, yapar ve/veya yaptırır. Toplumun öncelikle gelir kaynaklarına, temel sosyal hizmetlere ve bilgiye ulaşmakta ve karar alma süreçlerine katılmakta güçlük çeken dezavantajlı konumda bulunan kesimlerinin (kadınlar, çocuklar, gençler, topraksız ve küçük topraklı çiftçiler, kent yoksulları gibi) kalkınma ile entegrasyonunun ve kalkınmanın getirilerinden daha fazla yararlanmalarının sağlanmasına yönelik projeler geliştirir, uygular veya uygulatır. Eğitim/sağlık ve sosyal hizmetlerin etkinliğinin artırılması ve bu hizmetlerin tüm toplum kesimlerine ulaştırılması yönünde çalışmalar yapar. Kırsal kalkınma projelerinin (yayım, kırsal altyapı, yerleşim düzeni, örgütlenme vs.) hazırlanması ve uygulanmasına katkı sağlar. Toplumun yoksul kesimleri için küçük ölçekli gelir getirici projeler geliştirir ve uygular. Başta gençler olmak üzere işsizlere yönelik meslek kazandırıcı eğitim

programlarının hazırlanması ve uygulanmasına katkı verir. Toplumsal katılımı ve örgütlenmeyi geliştirme yönünde çalışmalar yapar.

İdarenin bu süreçte edindiği bilgi birikimi ve deneyimlerinin yerel, ulusal ve uluslararası kuruluşlarla işbirliği içinde paylaşılmasına ve kapasite geliştirilmesine yönelik eğitim çalışmalarını yürütür, iç ve dış talepler doğrultusunda deneyim değişimine yönelik eğitim ve çalışma ziyaretleri düzenler.

b) Uluslararası İlişkiler Genel Koordinatörlüğü (Uİ)

GAP İdaresi'nin yabancı ülke ve uluslararası kuruluşlar ile olan iletişiminin gerçekleştirilmesi ve AB program ve yapısal araçlarının etkin kullanımına yönelik kurumlarla işbirliğinin sağlanması için çalışmalar yürütür. AB ile tam üyelik görüşmeleri sürecine bağlı olarak uygulama ve gelişmeleri izler, gerekli katılımlarda bulunur. Ulusal Programın uygulanması çerçevesinde GAP İdaresi'nin dâhil olduğu komite toplantılarına katılır ve gerekli koordinasyonu sağlar.

İdare'nin şimdiye kadar yabancı kuruluşlarla imzaladığı işbirliği protokollerinin aktif hale getirilmesi ve yeni işbirliği protokolleri için girişimlerde bulunur.

GAP'ın tamamlanması amacıyla projelere finansman sağlanması ve projelerin hayata geçirilmesi doğrultusunda teknik destek ve kredi/hibe, fon temin edebilecek yabancı kurum ve uluslararası kuruluşların belirlenerek kredi, hibe, eğitim ve teknik yardım imkânlarının araştırılması, temaslarda bulunulması yönünde çalışmalar yapar.

c) Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik Genel Koordinatörlüğü (EK)

İdare'nin Bölge kalkınmasına yönelik tarım-orman, kırsal kalkınma ve özel sektör yatırımlarıyla ilgili araştırma, etüt, proje ve plan-program çalışmalarını yürütür ve diğer ilgili kurum ve kuruluşların bu yöndeki uygulamalarıyla ilgili koordinasyonu sağlar. Bölge'ye yönelik kırsal kalkınma programları hazırlar ve uygular. Tarımsal projelerde yeni metot ve teknolojilerin kullanılması ve hedef kitleye benimsetilmesi, üreticilerin örgütlenmesi ve eğitim-yayım hizmetlerinden yararlanması, tarım-sanayi entegrasyonunun teşvik edilmesi ve sözleşmeli üretimin yaygınlaştırılması yönünde çalışmalar yapar.

Bölge'de özel sektör yatırımlarının gelişmesine yönelik araştırma yapılması, yatırım ortamının periyodik olarak analiz edilmesi, ilgili kamu kuruluşları ile dış ticaret ve yatırım mevzuatı uygulama esasları konularında temaslarda bulunarak sonuçlarının bölge girişimcilerine aktarılması çalışmalarını yürütür. Bölge'de yatırım yapmak isteyen yurtiçi ve yurtdışı yatırımcılara, Bölge'nin yatırım fırsatları konusunda bilgi sunar ve potansiyel girişimcileri yatırıma özendirmek için çalışmalar yapar; Bölge özel sektör üretimlerinde rekabet avantajının yakalanmasına yönelik öneriler geliştirir ve hedef gruplara aktarır.

d) Basın ve Halkla İlişkiler Genel Koordinatörlüğü (BHİ)

GAP'ın ulusal ve uluslararası tanıtımına yönelik faaliyetleri yürütür. Ulusal ve uluslararası sivil toplum örgütleri, meslek kuruluşları ve basın yayın kuruluşlarıyla gerekli iletişimi sağlar. GAP'la ilgili açılış törenleri, konferans, sempozyum, seminer, sergi, fuar, yarışma, sportif ve

kültürel faaliyetler düzenler, yapılan çalışmalar ve yürütülen projelerle ilgili tanıtım materyallerini hazırlar ve basılmasını sağlar.

Kurum içi koordinasyonu sağlamaya yönelik organizasyonları gerçekleştirir.

Yayınların ve periyodiklerin düzenlenmesi, arşivlenmesi, stoklanması, satışı ve İdare bünyesindeki yazılı, görsel ulusal ve uluslararası tanıtım amaçlı materyallerin kontrol, tasarım ve ürün haline gelmeden önceki tüm aşamaları ile Bilgi Edindirme Birimi faaliyetlerini yürütür.

Proje bölgesini görmek isteyen yerli ve yabancı devlet adamı, üniversiteler, basın-yayın kuruluşları ile kurum ve kuruluşların bölge gezilerini organize eder.

e) Stratejik Planlama, İzleme-Değerlendirme ve Koordinasyon Genel Koordinatörlüğü (SPİD)

Ulusal kalkınma strateji ve politikaları, yıllık program ve hükümet programı çerçevesinde İdare'nin orta ve uzun vadeli strateji ve politikalarını belirlemek ve amaçlarını oluşturmak üzere gerekli çalışmaları yapar. Bölge'ye ilişkin "izleme ve değerlendirme" bulgularının ya da tavsiyelerinin politika ve programların yaratılmasında kullanılmasını sağlar.

İdare tarafından yürütülen proje ve faaliyetlerle birlikte GAP Bölgesi'nde gerçekleştirilen tüm kamu yatırım ve faaliyetlerini izler; kamu kurum ve kuruluşları arasında koordinasyonu sağlamaya yönelik çalışmaları gerçekleştirir. Kurumlardan gelen faaliyet ve yatırımları izleme bilgilerini derler, yıllık ve periyodik raporları hazırlar ve ilgili birim ve kurumlara gönderir.

Kanun, tüzük ve yönetmelik tasarıları ile kanun tekliflerine ilişkin görev ile bu kapsamdaki diğer görevlerin yerine getirilmesini sağlar.

İdarenin birimleri tarafından hazırlanan yıllık yatırım programı teklifini derler, Kalkınma Bakanlığı'na (DPT) gönderir ve vize çalışmalarını yürütür.

f) Çevre, Fiziksel Gelişme ve Yerel Yönetimler Genel Koordinatörlüğü (ÇFGY)

GAP Bölgesi'nde; altyapı ve inşaat işleriyle ilgili çalışmalar yapar ve yaptırır. Her tür ve ölçekteki fiziksel planlama çalışmaları ile halihazır harita çalışmalarıyla ilgili işleri yapar, yaptırır ve ilgili idareye onay için sunar. Fiziksel gelişme ve mekâna ilişkin projeler yürütür, yerel yönetimler ile ilişkileri geliştirir, gerektiğinde teknik destek verir ve ortak çalışmalarda bulunur.

Bölge'de büyük fiziki yatırımların gerçekleşmesi ve kalkınma ile beraber çevre koruma ve çevre yönetimine yönelik politikalar, projeler geliştirir ve bunları uygular. Bölge kültürel mirasının korunmasına dönük çalışmalar ile Bölge'nin sahip olduğu turizm potansiyelinin tanıtımı, değerlendirilmesi ve korunmasına yönelik çalışmaların gerçekleştirilmesini, izlenmesini ve koordinasyonunu sağlar.

g) İnsan Kaynakları ve Kalite Sistemleri Genel Koordinatörlüğü (İKKS)

İdare'nin insan gücü planlaması, Kalite Yönetim Sistemi faaliyetleri, iş tanımları, iş analizleri, hizmet içi eğitim, performans değerlendirme sistemi çalışmalarını yapar. Başkanlığın özlük haklarını kapsayan personel politikası çalışmalarını yürütür ve personel sistemini geliştirmek için çalışmalar yaparak tekliflerde bulunur. Kamu Etik Kurulu ile ilgili iş ve işlemleri yapar.

İdare'nin personel ihtiyacının karşılanmasına ilişkin seçme, atama, görevlendirme ve oryantasyon işlemlerini yürütür. Yurtiçi-yurtdışı geçici görevlendirme; kadro, sicil, vize, terfi, intibak ve izin; her türlü özlük haklarına ilişkin tahakkuk işlemlerini yapar. Mal bildirimini, hizmet birleştirilmesi-borçlanması ve emeklilik işlemlerini yürütür. Soru önergelerine verilecek cevapların sekreterya hizmetlerini yerine getirir.

h) İdari ve Mali İşler Genel Koordinatörlüğü (İMİ)

GAP İdaresi Başkanlığı'na ait bütçeyi oluşturur ve uygular. Bütçe çerçevesinde her türlü idari, mali, satın alma ve muhasebeleştirme işlemlerini yürütür.

İdare'nin bilgisayar, yazıcı, diğer donanım birimleri ve yazılımları ile web sayfasının güncellenmesiyle ilgili işleri yürütür.

BÖLGE TEŞKİLATI BİRİMLERİ

a) Çevre, Fiziksel Gelişme ve Yerel Yönetimler Grup Müdürlüğü

Bölge'de harita, imar, altyapı ve inşaat işleriyle ilgili çalışmalar yapar ve yaptırır. Fiziksel gelişme ve mekâna ilişkin projeleri yürütür. Yerel yönetimlerle ilişkileri geliştirir ve ortak çalışmalarda bulunur. Bölge'de büyük fiziki yatırımların gerçekleşmesi ve kalkınma ile beraber çevre koruma ve çevre yönetimine yönelik politikaları, projeleri geliştirir ve uygular. Bölge kültürel mirasının korunmasına dönük çalışmalar ile Bölge'nin sahip olduğu turizm potansiyelinin tanıtımına ve korunmasına dönük çalışmaları gerçekleştirir. Bölge'deki kamu kuruluşlarının sektörel bazda yatırım ve faaliyetlerini izler, değerlendirir ve koordinasyonuna yönelik çalışmalar yapar.

b) Ekonomik, Sosyal Kalkınma ve Girişimcilik Grup Müdürlüğü

Bölge'de ekonomik kalkınma ile eşgüdüm içinde dengeli, adil, sosyal, insani ve ekonomik gelişmenin sağlanması amacıyla tarım, orman ve kırsal kalkınmaya yönelik faaliyetlerle ilgili araştırma, planlama ve uygulama çalışmaları yapar. Özel sektörün desteklenmesi, geliştirilmesi ve yatırımların Bölge'ye yönlendirilmesi konusunda faaliyetlerde bulunur. GAP'ın ulusal ve uluslararası tanıtımına yönelik faaliyetleri Bölge düzeyinde yürütür ve uygulanan proje ve diğer konulara ilişkin Bölge'deki kuruluşlarla izleme, değerlendirme ve koordinasyonu sağlar.

c) İnsan Kaynakları, İdari ve Mali İşler Grup Müdürlüğü

Bölge Müdürlüğü'nün insan gücü planlamasını, Kalite Yönetim Sistemi faaliyetlerinin geliştirilmesini ve değerlendirmesini yapar, çalışanların özlük haklarına ilişkin çalışmaları gerçekleştirir, Bölge Müdürlüğü'nde İdari ve Mali İşler ile Bilgi İşlem Birimi faaliyetlerini yürütür.

6. YÖNETİM VE İÇ KONTROL SİSTEMİ

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu 01.01.2006 tarihinde tüm hükümleri ile yürürlüğe girdiğinden iç kontrol sistemi bu düzenlemelere uygun olarak yürütülmüştür.

Başkanlık merkez ve taşra teşkilatı, 4 ana hizmet, 5 yardımcı birimden oluşmaktadır. Başkanlığın temel görevleri bu birimler tarafından yürütülmektedir.

II. AMAÇ VE HEDEFLER

A. İDARENİN AMAÇ VE HEDEFLERİ

Bölgesel Kalkınmanın İzlenmesi, Yönlendirilmesi ve Kurumlararası Koordinasyonun Sağlanması

GAP İdaresi, bölgesel kalkınmayı “izlemek, değerlendirmek ve kurumlar arası koordinasyonu sağlamak” görevini en etkin şekilde yerine getirmek ve bölgesel kalkınmayı en kısa sürede gerçekleştirmeye yönelik tedbirleri zamanında almak amacıyla çalışmalarını sürdürmektedir.

2008/11 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile uygulamaya konulan GAP Eylem Planı'nın izlenmesi, değerlendirilmesi ve koordinasyonundan sorumlu kuruluş olarak GAP İdaresi belirlenmiştir. GAP Eylem Planı (2008-2012), Güneydoğu Anadolu Projesi kapsamındaki yatırımların hızlandırılarak büyük bir bölümünün 2012 sonuna kadar tamamlanmasını; ekonomik büyüme, sosyal gelişme ve istihdam artışı sağlanarak bölgede yaşayan vatandaşların refah, huzur ve mutluluğunun artırılmasını amaçlamaktadır. GAP Eylem Planı kapsamında 4 gelişme eksenini ve bu eksenler altında 73 ana eylem bulunmaktadır. Ana eylemler çerçevesinde yer alan proje ve faaliyetlerin sayısı ise 300'ün üzerindedir. GAP İdaresi, GAP Eylem Planı kapsamındaki uygulamaları dönemsel olarak izlemiş ve ilgili mercileri bilgilendirmiştir.

2012 yılında GAP Eylem Planı tamamlanmıştır. Ancak gerçekleştirilen tüm icraatların kalıcılığını sağlamak ve yenilikçi, sürdürülebilir, ekonomik ve toplumsal gelişmeyi hızlandırıcı, istihdam artırıcı yeni programlarla GAP kalkınma sürecini sürdürülebilir kılmak üzere 2014-2018 yıllarını kapsayacak şekilde yeni GAP Eylem Planı hazırlanmıştır. GAP Eylem Planı 2014-2018 ile modern sulama tekniklerinin uygulanması, ulaşım ve konut altyapısının üst standartlara çıkarılması, rekabetçi ürün türlerine geçiş, pazarlama olanaklarının genişletilmesi, insan kaynakları ve kurumsal kapasitelerin geliştirilmesi, doğal ve kültürel dokunun değerlendirilmesi gibi ekonomik kalkınma ve sosyal gelişmeyi kolaylaştırıcı politikaların daha gelişmiş bir altyapı ve kurumsal kapasite ile uygulanması ve Bölge'nin rekabet gücünün artırılması hedeflenmektedir.

Ulusal ve Uluslararası Sermayenin Bölge'ye Çekilmesi

GAP ve GAP Bölgesi'ndeki yatırım fırsatlarının tanıtımı amacıyla yurt içi ve yurt dışı yatırımcılarla toplantılar, Bölge'ye iş gezileri düzenlenmekte ve yabancı sermayenin Bölge'ye çekilmesine çalışılmaktadır.

GAP Bölgesi'nin kalkındırılması ve bölgesel gelişmenin hızlandırılması amacıyla diğer ülke ve uluslararası kuruluşlardan proje, kredi, teknik destek ve hibe fon temin edilmesi için gerekli çalışmalar yürütülmektedir.

Bölge'de devam eden ve öngörülen çalışmalar/projeler için yurtiçi kaynaklardan finans, teknik ve lojistik destek sağlanmaktadır.

Sosyo-Ekonomik Gelişmeye Yönelik Çalışmaların Yürütülmesi

Bölge'nin ekonomik gelişmesine, halkın gelir düzeyinin yükseltilmesine, kırsal kalkınmanın sağlanmasına yönelik projelerin yanı sıra sosyal gelişimin sağlanması, sosyal altyapının iyileştirilmesi, Bölge'deki kadınların, gençlerin ve çocukların toplumsal kalkınmaya katılımlarının sağlanması amacıyla yenilikçi, model olabilecek pilot projeler yürütülmektedir.

B. TEMEL İLKELER

GAP İdaresi'nin proje ve faaliyetlerinde temel aldığı ilkeler şunlardır:

- Katılımcılık
- Sürdürülebilirlik
- Verimlilik
- Güvenilirlik
- İnsan odaklılık
- Entegre yaklaşım
- Yenilikçilik
- Çevreye duyarlılık
- Kültürel değerlere duyarlılık
- Evrensel değerlere uyumluluk
- Dinamiklik
- Saygınlık
- Erişilebilirlik
- İşbirliğine açıklık
- Çözüm odaklılık
- Dışa açıklık
- Adillik
- Saydamlık

III. FALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

A. MALİ BİLGİLER

2014 yılına ait İdare Bütçesi'nin uygulama sonuçları ve temel mali tablolara ilişkin açıklamalar aşağıda sunulmaktadır.

Tablo 6: İdare'ye İlişkin Genel Bilgiler

	2012	2013	2014
GAP İdaresi Başkanlığı			
Açık ve kapalı alanların yüzölçümü (m ²)	10.000	10.000	10.000
Personel başına düşen ortalama alan (m ²)	86	86	86
Elektrik (kw/saat)	83.382	91.112	75.190
Su (m ³)	88.978	63.437	70.225
Doğalgaz (m ³)	185.252	190.580	181.415
Personel başına düşen elektrik (TL)	1.491	1.518	1.423
Personel başına düşen su (TL)	988	599	780
Personel başına düşen doğalgaz (TL)	1.456	1.506	1.310
Personel başına düşen telefon ve internet erişim gideri (TL)	549	751	679
Taşıt sayısı	7	7	7
Taşıtların toplam maliyeti (TL)	146.150	158.400	135.300
Yurt içi görevlendirmelere katılan personel sayısı	62	306	374
Yurt içi görevlendirmelere katılan personel başına düşen yolluk (TL)	1.378	241	270
Yurt dışı görevlendirmelere katılan personel sayısı	8	34	8
Yurt dışı görevlendirmelere katılan personel başına düşen yolluk (TL)	2.756	362	1.782
Personel başına düşen ulaşım gideri (TL)	978	1.140	1.360
GAP İdaresi Başkanlığı Bölge Müdürlüğü			
Açık ve kapalı alanların yüzölçümü (m ²)	34.698	34.698	34.698
Personel başına düşen ortalama alan (m ²)	156	154	150
Elektrik (kw/saat)	366.317	330.000	350.000
Su (m ³)	40.264	28.000	30.000
Doğalgaz (m ³)	235.500	144.102	93.573
Personel başına düşen elektrik (TL)	578	578	495
Personel başına düşen su (TL)	415	319	439
Personel başına düşen doğalgaz (TL)	718	530	480
Personel başına düşen telefon ve internet erişim gideri (TL)	51	295	230
Taşıt sayısı	7	7	7
Taşıtların toplam maliyeti (TL)	110.000	120.000	129.492
Yurt içi görevlendirmelere katılan personel sayısı	500	692	434
Yurt içi görevlendirmelere katılan personel başına düşen yolluk (TL)	45	42	45
Yurt dışı görevlendirmelere katılan personel sayısı			
Yurt dışı görevlendirmelere katılan personel başına düşen yolluk (TL)			
Personel başına düşen ulaşım gideri (TL)	1.170	1.224	1.245

1. Bütçe Uygulama Sonuçları

İdare 2014 yılında kendisine tahsis edilen 68.029.000 TL'lik başlangıç ödeneğinin (yıl sonu ödeneği 68.029.000 TL) 58.920.943 TL'lik kısmını harcamıştır. Gider türleri itibariyle harcamaların dağılımı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 7: Gider Türlerine Göre Harcamalar

(TL)

Gider Türleri	Bütçe Ödeneği	Yıl Sonu Ödeneği	Harcama
01 Personel Giderleri	9.700.000	9.579.000	8.819.581
02 Sos. Güv. Kur. Dev. Primi Gid.	1.812.000	1.933.000	1.437.646
03 Mal ve Hizmet Alım Giderleri	12.948.000	12.948.000	10.630.982
05 Cari Transferler	504.000	504.000	143.006
06 Sermaye Giderleri	43.065.000	43.065.000	37.889.727
Toplam	68.029.000	68.029.000	58.920.943

Mal ve hizmet alım giderleri tertibinde; tüketime yönelik mal ve malzeme alımları, yolluklar, hizmet alımları, temsil ve tanıtma giderleri, menkul mal, gayri maddi hak alım, bakım ve onarım giderleri, gayrimenkul mal bakım ve onarım giderleri ile tedavi ve cenaze giderleri yer almaktadır.

Tablo 8: Birimlere Göre Harcamalar

(TL)

Kurumsal Kod	Birimler	Bütçe Ödeneği	Yıl Sonu Ödeneği	Ödenek Farkı (*)	Harcama
02	Özel Kalem	1.300.000	1.427.000	+127.000	1.270.352
04	İdari ve Mali İşler Genel Koordinatörlüğü	8.460.500	7.984.500	-476.000	7.337.788
05	İnsan Kaynakları ve Kalite Sistemleri Genel Koord.	561.000	592.000	+31.000	471.196
23	Stratejik Planlama, İzleme-Değerlendirme ve Koordinasyon Genel Koord.	480.000	636.000	+156.000	509.367
25	Basın ve Halkla İlişkiler Genel Koordinatörlüğü	1.166.000	1.331.000	+165.000	1.234.559
30	Çevre, Fiziksel Gelişme ve Yerel Yönetimler Genel Krd.	6.045.000	6.059.000	+14.000	2.231.763
31	Uluslararası İlişkiler Genel Koordinatörlüğü	225.500	242.500	+17.000	185.570
33	Ekonomik Kalkınma ve Girişimcilik Genel Koord.	33.024.000	32.518.000	-506.000	29.433.020
34	İnsani ve Sosyal Gelişme Genel Koordinatörlüğü	9.976.000	10.696.000	+720.000	10.626.003
61	Bölge Müdürlüğü	6.791.000	6.543.000	-248.000	5.621.325
	Toplam	68.029.000	68.029.000	0	58.920.943

(*) Başlangıç ödeneğine yıl içinde eklenen veya düşülen tutardır.

2014 yılı İdare Bütçesi'nden her bir ekonomik kod düzeyi için fonksiyonel bazda tahsis edilen ödenek ve harcama tutarlarına ilişkin tablo aşağıda gösterilmektedir.

Tablo 9: 2014 Yılı Ödenek ve Harcamaları

(TL)				
Kod	Açıklama	Bütçe Ödeneği	Yıl Sonu Ödeneği	Yıl Sonu Harcama
01	Genel Kamu Hizmetleri	24.964.000	24.964.000	21.031.215
06	İskan ve Top. Ref. Hiz.	43.065.000	43.065.000	37.889.728
	Toplam	68.029.000	68.029.000	58.920.943

2. Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar

2014 yılında harcamaların yıl sonu ödeneğine oranı genel toplamda %87 olarak gerçekleşmiştir.

3. Mali Denetim Sonuçları

GAP İdaresi'nin mali denetimi 5018 sayılı Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu çerçevesinde Sayıştay Kanunu hükümlerine tabidir.

2013 yılı hesabı dahil diğer bütün yıl hesapları Sayıştay tarafından ibra edilmiş ve kesin hesabı çıkartılmıştır.

B. PERFORMANS BİLGİLERİ

1. FAALİYET VE PROJE BİLGİLERİ

1.1. EKONOMİK KALKINMA VE GİRİŞİMCİLİK GENEL KOORDİNATÖRLÜĞÜ

1.1.1. Tarım, Orman ve Kırsal Kalkınma Koordinatörlüğünün Yürüttüğü Proje ve Faaliyetler

1.1.1.1. Tarımsal Üretimin Geliştirilmesi Projesi

1.1.1.1.1. Tarımsal Araştırma Projesi

Projenin amacı; Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde sulama sonucu ortaya çıkacak tarımsal potansiyelin en iyi şekilde değerlendirilmesinin temini için Bölge'de yapılması gerekli tarımsal araştırma-inceleme ve geliştirme hizmetlerinin gerçekleştirilmesidir.

Proje kapsamında Harran Üniversitesi Ziraat Fakültesi, Adıyaman Üniversitesi, Gaziantep Üniversitesi, Dicle Üniversitesi Ziraat Fakültesi ve GAP Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü başta olmak üzere ilgili araştırma kurumları ile araştırma faaliyetleri yürütülmektedir.

Harran Üniversitesi Ziraat Fakültesi ile Yapılan Çalışmalar:

Harran Üniversitesi Ziraat Fakültesi (HÜZF) ile GAP İdaresi arasında imzalanan protokoller çerçevesinde 2008 yılında iki proje başlatılmıştır. Bu projelerden; 19.12.2008 tarihinde başlatılan GAP Bölgesi'nde Zeytin Yetiştiriciliğinde ve İşleme Sanayiinde Mevcut Durumun Belirlenmesi ve Gelişme Olanakları Üzerinde Bir Araştırma Projesi'ne 2014 yılında devam edilmiştir.

2013 yılında Harran Üniversitesi Rektörlüğü ile "Türkiye'nin Güney Sınırı Boyunca Yer Alan Mayınlı Alanların Alt Gelişim Projesi'nin final raporu hazırlanmıştır.

HÜZF ile GAP İdaresi arasında 2014 yılında imzalanan işbirliği protokolü ile "Urfa İsoot Biberinin Özelliklerinin Belirlenerek Pazar Potansiyelinin Artırılması Projesi" çalışmasına başlanmıştır.

Adıyaman Üniversitesi ile Yapılan Çalışmalar:

2009 yılında GAP İdaresi Başkanlığı ve Adıyaman Üniversitesi Rektörlüğü arasında "Bazı Yerli ve Yabancı Sofralık Üzüm Çeşitlerinin Adıyaman Ekolojik Koşullarına Adaptasyonlarının Araştırılması Projesi" için işbirliği protokolü imzalanmış olup, 2014 yılında izleme değerlendirme faaliyetlerine devam edilmiştir.

Gaziantep Üniversitesi ile Yapılan Çalışmalar:

Gaziantep Üniversitesi ile 2012 yılında başlatılan "Fide ve Süs Bitkileri Üretim Serası Kurulum Projesi" kapsamında öngörülen faaliyetler sürdürülmüştür.

Dicle Üniversitesi ile Yapılan Çalışmalar:

GAP İdaresi Başkanlığı ve Dicle Üniversitesi Rektörlüğü arasında 2013 yılında yapılan işbirliği protokolü ile başlatılan "İmidazolinone Herbisitlere Toleranslı (Clear Field) Buğday Çeşitlerinin Geliştirilmesi Projesi"ne 2014 yılında da devam edilmiştir.

GAP Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü (GAP TAEM) ile Yapılan Çalışmalar:

2014 yılında GAP İdaresi Başkanlığı ve GAP Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü arasında yapılan işbirliği protokolü kapsamında "Şanlıurfa Bağcılığın Geliştirilmesi" ve "Şanlıurfa İlinde Yetiştiriciliği Yapılan Bazı Yerel Üzüm Çeşitlerinin Çardak Sistemindeki Performanslarının Belirlenmesi" projelerine başlanmıştır.

2014 yılında proje kapsamında aşağıda yer alan 3 proje ve 3 kongre desteklenmiştir.

Tablo 10: Tarımsal Araştırma Projesi Kapsamında Desteklenen Proje ve Faaliyetler (2014)

Kurum	İl/İlçe	Alt Projeler
GAP UTAEM	Diyarbakır	Uluslararası Mezopotamya Tarım Kongresi
Harran Üniversitesi	Şanlıurfa	Urfa İsoot Biberinin Özelliklerinin Belirlenerek Pazar Potansiyelinin Artırılması Projesi
Dicle Üniversitesi	Diyarbakır	Uluslararası Katılımlı Türkiye 5. Tohumculuk Kongresi
Harran Üniversitesi	Şanlıurfa	Birinci Ulusal Harran Ekonomi Kongresi (EconHarran 2014)
GAP TAEM	Şanlıurfa	Şanlıurfa Bağcılığın Geliştirilmesi
GAP TAEM	Şanlıurfa	Şanlıurfa İlinde Yetiştiriciliği Yapılan Bazı Yerel Üzüm Çeşitlerinin Çardak Sistemindeki Performanslarının Belirlenmesi

1.1.1.1.2. Sulama Dışı Alanlarda Halkın Gelir Düzeyinin Artırılması Projesi

Proje ile sürdürülebilir tarım teknikleri çerçevesinde, sulamadan yararlanamayan kırsal toplulukların mevcut sosyo-ekonomik durumlarının, doğal ve toplumsal çevre ile ilişkilerinin, potansiyellerine uygun gelir getirici yeni faaliyet alanlarının ve bunların geliştirilmesi yollarının belirlenmesi amaçlanmaktadır. Proje kapsamında 2014 yılında gerçekleştirilen alt projeler Tablo 11’de yer almaktadır.

Tablo 11: Sulama Dışı Alanlarda Halkın Gelir Düzeyinin Artırılması Projeleri (2014)

İl	İlçe	Alt Projeler
Adıyaman	Gerger İlçesi ve Merkez Kuzey Köyleri	Eğitim Eksenli Tütüne Alternatif Modern Arıcılığın Yaygınlaştırılması Projesi
Batman	Hasankeyf	Üçyol Basınçlı Sulama Sistemi
Diyarbakır	Hazro	Hazro Çilek Üretimini Geliştirme ve Yaygınlaştırma Projesi
Şırnak	Merkez, Uludere, Beytüşşebap	Arıcılığı Geliştirme Projesi
Şırnak	Uludere	Şenoba ve Hilal Beldelerinde Arıcılığı Geliştirme Projesi
Şırnak	İdil	Karalar Beldesi İçme Suyu Geliştirme Projesi

1.1.1.1.3. Tarım ve Tarım Dışı Faaliyetlerin Çeşitlendirilmesi Projesi

Projenin amacı; sürdürülebilir tarım teknikleri çerçevesinde, potansiyellere uygun gelir getirici yeni tarım ve tarım dışı faaliyet alanlarının tespit edilmesi, pilot uygulamaların gerçekleştirilmesi,

topraksız ve az topraklı çiftçilerin gelir düzeyinin artırılması, aile iş gücünü kullanarak yan uğraşlarla aile gelirlerine katkı sağlanmasıdır.

Proje ile GAP Bölgesi'nde sulama alanları dışında kalan nüfusun mevcut sosyo-ekonomik durumlarının, doğal ve toplumsal çevre ile ilişkilerinin, potansiyellerinin saptanarak gelir getirici tarım ve tarım dışı yeni faaliyet alanlarının ve bunların geliştirilmesi yollarının belirlenmesi hedeflenmektedir.

Proje kapsamında 2014 yılında Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Kilis, Şanlıurfa ve Şırnak valilikleri ve GAP İdaresi arasında imzalanan işbirliği protokolleri çerçevesinde 13 projeye başlanmıştır.

Tablo 12: Tarım ve Tarım Dışı Faaliyetlerin Çeşitlendirilmesi Projeleri (2014)

İl	İlçe	Alt Projeler
Adıyaman	Gerger	Gerger Kanyonu Projesi
Adıyaman	Tut	Dut Pekmezi İşleme İmalathanesi Projesi
Batman	Hasankeyf	Hasankeyf Sanal Tur
Diyarbakır	Kulp	Ağaçlı Köyü Basınçlı Sulama Suyu Projesi
Diyarbakır	Çermik, Çüngüş, Hazro, Kocaköy, Lice ve Hani	Ceviz Yetiştiriciliğini Geliştirme Projesi
Diyarbakır	Merkez ve İlçeler	Arıcılıkta Alternatif Enerji Kullanımının Yaygınlaştırılması Projesi
Kilis	Merkez, Polateli, Musabeyli ve Elbeyli	Organik Zeytin Üretimini Sürdürme Projesi
Kilis	Kilis İli ve İlçelere Bağlı Köyler	Mobil Eğitim Aracı
Şanlıurfa	İlhan, Küçük Güvenli, Yukarı Varlıca ve Serbent Köyleri	Badem Yetiştiriciliğini Yaygınlaştırma Projesi
Şanlıurfa	Merkez	Şanlıurfa 'da Organik Meyve Yetiştiriciliği Projesi (GAP EKO-DER)
Şırnak	Beytüşşebap	Çözüm Surecinin Yansımalarına Destek Projesi
Şırnak	Şırnak Merkez, Silopi ve Cizre	Meyveciliği Geliştirme Projesi
Şırnak	Merkez İlçe, Beytüşşebap, Uludere, İdil ve Silopi	GAP İle Aydınlandık Projesi

1.1.1.1.4. Organik Tarım Küme Geliştirme (OTK) Projesi

Proje, GAP İdaresi koordinasyonunda, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) ile işbirliği içerisinde yürütülmekte olup, organik tarım alanında başta Şanlıurfa olmak üzere GAP illerinde yürütülecek küme geliştirme çalışması ile Bölge'nin tarımsal potansiyellerinin değerlendirilmesini ve organik gıda, organik içecek ve organik tekstil sektörlerinin daha rekabetçi bir konuma gelmesini hedeflemektedir.

Proje 2009 yılında fizibilite çalışmaları ile başlamış olup, faaliyetleri devam etmektedir. Üreticiler, KOBİ'ler, ilgili firma ve sivil toplum kuruluşları, üniversite ve araştırma kurumları ile ilgili kamu kurum ve kuruluşları projenin hedef grubunu oluşturmaktadır.

Proje çerçevesinde hazırlanan Küme Yol Haritası, Değer Zinciri ve Küme Analizleri bir yılı aşan saha çalışmaları sonucunda hazırlanmış olup, çalışmada tabandan tavana katılımcı bir yaklaşım izlenmiştir. Rapor, GAP Organik Tarım Kümesi'ni harekete geçirecek stratejik yol haritasını sunmaktadır.

Küme Vizyonu: 2023'te GAP Bölgesi geniş ve verimli sulanabilir tarım alanları ile Türkiye'nin önde gelen organik tekstil ve gıda hammadde tedarikçisi, yenilikçi ve rekabetçi organik üretim cazibe merkezi olacaktır.

Uygulanacak Strateji: Küme aktörleri arasındaki işbirliğini geliştirilerek, **“tekrarlanabilecek” ve/veya “ölçeklendirilebilecek”** başarı hikâyeleri oluşturulacaktır.

Ana Başarı Unsurları:

- Ölçeklendirilebilir ve tekrarlanabilir başarı hikayeleri,
  - Güçlü üretim ve pazarlama altyapısı ve
  - Aktörler arası işbirliğinin geliştirilmesi
- olarak tespit edilmiştir.

Proje Uygulama Yöntemi: Yol haritası aşağıda verilen 3 ana bileşen altında 8 faaliyet grubundan oluşmaktadır.

Tablo 13: Proje Ana Bileşeni ve Faaliyetleri

Bileşen	Faaliyet
1.Ölçeklendirilebilir ve Tekrarlanabilir Başarı Hikâyelerinin Geliştirilmesi	1.1. Pilot uygulama havza ve ürünlerinin belirlenmesi 1.2. Pilot uygulama iş planlarının hazırlanması ve uygulanması 1.3. Tekrarlama ve ölçeklendirme modelinin geliştirilmesi ve uygulanması
2.Üretim ve Pazarlama Yeteneklerinin ve Kabiliyetlerinin Geliştirilmesi	2.1.Organik Tarım Danışmanlık ve Yayım Merkezi (OTADAM) iş modelinin belirlenmesi ve iş planının hazırlanması 2.2. İş planının uygulanması 2.3. GAP Organik Tarım Portalı'nın oluşturulması
3.Aktörlerarası İşbirliğinin Geliştirilmesi	3.1. Küme yönetim yapısının kurulması 3.2.Çalışma gruplarının oluşturularak faaliyetlerinin tasarlanması ve uygulanması

Bileşen 1: Ölçeklendirilebilir ve Tekrarlanabilir Başarı Hikâyelerinin Geliştirilmesi

Bu bileşenin 1.1 ve 1.2 faaliyetleri tamamlanarak uygulamalara başlanılmıştır. 9 asıl ve 5 yedek olmak üzere toplam 14 adet öneriden oluşan kısa liste belirlenmiştir. Dört adet pilot havza ve ürün teklifinin öncelikli olarak projelendirilmesine ve uygulamaya geçilmesine karar verilmiştir. İş planları hazırlanarak uygulamalara başlanan pilot uygulamalar şunlardır:

a) Diyarbakır Eğıl İlçesi, Ilgın Köyünde Organik Üretimde Artan Verim ve Yükselen Değer Projesi

Diyarbakır-Eğıl-Ilgın Köyündeki pilot proje kapsamında, organik mercimek ve nohudun fason olarak işlenmesi ve paketlenmesi için çalışmalar tamamlanmıştır. Fason işleme yapılan tesisin sertifikalandırılması, logo tasarımı ve Eğıl Organik Tahıl Üreticiler Birliği olarak birlik adına marka tescili ve barkod alınması sağlanmıştır. Gıda standartlarına uygun olarak hem normal hem de ambalajlı paketlenme malzemeleri temin edilmiştir. Birliğin manuel dolun yapabilmesi için kapama makinası ve etiketler de temin edilerek birliğe teslim edilmiştir. Birlik üzerinden pazarlamanın yapılabilmesini teminen kontrol ve sertifikasyon firması ile görüşülerek daha önce Ilgın Köyü Muhtarlığı adına alınan üretim sertifikası birlik adına değiştirilerek, pazarlama yapılabilmesi için ayrı bir sertifika alımı da yaptırılmıştır.

Ürün deseninin zenginleştirilmesini sağlamak ve üretim miktarını artırmak üzere üç adet su kuyusu açılmış, kuyulardan birisinde 8 lt/sn su elde edilmiştir. Ayrıca DSİ ile yapılan görüşmeler üzerine köyde yeni bir kuyu açılması için çalışmalar devam etmektedir. Mevcut kuyu ve açılacak kuyu da dikkate alınarak sulama üzerine alternatif modellerin tasarımı devam etmektedir. Bu kapsamda su depolamak üzere bir havuz yapılması ve suyun buradan birlik üyesi çiftçilerin tarlalarına/bahçelerine ulaştırılması planlanmaktadır.

b) Kilis İli'nde Organik Zeytinyağının Rekabet Gücünün Artırılması Projesi

Proje kapsamında Kilis Kocabeyli köyünde Kilis Organik Zeytin Üreticileri Birliği'nin mülkiyetinde olan 12.000 m²'lik bir alan üzerine 600 m² kapalı alana sahip bir Organik Zeytin İşleme, Paketlenme ve Depolama Tesisi'nin kurulması öngörülmüştür.

Dolayısıyla proje, altyapı, üst yapı ve teknik destek olmak üzere üç ana ekseninde ve bütüncül bir çerçevede modellenmiştir.

Kilis pilot projesinde bina için mimari tasarım tamamlanmış, metraj ve teknik şartnameler hazırlanarak bina inşası ve depolama ekipmanları ihalesi yapılmış ihaleyi alan firma inşaatı başlanmıştır. 6 Mayıs 2014 tarihinde de yerel paydaşlar ile birlikte tesisin temel atma töreni gerçekleştirilmiştir. Tesis Kasım 2014 tarihi ile tamamlanmış ve 25 Kasım 2014'te geçici kabulü yapılmıştır. Paketlenme (şişe ve teneke dolun) hatları da kurulmuş deneme üretimlerine başlanmıştır.

Proje'nin toplam tutarı yaklaşık olarak 1,2 milyon ABD Doları'dır. Proje; GAP İdaresi Başkanlığı, Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği ve Birliğin finansal katkıları ile yapılmaktadır. Birlik ayrıca, İpekyolu Kalkınma Ajansı'na sunduğu proje ile de günlük 80 ton zeytin işleyecek sürekli sistem zeytin sıkma makinesi desteği almaya hak kazanmıştır. Böylece organik zeytinin organik müteşebbis sertifikasına sahip, modern bir işletmede işlenmesi, depolanması, paketlenmesi ve pazarlanması mümkün olabilecektir.

c) Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde Organik Bitki Besleme ve Organik Girdilerin Kullanımı ile Bitki Koruma ve Biyolojik Mücadele Pilot Projesi

Projenin koordinasyon kurulu ile proje hazırlama ve kurumsal kapasite çalışma grupları kurularak proje yönetim yapıları oluşturulmuştur. GAP Bölgesi'ndeki ve Adana'daki ilgili tüm kurum ve kuruluşlar ile entegre bir şekilde çalışılmaktadır. Bu proje ile bu konudaki

koordinasyon eksikliğinin, organik girdi, bitki besleme, bitki koruma ve biyolojik m¼cadele konularındaki eksikliğin giderilmesi için imkan sağlanması planlanmaktadır. Bu kapsamda GAP B¼lgesi'nin ihtiyaı olan eğitimler verilmeye başlanmış ve temel konularda projeler hazırlanarak fon bulunması için çalışmalar başlatılmıştır.

d) Diyarbakır İlinde Organik Pamuk Üretimi Eğitim, Yayım ve Yaygınlaştırma Projesi

Proje; Diyarbakır'daki pamuk üreticilerine organik pamuk üretiminin ekimden hasada kadar tüm safhalarını uygulamalı olarak göstererek üreticilerin doğru uygulamalar konusunda bilgilendirilmesi ve üreticiler ile ilgili teknik personelin eğitimlerinin sağlanarak organik pamuk tarımının ve doğru uygulamaların bölgede yaygınlaştırılması amacıyla yürüt¼lm¼řtür. Ayrıca kurumlararası işbirliği ve kurumsal kapasitenin artırılması hedeflenmiştir. Proje alışmaları, Tarımsal Eğitim ve Yayım Projesi (TEYAP) ile işbirliği içerisinde ve her biri 25 dekar olan iki farklı lokasyonda gerçekleştirilmiştir.

Özellikle Diyarbakır'da bulunan ilgili tüm kurum ve kuruluşların projeye katkısı sağlanmış, kurumlararası işbirliği arttırılmış, teknik personel, ifti ve öğrencilere yoğun eğitimler verilmiştir. Düzenlenen 13 eğitimle 618 kişiye ulaşılmıştır.

Bileşen 2-Üretim ve Pazarlama Yeteneklerinin ve Kabiliyetlerinin Geliştirilmesi

Organik Tarım Danışmanlık ve Yayım Merkezi (OTADAM) alternatif OTADAM iş modelleri belirlenmiştir. Yerel paydaşların gör¼řleri de alınarak belirlenecek iş modeli ve iş planı kısa süre içerisinde uygulanmaya konulacaktır.

GAP OTK Projesi başta olmak üzere, çeşitli projeler ve girişimler ile organik tarım sekt¼ri Bölge'de desteklenmekte ve güzel gelişmeler yaşanmaktadır. Bununla birlikte Bölge'de organik sekt¼ri ulusal ve uluslararası pazarlarda rekabet üst¼nl¼đüne sahip bir konuma henüz ulaşamamıştır. Mevcut kurumsal yapıların (özel firmalar, STK'lar, üretici ve yetiştirici birlikleri vb.) desteklenerek rekabet güçlerini bir üst seviyeye çıkarmak üzere "Organik Tarım Değer Zinciri Pilot Uygulamaları Mali Destek Programı" hazırlanmıştır.

Proje için oluşturulacak ***GAP Organik Tarım Portalı'na*** (www.gaporganik.org) ilişkin ihtiyaç analizi çalışması, portal modeli, içerikler ve gör¼n¼m tasarımı tamamlanmıştır. Portala içeriklerin yüklenmesine başlanılmıştır. GAP OTK Projesi kapsamında yürüt¼lmekte olan faaliyetler, hazırlanmakta olan bilgi föyleri ve başarı hikayelerinin de yüklenmesi ile küme akt¼rlerinin organik sekt¼ründeki gelişmeleri takip etmeleri, küme üyeleri arası ve sekt¼rel işbirliklerinin gelişmesi, özellikle çiftçiler ve teknik personelin bilgiye ulaşımının sağlanması amaçlanmaktadır.

Tablo 14: Bileşen-2 Kapsamında Gerçekleştirilen Eğitim, Toplantı ve Çalışma Gezileri

Tarih	Faaliyet	Yer	Katılımcı Sayısı
23 Ocak 2014	Organik Tekstil Standartları Eğitimi	Gaziantep	33
9-12 Ocak 2014	Exponatura 14, 5. Doğal, Organik ve Sağlıklı Ürünler Fuarı'na Katılım ve Stand Açılması	İstanbul	3
12-15 Şubat 2014	BIOFACH Uluslararası Organik Tarım Fuarı'na Katılım ve Stand Açılması	Nürnberg/ Almanya	15
10-13 Nisan 2014	5. İzmir Organik Ürünler Fuarı	İzmir	15
7-8 Mayıs 2014	Nar, Badem ve Bağcılık üzerine Bitki Koruma, Besleme ve Biyolojik Mücadele	Şanlıurfa Diyarbakır	27
15-18 Mayıs 2014	8. Diyet ve Doğal Ürünler Fuarı Katılımı	İstanbul	5
13-16 Kasım 2014	Inovasyon 2014 İstanbul Fuarı	İstanbul	6
11 Aralık 2014	Organik Tarım Farkındalık Eğitimi	Şanlıurfa/Suruç	51
22-23 Aralık 2014	Organik Tarım ve İyi Tarım Uygulamaları	Şanlıurfa	38

Bileşen 3- Aktörlerarası İşbirliğinin Geliştirilmesi

Bu bileşen kapsamında Küme Yönlendirme ve Yürütme Kurulları ile beş çalışma grubu (tekstil, gıda, tanıtım ve pazarlama, kurumsal kapasite geliştirme, OTADAM) kurulmuştur. 2014 yılında gerçekleştirilen, aktörlerarası işbirliğini geliştirme faaliyetleri aşağıda yer alan tabloda gösterilmiştir.

Tablo 15: Bileşen-3 Kapsamında Aktörlerarası İşbirliğinin Geliştirilmesi Faaliyetleri

Tarih	Faaliyet	Yer
5 Şubat 2014 19-20 Şubat 2014	OTADAM iş modeli ve kurulum/işletim süreçlerine yönelik paydaşlarla görüşmeler	Ankara Şanlıurfa Gaziantep
27 Şubat 2014	(GAP EKODER) ve GTHB İl Müdürlüğü ile işbirliğinde Şanlıurfa'da organik nar üretimi yapan ve/veya geçiş döneminde olan çiftçilerle, sorunlar ve muhtemel çözüm önerilerine yönelik bir çalıştay düzenlenmesi	Şanlıurfa
4 Mart 2014	Ulusal Pamuk Zirvesi	İzmir
5 Mart 2014	OTADAM iş modeli ve kurulum/işletim süreçlerine yönelik paydaşlarla görüşmeler	İzmir
18 Mart 2014	Organik Pamuk Çalıştayı	Şanlıurfa
5-6 Mayıs 2014	Marmara Birlik'in ziyaret edilerek işbirliği konularının görüşülmesi	Bursa
Mayıs 2014	Türk Alman İşbirliği Projesi ile İşbirliği Girişimi kapsamında ETO ile işbirliği protokolü imzalanması	Şanlıurfa
12 Haziran 2014	GAP Bölgesi'ndeki Kalkınma Ajansları ile "GAP Organik Değer Zinciri Mali Destek Programı" için görüşme	Şanlıurfa
18-19 Haziran 2014	Çalışma grupları toplantıları	Şanlıurfa
23-27 Haziran 2014	GAP İdaresi ile Wageningen Üniversitesi arasında Mutabakat Zaptı imzalanması	Hollanda

22 Temmuz 2014	GAP Danışma Kurulu Toplantısı	Ankara
13-15 Ekim 2014	18. IFOAM Dünya Organik Kongresi'nde GAP İdaresi Başkanlığı ve GAP Organik projeleri için stand kurulması	İstanbul
30-31 Ekim 2014	Ulusal Aile Çiftçiliği Sempozyumuna katılım ve sunuş	Ankara
24-26 Kasım 2014	GAP OTK ve YEEV kapsamında hazırlanmakta olan tanıtım filmi çekimlerinin gerçekleştirilmesi	Şanlıurfa Diyarbakır Kilis Siirt
4 Kasım 2014	Tanıtım ve Pazarlama Çalışma Grubu Toplantısı (Piazza AVM'de stand açılması için)	Şanlıurfa
13-16 Kasım 2014	Inovasyon 2014 İstanbul Fuarı	İstanbul

GAP Organik Tarım Değer Zinciri Pilot Uygulamaları Mali Destek Programı ve OTADAM

GAP OTK Projesi başta olmak üzere, çeşitli projeler ve girişimler ile organik tarım sektörü Bölge'de desteklenmekte ve güzel gelişmeler yaşanmaktadır. Bununla birlikte Bölge'de organik sektörü ulusal ve uluslararası pazarlarda rekabet üstünlüğüne sahip bir konuma henüz ulaşamamıştır. Mevcut kurumsal yapıların (özel firmalar, STK'lar, üretici ve yetiştirici birlikleri vb.) desteklenerek rekabet güçlerini bir üst seviyeye çıkarmak gerekliliği bulunmaktadır.

Buradan hareketle ve sektörel fırsatları dikkate alarak Bölge Kalkınma Ajansları da; 10. Kalkınma Planı, Organik Tarım Ulusal Eylem Planı (2013-2016), Organik Tarım Stratejik Planı (2012-2016), GAP Eylem Planı (2014-2018) ve GAP Organik Tarım Küme Geliştirme Yol Haritası'nda belirtilen önceliklerle uyumlu olarak, organik sektörünün rekabet edebilirliğinin geliştirilmesine ve kalkınmada bir araç olarak kullanılmasına yönelik çeşitli tedbirleri 2014-2023 Dönemi Bölge Planları'na dâhil etmişlerdir.

Program ile üst ölçekte GAP Bölgesi'ndeki organik tarım değer zincirinin güçlendirilmesine ve ulusal ve uluslararası rekabet edebilirliğinin artırılmasına katkıda bulunulması amaçlanmaktadır. Programın özel amaçları; GAP Bölgesi'nde organik tarım değer zincirinin güçlendirilmesi ve organik tarım değer zinciri aktörleri arasında sürdürülebilir nitelikte bölgesel, ulusal ve uluslararası işbirliklerinin geliştirilmesi; bölgesel organik tarım değer zincirinin rekabet edebilirliğinin ve etkinliğinin artırılması ve organik sektörde faaliyet gösteren ekonomik aktörler (üretici birlikleri, işleyiciler, perakendeciler vb.) arasında sürdürülebilir nitelikte ve pazar odaklı Bölge içi ve/veya bölgelerarası ticari işbirliklerinin geliştirilmesine katkı sunulmasıdır.

GAP Organik Tarım Değer Zinciri Pilot Uygulamaları Mali Destek Programı, GAP İdaresi Başkanlığı koordinasyonunda, İpekyolu Kalkınma Ajansı (TRC1) ve Karacadağ Kalkınma Ajansı (TRC2) ile işbirliği ve eşgüdüm içerisinde TRC1 illeri (Gaziantep, Kilis, Adıyaman) ile TRC2 illerinde (Diyarbakır, Şanlıurfa) uygulanacaktır.

Mali destek programı ile bir yandan ürün bazlı bölgesel değer zinciri özelinde gelişmenin sağlanması hedeflenirken, diğer yandan mali destek programı kapsamında hayata geçirilecek tekrarlanabilir ve ölçeklendirilebilir başarı hikâyeleri ve uygulamalar ile organik sektörünün tarım, gıda, tekstil ve turizm başta olmak üzere çeşitli ekonomik faaliyetlerde Bölge sathında yaygınlaştırılması amaçlanmaktadır.

Tablo 16: GAP Organik Tarım Değer Zinciri Pilot Uygulamaları Mali Destek Programı'nın Kapsadığı İller

(TL)

Kalkınma Ajansı	Düzyey II Bölgesi / İller	Bütçe
İpekyolu Kalkınma Ajansı	TRC1: Gaziantep, Kilis, Adıyaman	2.250.000
Karacadağ Kalkınma Ajansı	TRC2: Diyarbakır, Şanlıurfa	2.250.000
Toplam		4.500.000

Güneydoğu Anadolu Bölgesi içerisinde yer alan Düzyey II Bölgeleri'nde Organik Tarım Değer zincirinin farklı ayaklarının yürütülüyor olması (TRC1: işleme, üretim; TRC2: işleme, üretim) ve her bir bölgenin birbirleriyle bağlantılı ihtiyaçları ve fırsatları barındırıyor olması, mevcut mali destek programının Bölge ölçeğinde bütüncül bir çerçevede tasarlanmasını yerel ekonomik kalkınma ve bölgesel rekabet edebilirlik bağlamında ayrıca anlamlı kılmaktadır.

Değerlendirme süreci sonucunda program kapsamında desteklenmeye hak kazanan proje tekliflerine yönelik proje finansman desteği sağlanacaktır. Yanı sıra, program hedefleri, sektörel öncelikler ve ihtiyaçlar ile bölgesel potansiyeller çerçevesinde nitelikli proje tekliflerinin geliştirilmesi amacıyla başvuru sürecinde tüm başvuru sahiplerine yönelik GAP Organik Tarım Danışmanlık Merkezi (GAP OTADAM) tarafından ücretsiz teknik yönlendirme ve bilgilendirme hizmetleri sağlanacaktır. Program kapsamında proje finansman desteği almaya hak kazanan projelerin etki ve verimliliğinin artırılması amacıyla, uygulanma sürecinde de GAP OTADAM tarafından teknik yönlendirme ve bilgilendirme hizmetleri sağlanmaya devam edilecektir.

Bununla birlikte, organik tarım üreticilerinin üretim kapasitelerini artırmak ve organik tarım üretimine geçiş yapmak isteyen çiftçilerce GAP İdaresi'ne sunulan projeler değerlendirilmiş olup, Organik Tarım Küme Projesi kapsamında ve 2014 yılı bütçe ödeneği ile desteklenmiştir.

Tablo 17: Organik Tarım Küme Projesi Kapsamında Desteklenen Projeler (2014)

İl	İlçe	Alt Projeler
Adıyaman	Adıyaman İl ve İlçeleri	Organik Arı Ürünleri Üretiminin Yaygınlaştırılması Projesi
	Gölbaşı, Besni, Tut, Çelikhan, Kâhta, Samsat, Gerger, Sincik İlçeleri	Organik Tarımla Ekonominin İyileştirilmesi Projesi (Badem Bahçeleri)
	Merkeze Bağlı Köyler ve İlçeleri	Adıyaman'da Kapama Organik İncir Bahçelerinin Yaygınlaştırılması Projesi
Siirt	Merkez ve Köyleri	Organik Arılı Kovan Projesi
Şırnak	Merkez ve İlçeler	Organik Aşım Kaygısız Başım Projesi

1.1.1.1.5. GAP Bölgesi Sulama Sistemlerinin İşletme, Bakım ve Yönetimi (İBY) Projesi

Projenin amacı; GAP Bölgesi'nde hayata geçirilecek sulama projelerinin işletme-bakım ve yönetimi için uygun modelleri belirlemek ve Bölge'ye uygun olanını seçmek, seçilen modeli uygulamak, model ile ilgili sonuçları izlemek, gerekli düzeltme ve önerilerde bulunarak yaygınlaştırmak, ihtiyaç duyulan teknik ve idari alt yapıyı geliştirmektir. Ayrıca sulama suyunun üretim değerlerini en üst düzeye çıkaran iletim, dağıtım, yönetim model ve yöntemlerini bulmayı, bunları uygulayarak ve izleyerek değerlendirmeyi amaçlayan proje; GAP Bölgesi'nde sulamaya açılacak alanlardaki sulama şebekelerinin işletme-bakım ve yönetimini kapsamaktadır.

İBY Projesi kapsamında 2014 yılında GAP İdaresi tarafından uygulanan GAP Tarımsal Eğitim Yayım Projesi ve Entegre Kırsal Kalkınma Projesi başta olmak üzere uygulanmakta olan projeler ile ilgili izleme değerlendirme çalışmaları yapılmıştır.

1.1.1.1.6. GAP Bölgesi Hayvancılığını Geliştirme Projeleri (Kilis Keçisi Damızlık İşletmeleri Kurulması Projesi)

Projenin amacı; gelir düzeyi düşük olan ve geçimini koyunculukla sağlayan kırsal alan kesiminin gelirlerinin, küçükbaş hayvancılığın canlandırılması yoluyla artırılmasıdır. Böylece sulanan ve sulama dışı alanlarda yaşayan kırsal kesim nüfusu arasındaki gelir farklılıklarının azaltılmasına da önemli katkı sağlanmış olacaktır.

GAP Bölgesi Hayvancılığı Geliştirme Projesi ve Kilis Keçisi Damızlık İşletmeleri Kurulması Projesi kapsamında Şanlıurfa Merkez'de uygulanacak "Şanlıurfa Süt Sığırcılığını Geliştirme Amaçlı Süt Toplama Merkezleri Kurma Projesi"ne, GAP İdaresi Başkanlığı ve Şanlıurfa Valiliği arasında 2014 tarihinde imzalanan işbirliği protokolü ile başlanmıştır.

Tablo 18: GAP Bölgesi Hayvancılığını Geliştirme Projesi (2014)

İl	İlçe	Alt Projeler
Şanlıurfa	Merkez	Şanlıurfa Süt Sığırcılığını Geliştirme Amaçlı Süt Toplama Merkezleri Kurma Projesi

Sözleşmeli Kilis Keçisi Damızlık İşletmeleri Kurulması Projesi: Projenin amacı; Kilis ilindeki hayvan popülasyonunun iyileştirilmesi amacıyla, Kilis merkez ve köylerinden temin edilecek damızlık Kilis keçilerinin küçük işletmelere dağıtılması yerine, ileride damızlık keçi yetiştiricileri birliğinin temelini oluşturacak, tekniğine uygun damızlık üretimi yapabilen büyük kapasiteli az sayıda işletmelerin kurulması ve özel sözleşmeler yapılarak öncelikle bölgenin üstün vasıflı hayvan ihtiyacının karşılanmasıdır. Bu kapsamda daha önceki yıllarda Kilis ilinde desteklenen proje ve faaliyetlerin izleme ve değerlendirilmesi yapılmaktadır.

1.1.1.1.7. GAP Tarımsal Eğitim ve Yayım Projesi (GAP TEYAP)

Projenin amacı; GAP Bölgesi'nde sulamaya açılmış ve açılacak alanlarda tarımsal eğitim ve yayım hizmetlerinin etkinliğinin artırılmasına ve bu konuda hizmet veren başta çiftçi örgütleri olmak üzere kurum ve kuruluşların kapasitelerinin geliştirilmesine katkıda bulunmaktır.

Proje kapsamında GAP-Yayım Modeli Raporu 2013 Aralık ayında hazırlanmıştır. Hazırlanan modelin 2014 yılından itibaren 5 yıllık bir süre içerisinde 40 çiftçi örgütünde uygulanması planlanmıştır.

Proje kapsamında, 2014 yılı itibarıyla sürdürülebilir bir tarımsal yayım ve danışmanlık modeli olan “Çiftçi Örgütleri Merkezli Çoğulcu Yayım Modeli” geliştirilmiş ve uygulamaya konulmuştur. Modelle beraber; başta sulamaya açılmış ve açılacak alanlar olmak üzere çiftçilerin ihtiyaç duydukları eğitim yayım hizmetlerinin verilmesi konusunda çiftçi örgütlerinin harekete geçirilmesi, çiftçi örgütlerinin idari ve teknik açıdan geliştirilip güçlendirilerek sürdürülebilir bir yapı oluşturulması ve tarımsal örgütlenme ve grup oluşturma konularında farkındalık sağlanarak, model amaç ve hedeflerine uygun yeni oluşumların teşvik edilmesi amaçlanmıştır.

Model kapsamında;

- Tarımsal Eğitim ve Yayım Koordinasyon Birimi (TEYKOB) oluşturulmuştur.
- İl/İlçe Koordinasyon Birimleri (İKOB) oluşturulmuştur.
- Merkez Danışma Kurulu (MEDAK) (7 kişi ile) oluşturulmuştur.
- Bölge Danışma Kurulu (BÖDAK) (19 kişi ile) oluşturulmuştur.
- Çalışma alanlarına ilişkin veri toplama çalışmaları yapılmıştır.
- Çalışma alanlarında ve alt gruplarda faaliyet gösteren teknik elemanlar ile görüşmeler yapılarak eğitim ihtiyaçları belirlenmiştir.
- Model revize çalışması yapılmıştır.
- Örgütlenme ve grup oluşturma konusunda Bölge’deki potansiyel çalışma konuları ve alanları belirlenerek örgütlenme eylem planı hazırlanmıştır.
- Bölge’de sulamaya açılmış ve açılacak alanlarla ilgili veri çalışmaları tamamlanmış ve bu alanlara yönelik eylem planları hazırlanmıştır.
- Model çalışma alanları, hedef ve hedef gruplar belirlenmiştir.
- 09.07.2014 tarihinde Şanlıurfa Haliliye Ziraat Odası ile işbirliği protokolü imzalanmış ve Haliliye Ziraat Odası’na destek sağlanmıştır.
- GAP’ın 9 ilinde görevli Model Uygulama Birimi (MUB) uzmanları tarafından eğitimler gerçekleştirilmiştir.
- GAP TEYAP model uygulaması kapsamında çalışılan çiftçi örgütlerinde ve diğer çiftçi örgütlerinde model tanıtımı, köy toplantıları, çiftçi eğitimleri düzenlenmiş ve demonstrasyonlar kurulmuştur.
- Bu dönem içerisinde çalışılan çiftçi örgütü üyelerine yönelik olarak çiftçi örgütlenmesi, meyvecilik ve bölge içi inceleme konularında teknik geziler gerçekleştirilmiştir
- Suruç Pompaj Sulama Sahası için eylem planı hazırlanarak uygulamaya geçmiştir. Bu alana özel çalışmalar gerçekleştirilmiştir.
- Samsat Sulama Sahası için eylem planı hazırlanmıştır.
- “Nizip-Belkıs Sulama Sahası Sorunları ve Çözüm Önerileri Çalıştayı” yapılmıştır.

Sonuç olarak, gerçekleştirilen envanter çalışmaları, demonstrasyonlar, teknik eleman eğitimleri, çiftçi toplantıları, çiftçi eğitimleri, çiftçi teknik gezileri, tarım fuarı, grup toplantıları, tarım kampı, TV-gazete haberleri ile 410 faaliyet gerçekleştirilerek 810 teknik elemana ve 11.780 çiftçiye ulaşılmıştır.

1.1.1.1.8. Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Projesi

Proje ile orman kaynaklarının korunması, iyileştirilmesi, genişletilmesi, verimli ve sürekli olarak çok yönlü işletilmesi; baraj gölleri altında kalacak endemik bitkilerin şimdiden toplanarak belirli merkezlerde üretimlerinin sürdürülmesi; hayvancılık için büyük öneme sahip meraların korunması ve ıslah edilmesi; Atatürk Barajı'nı besleyen mikro havzaların ıslah edilerek sediment taşınmasının engellenmesi ve etrafında ağaçlandırma suretiyle bir koruma kuşağının yaratılması amaçlanmaktadır.

2014 yılında Şanlıurfa Orman Bölge Müdürlüğü tarafından GAP İdaresi'ne sunulan "Taşlıca Ağaçlandırılma Projesi" çalışmalarına GAP İdaresi ve Şanlıurfa Valiliği arasında imzalanan işbirliği protokolü ile başlanmıştır.

Tablo 19: Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Projesi (2014)

İl	İlçe	Alt Proje
Şanlıurfa	Merkez	Taşlıca Ağaçlandırılması Projesi

1.1.1.1.8. Hassas Tarım ve Sürdürülebilir Uygulamaların Yaygınlaştırılması Projesi

GAP Bölgesi'nde sulamaların artmasıyla birlikte sulu tarım yaygınlaşmakta ürün deseni çeşitlenmekte ve tarımsal girdi kullanımı artmaktadır. Bundan dolayı aşırı su kullanımı, gübre, ilaç, mekanizasyon gibi girdilerin azaltılmasını sağlamak gerekmektedir.

Proje ile GAP Bölgesi'nde Hassas Tarım (Precision Farming) sisteminin yaygınlaşmasını sağlayarak Bölge'deki tarımsal üretim işletmelerinin rekabet gücünü ve verimliliğini artırmak, GAP Bölgesi'nin Hassas Tarım alanında teknoloji ve öz bilgi üreten bir merkez olması sürecini başlatmak amaçlanmaktadır.

Proje ile;

- Konu ile ilgili yol haritası hazırlanması
- Örnek işletme seçilmesi
- Demonstrasyon yapılması
- Bölge'de hassas tarım ile ilgili kurumsal yapının oluşturulması hedeflenmektedir.

2014 yılında başlayan proje kapsamında, ilgili kurum ve kuruluşların katılımıyla bir dizi toplantı gerçekleştirilmiş ve bu toplantılar sonucunda; Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın ilgili genel müdürlükleri (Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü, Tarım Reformu Genel Müdürlüğü, Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü) başta olmak üzere; üniversiteler ve Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) gibi kurumların yer aldığı bir çalışma grubu oluşturulmuştur. Çalışma grubunda alınan kararlar sonucu oluşturulan yol haritası kapsamında çalışmalar devam etmektedir.

Ayrıca projenin uygulanma sürecinde daha etkin ve müspet sonuçlara ulaşılması ve teknolojik olarak uzman ve uzmanlıklarından faydalanılması açısından GAP İdaresi Başkanlığı ve TÜBİTAK UZAY Teknolojileri Araştırma Enstitüsü arasında 12 Aralık 2014 tarihinde "GAP Bölgesi'nde Hassas Tarım ve Sürdürülebilir Uygulamaların Yaygınlaştırılması Projesi" kapsamında işbirliği protokolü ve sözleşmesi imzalanmıştır.

1.1.1.2. Merkez Köy ve Köye Dönüş Kırsal Kalkınma Projesi

Proje ile Bölge’de yürütülen Merkez Köy, Cazibe Merkezi, Örnek Köy, Köy-Kent gibi uygulamaların Köye Dönüş ve Rehabilitasyon Projesi ile birlikte ele alınarak, Bölge’de sağlıklı bir kırsal yerleşme düzeninin yaratılması amaçlanmaktadır. Proje kapsamında 4 ilde 5 merkez köyde faaliyetler sürdürülmüştür.

Batman İli / Kozluk İlçesi   **Taşlıdere Merkez Köyü** ve Çevresi (Yanikkaya, Danagözü, Yayalar, Ziyaret, Çevrecik Eskice ve Kaletepe köyleri)

Siirt İli / Pervari İlçesi   **Ekindüzü Merkez Köyü** ve Çevresi (Tuzcular, Yeniaydın, Taşdibek ve Çatköy köyleri)

Şırnak İli / Merkez İlçe   **Geçitboyu Merkez Köyü** ve Çevresi (Araköy, Dağkonak, (2008’de yeni merkez köy seçilmiştir) Yoğurtçular ve Gözlüce, Özveren)

Şırnak İli/Merkez İlçe   **Yeniaslanbaşar Merkez Köyü** ve Çevresi (Kaymakamçeşme, Güneyçam, Güneyce, Başağaç)

Kilis İli/ Merkez İlçe   **Gülbaba Merkez Köyü** ve Çevresi (Sapkanlı Mezrası, Deliosman, Hisar, Gözkaya, Bulamaçlı, Çerçili ve Alanlı Mezrası)

Proje kapsamında, 2014 yılında, Gaziantep, Siirt ve Şırnak Valilikleri ile GAP İdaresi arasında işbirliği protokolleri imzalanmış ve aşağıda yer alan 4 adet alt proje çalışmaları başlatılmıştır.

Tablo 20: Merkez Köy ve Köye Dönüş Kırsal Kalkınma Projesi (2014)

İl	İlçe	Projeler
Gaziantep	Nurdağı	Gedikli Köyü Sulama Kooperatifi Basınçlı Sulama Sistemi Projesi
		Çakmak Köyü Sulama Kooperatifi Basınçlı Sulama Sistemi Projesi
Siirt	Tillo Merkez ve Köyler	Siirt Fıstığı Yetiştiriciliğini Geliştirme ve Uygulama Projesi
Şırnak	Beytüşşebap	Arım, Balım Peteğim Projesi
Batman	Gercüş	Entegre Kırsal Kalkınma Projesi kapsamında seçilmiş olan pilot ilçe projeleri desteklenmiştir

1.1.1.3. Entegre Kırsal Kalkınma Projesi

Bölge’de kırsal alanda yaşayan ve işlemeli tarıma uygun arazilerin az olduğu nüfusun sosyo-ekonomik yaşam koşullarının sürdürülebilir ve katılımcılık ilkesi doğrultusunda geliştirilmesi ve iyileştirilmesi projenin amacını oluşturmaktadır.

Proje kapsamında öncelikle ana faaliyetlerden biri olan “alt bölge belirleme çalışması” bölge genelinde yapılmıştır. Bu çalışma; GAP İdaresi uzmanları ve danışmanlar tarafından birincil ve

ikincil veriler kullanılarak, 9 ilde toplantılar ve ilçe saha ziyaretleri yapılarak tamamlanmış; her ilde 2 pilot ilçe belirlenmiştir.

Tablo 21: Entegre Kırsal Kalkınma Projesi Kapsamındaki Pilot İlçeler

İller	Pilot İlçeler		am Pilot İlçe Sayısı	
Adıyaman	Besni	Kahta	Gölbaşı	3
Batman	Sason	Gercüş	Hasankeyf	3
Diyarbakır	Eğil	Çermik	Çınar Dicle	4
Gaziantep	Yavuzeli	Nurdağı	Oğuzeli	3
Kilis	Musabeyli	Elbeyli	- -	2
Mardin	Savur	Midyat	Derik	3
Siirt	Şirvan	Baykan	Kurtalan	3
Şanlıurfa	Siverek	Halfeti	Bozova Viranşehir	4
Şırnak	Güçlükonak	İdil	Cizre	3
Toplam				28

Tanımlanan pilot ilçelerde potansiyellerin tespit edilmesi ve uygulamaların başlaması için il valilikleri ile protokol yapılmasına ve kaymakamlıklar ile birlikte çalışmanın yürütülmesine karar verilmiştir. 2011 yılındaki ilk etapta Adıyaman, Gaziantep, Kilis ve Şanlıurfa valilikleri ile 2012 yılındaki ikinci etapta ise Batman, Diyarbakır, Mardin, Siirt, Şırnak valilikleriyle Merkez Köy ve Köye Dönüş Kırsal Kalkınma Projesi ile birlikte protokoller imzalanmış ve 5 ilde 10 pilot ilçede çalışmalara başlanmıştır. Bölge’de 9 ilin belirlenen 18 ilçesinde Alt Bölge Kırsal Kalkınma Planları hazırlanmıştır.

Söz konusu çalışma;

- Alt bölgelerin belirlenmesi,
- Değer zincirinin geliştirilmesi (pilot ilçede köy kümelerinin ve potansiyel ürünlerin tespiti),
- Eğitim ve ihtiyaç analizleri ile ilgili üretici, girişimci, STK, çiftçi örgütleri ve kamu kurumlarının kapasite geliştirme faaliyetlerini kapsamaktadır.

2014 yılında toplam 9 ilin 16 pilot ilçesi için hazırlanmış olan Alt Bölge Kırsal Kalkınma Planları’nda öngörülen projelere ilişkin kaymakamlıklardan GAP İdaresi’ne sunulan proje teklifleri değerlendirilmiştir. Batman İli (Gercüş ve Sason) Merkez Köy ve Köye Dönüş Kırsal Kalkınma Projesi’nden desteklenmiştir (2013-2014).

2014 yılında 10 yeni ilçenin proje kapsamına alınmasıyla toplam ilçe sayısı 28 olmuştur. Proje kapsamında ilgili valilikler ile GAP İdaresi arasında gerçekleştirilen protokoller kapsamında ödenekler aktarılmış olup aşağıda yer alan çalışmalara başlanmıştır. İzleme çalışmaları devam etmektedir.

İlgili kaymakamlıklara, “Alt Bölge Kalkınma Planı” hazırlatma, “Proje Uygulama Birimi (PUB)” oluşturma gibi konularda GAP İdaresi uzmanları teknik destek sağlamaktadır.

Tablo 22: Entegre Kırsal Kalkınma Projesi - Devam Eden Projeler (2013-2014)

İller	İlçe	2013 Yılında Desteklenen 2014 Yılında Devam Eden Projeler	
Adıyaman	Besni	Köylerde Altyapı Geliştirme Projesi I	
		Modern Bağcılığın Geliştirilmesi	
		Organik Kuru Besni Üzümü Yetiştiriciliği II	
		Organik Kuru Üzüm Kurutma Alanının Yapılması	
		Güneş Enerjisi ile Sulama Sistemlerinin Yaygınlaştırılması	
		Güneş Enerjisi ile Göçebe Yayla Hayatı İyileşiyor	
		Meyveciliği Geliştirme Projesi	
	Kâhta	Arcılığı Geliştirme Projesi	
		Güneş Enerjisi ile Sulama Sistemlerinin Yaygınlaştırılması	
		10 Köyümüze Semt Sahası Yapılması	
		PUB Ofisi ve Araç Kiralama-Yakıt Giderleri	
		Kâhta Eskitaş Köyü Çok Amaçlı Salon Yapımı Projesi	
	Gölbaşı (YPI)	Alt Bölge Kalkınma Planı Hazırlama, PUB' un Oluşturulması ve Proje Uygulama	
Batman	Gercüş	Proje Uygulama Ofisinin Kurulması	
		GAP Gecüş 1.Kültür ve Çocuk Şenliği Projesi	
		Meyveciliği Geliştirme Projesi (Fıstık Bahçesi II.)	
		Vergili Köyü Kanalizasyon Tesisi Projesi (Alt Yapı)	
	Sason	Meyve Kasası İmalathanesi Oluşturma Projesi	
		Kilimli Köyü Sulama Kanalı Projesi	
		Sason Yücebağ İMKB Konferans Sinema, Karşıyaka Kız YİBO Konf. Salonu Merkez Gençlik Akademisi Projesi	
		İpekböcekçiliğini Geliştirme Projesi	
		Telli Terbiye Sistemli Böğürtlen Bahçesi Kurulumu Projesi	
	Hasankeyf (YPI)	Alt Bölge Kalkınma Planı Hazırlama, PUB' un Oluşturulması ve Proje Uygulama	
	Diyarbakır	Eğil	Ziyaret Tepesinde Rekreasyon Alanları Oluşturulması Projesi
			Turizmin Geliştirilmesi ve Tanıtım Sempozyumu
			Eğil Barajı Sahil Yolu Bungalov Evlerinin Yanı Rekreasyon Alanları Oluşturma
Çermik		Çermik İlçesi Turizm Tanıtım Projesi	
		Her Köye 1 Su Yalağı (Svat) Projesi	
		Hayvan Sulama Göleti Onarımı	
		Örtü Altı Seracılıkla Sebzeçiliğin Geliştirilmesi	
		Korudağ Köyü Sulama Suyu Tesis Projesi	
		Bahçe, Bintaş, Bulundu ve Yabanardı SST Projeleri	
		Mina Çermik	
Dicle (YPI)		Alt Bölge Kalkınma Planı Hazırlama, PUB' un Oluşturulması ve Proje Uygulama	
Çınar (YPI)		Alt Bölge Kalkınma Planı Hazırlama, PUB' un Oluşturulması ve Proje Uygulama	
Gaziantep		Yavuzeli	Proje Uyg. Birimi Oluşt. Ofis Düzenlemesi ve Araç Kiralama
	Güneş Enerjisi ile Sulama Sistemlerinin Yaygınlaştırılması		
	Yüzer İskele Projesi		
	Engelliler İçin Asansör Yapılması		

	Nurdağı	Proje Uygulama Birimi (Araç Kiralama, Yakıt)
		Yerliköy Domatesi Yetiştiriciliği Projesi
		Meyveciliği Geliştirme Projesi
		Çok Amaçlı Prefabrik Sosyal Tesis Yapılması
		Çok Yıllık Yem Bitkilerinin Geliştirilmesi
Oğuzeli (YPI)	Alt Bölge Kalkınma Planı Hazırlama, PUB' un Oluşturulması ve Proje Uygulama	
Kilis	Musabeyli	Çevre ve Altyapının İyileştirilmesi
	Elbeyli	Pub Oluşturma
		Elbeyli Biber Üretimini Geliştirme Projesi
		Antep Patlıcanı Yetiştiriciliği
		Çilek Yetiştiriciliği
		Tarımsal Meteoroloji İstasyonları ve Erken Uyarı Sistemleri
		Meyveciliği Geliştirme
Alt Yapı Geliştirme		
Mardin	Savur	Kültürel Mirasın Değerlendirilmesi ve Turizm Altyapısının Geliştirilmesi, Kültür Evi Projesi
		Ceviz ve Badem Bahçesi Oluşturulması
	Midyat	Kültürel Mirasın Değerlendirilmesi ve Turizm Altyapısının Geliştirilmesi, Kültür Evi Projesi
		Ceviz ve Badem Bahçesi Oluşturulması
		Kültürel Mirasın Değerlendirilmesi ve Turizm Altyapısının Geliştirilmesi, Kültür Evi Projesi
	Derik (YPI)	Alt Bölge Kalkınma Planı Hazırlama, PUB' un Oluşturulması ve Proje Uygulama
Siirt	Baykan	PUB Oluşturulması ve Araç Kiralama
		Fıstık Yetiştiriciliğinin Geliştirilmesi (2014)
		Sumak Yetiştiriciliğinin Geliştirilmesi
		Arcılığı Geliştirme Projesi II
		Seracılığı Geliştirme Projesi
		Fıstık Aşılama ve Budama Eğitimi
	Şirvan	Proje Uygulama Ofisinin Oluşturulması
		Kültürel Mirasın Korunması ve İnanç Turizminin Geliştirilmesi
		Şirvan Gençlik Kültür Merkezi Projesi
		Mesire Alanının Oluşturulması
		Arcılığın Yaygınlaştırılması
Kurtalan (YPI)	Alt Bölge Kalkınma Planı Hazırlama, PUB' un Oluşturulması ve Proje Uygulama	
Şanlıurfa	Siverek	Taşlı Arazilerin Temizlenmesi Projesi
		Takoran Vadisi Turizm Projesi
	Halfeti	Proje Ofisi
		Yavaş Turizmin Geliştirilmesi ve Proje Uygulama Birimi
	Viranşehir (YPI)	Turizm Alt Yapısının Geliştirilmesi ve Yüzer İskele
Bozova (YPI)	Alt Bölge Kalkınma Planı Hazırlama, PUB' un Oluşturulması ve Proje Uygulama	
Şırnak	İdil	Alt Bölge Kalkınma Planı Hazırlama, PUB' un Oluşturulması ve Proje Uygulama
		Dirsekli Göleti Çev.Peyzaj Düzen.ve Rekreasyon Alanı Oluşturul.
		Köy Okullarında Bahçe Düzenlenmesi
	Güçlükonak	Siirt Fıstığı ve Zeytin Bahçe Geliştirme Projesi
Cizre (YPI)	Fıstık Üretimini Geliştirme Projesi	
		Alt Bölge Kalkınma Planı Hazırlama, PUB' un Oluşturulması ve Proje Uygulama

1.1.2. Özel Sektör ve Girişimcilik Koordinatörlüğü (ÖSGK)

1.1.2.1. Yenilenebilir Enerji Kullanımı ve Enerji Verimliliğinin Artırılması Projesi

GAP Bölgesi'nde Yenilenebilir Enerji (YE) Kullanımı ve Enerji Verimliliğinin (EV) Artırılması Projesi (II. Faz) UNDP'nin teknik desteği ile yürütülmektedir. Proje; Güneydoğu Anadolu Bölgesi için 2007 yılında hazırlanmış olan Rekabet Gündemi'nin ana vizyonu ile uyumlu olarak, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin sürdürülebilir ve sosyal olarak eşitlikçi bir şekilde kalkınmasına enerji verimliliği uygulamaları ve yenilenebilir enerjinin daha yaygın kullanımı yoluyla katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.

Bu genel amaç çerçevesinde, hem yenilenebilir enerji kaynaklarının Bölge'nin ihtiyaçları doğrultusunda, elektrik ve ısı üretimindeki kullanımının yaygınlaştırılmasında, hem de enerji verimliliğinin iyileştirilmesine yönelik faaliyet ve eylemlerin gerçekleştirilmesinde, Bölge için öngörülen sürdürülebilir büyüme yaklaşımı, Proje'nin faaliyet ve sonuçlarında temel ilke olarak benimsenmiştir.

Bölge'nin sosyoekonomik gelişimine hizmet etmeyi amaçlayan proje kapsamında yenilenebilir enerji ve enerji verimliliği alanında ilerleme sağlanabilecek alanların tespitine yönelik çalışmalar projenin birinci fazında bir strateji ve eylem planı ile belirlenmiştir. Bu eylem öngörülerini doğrultusunda projenin ikinci fazında;

- Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde sanayi sektöründe ve hizmet binalarında EV/YE imkânlarının belirlenmesi, örnek uygulamaların yapılması ve yaygınlaştırılması (Çıktı 1),
- Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin YE kullanım potansiyelinin artırılması (Çıktı 2),
- Bölge'de sanayi, hizmet, bina ve tarım sektörlerinde EV ve YE konularında teknik, kurumsal ve işgücü kapasitesinin geliştirilmesi (Çıktı 3) hedeflenmektedir.

Güneş Enerjili Sulama Pilot Projeleri

Güneş enerjili mikro sulama sistemlerinin Bölge'de pilot uygulamalarla yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalar kapsamında GAP İdaresi, UNDP, kalkınma ajansları, tarımsal araştırma enstitüleri ve üniversite temsilcilerinden oluşan bir izleme komitesi kurulmuştur. Komite tarafından pilot alanların seçilmesine yönelik ölçütler belirlenmiş olup, alanlara ziyaretler yapılarak mevcut durum analizleri komite üyeleri ile paylaşılmış ve kısa liste yine komite tarafından belirlenmiştir. 4. İzleme Toplantısı'nı takiben kısa listeye alınan alanlar komite üyeleri, görevlendirilen uzman ve GAP İdaresi yetkililerince yerinde ziyaret edilmiştir. Ayrıca güneş enerjisi ile mikro sulama sistemlerinin organik tarım projeleri ile ilişkilendirilmesi kapsamında da saha ziyaretleri düzenlenmiştir. Pilot projelere ilişkin teknik şartnameler hazırlanmıştır. Uygulama takvimi hayata geçirilirken, kış koşullarında sistemlerin etkin görev yapmaması, korunma koşulları, projenin ölçme ve değerlendirme boyutu gibi ölçütler göz önüne alınarak seracılık ve enterkonnekte sistem ile bağlantılı (on-grid) projelere öncelik verilmiştir. Bu kapsamda öngörülen 4 adet pilot sahada kurulum çalışmaları 2013 yılı Ağustos ayı sonu itibarıyla tamamlanmıştır (Tablo 23).

Söz konusu pilot projelerin uzaktan izlenmesi için ölçüm ve değerlendirme sistemi kurulumu Ekim 2014'te tamamlanmıştır. Böylece iki yıllık bir uzaktan ölçüm ve değerlendirme süreci işleyecektir.

Tablo 23: Güneş Enerjili Sulama Pilot Projeleri

Şebeke Bağlantılı YüzeY Sulama - Kamu İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü - KİLİS		YüzeY Sulama - Kamu GAP Tarımsal Arş. Enstitüsü Müdürlüğü- GÜNDAŞ İstasyonu - ŞANLIURFA		Akü Depolamalı YüzeY Sulama - Özel Pollen Seracılık- MARDİN		YüzeY Sulama- Özel Keperli Köyü- ŞANLIURFA	
Fotovoltaik Panel Adedi	Kurulu Güç	Fotovoltaik Panel Adedi	Kurulu Güç	Fotovoltaik Panel Adedi	Kurulu Güç	Fotovoltaik Panel Adedi	Kurulu Güç
42	10,08 kW	18	3,60 kW	10	2,00 kW	18	3,60 kW

GAP-Enerji Verimliliği Danışmanlık (EVD) Kuluçka Merkezi

İşletmelerde ve kamu binalarında enerji etütlerinin yapılması ile enerji verimliliğini iyileştirme planlarının hazırlanması ve yürütülmesi süreçlerinde danışmanlık hizmetleri sunan Enerji Verimliliği Danışmanlık (EVD) şirketleri, EV uygulamalarında önemli bir rol oynamaktadır.

Mevcut durumda Bölge'de herhangi bir EVD şirketi bulunmamaktadır. Bölge'de enerji verimliliğinin sürdürülebilir bir şekilde artırılması ve yaygınlaştırılması noktasında EVD şirketlerinin Bölge'de kurulması kaçınılmazdır. Ancak EVD şirketlerinin yetkilendirilebilmesi için yüksek maliyetli teknik ekipmana ve test cihazlarına sahip olmaları gerekmekte olup, EVD şirketlerinin söz konusu bu teknik ekipmanı finanse etmede karşılaştığı zorluklar yüzünden bu şirketler Bölge'de kurulamamaktadır. Dolayısıyla Bölge'de bu gelişmelerin kamu desteği ve kolaylaştırıcılığı olmadan sağlanması orta vadede pek mümkün görünmemektedir.

Bu sorundan hareketle, projenin ikinci fazına Bölge'de EVD şirketlerinin kurulumunu kolaylaştırmak amacıyla bir Enerji Verimliliği Kuluçka Merkezi'nin (EVKM) kurulmasına yönelik faaliyet eklenmiştir.

Bu faaliyet kapsamında projeden sağlanacak finansman ile EVD şirketleri için gerekli olan test cihazlarının yer aldığı ortak kullanım amaçlı bir EV laboratuvarı ile enerji verimliliği uygulamalarının doğru ve çağdaş yaklaşımlarla geliştirilmesi ve teknik iş gücü kapasitenin artırılması amacıyla bir kuluçka merkezinin kurulması öngörülmektedir. Merkezin hukuki statüsü; KOSGEB ve Enerji Bakanlığı Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü (YEGM) ile yürütülecek istişareler doğrultusunda, yapılacak detaylı analizler ve değerlendirmeler neticesinde belirlenmiştir.

Merkezin ihdasını takiben işletim ve hizmetlerin sunulması, dolayısıyla merkezin operasyonel hale gelmesi noktasında; merkez yönetim ve personeline teknik destek sağlanarak, kurumsal sürdürülebilirlik temin edilecektir. Burada kurulacak EVD şirketleri yetkilendirildikten sonra proje kapsamında yürütülecek EV faaliyetlerine de iştirak edebilecek, dolayısıyla merkezdeki işletmelere çok hızlı bir şekilde pazar da bulunmuş olacaktır.

Söz konusu merkez, belirlenen teknik kriterlere sahip girişimcilerin proje kapsamında sertifika eğitimlerinin tamamlanarak kuracakları kuluçka firmalara ortak kullanım laboratuvarını da içeren bir gelişme ortamı sağlayacaktır. Proje süresi 18 aydır. Merkez, proje bitiminde yine yerel paydaşların koordinasyonunda planlanan sürdürülebilirlik strateji çerçevesinde çalışmalarını sürdürecektir.

Proje'nin birinci fazında görüldüğü gibi güçlü sanayisi nedeniyle bu tür bir merkezin Gaziantep'te kurulması uygun bir seçenek olarak görülmektedir. Bu kapsamda işletmelerde ve kamu binalarında enerji etütlerinin yapılması ile enerji verimliliğini iyileştirme planlarının hazırlanması ve yürütülmesi süreçlerinde danışmanlık hizmetleri sunan EVD firmalarını Bölge'de oluşturmayı amaçlayan "GAP EVD Kuluçka Merkezi"nin Gaziantep Sanayi Odası ve Gaziantep Üniversitesi işbirliğinde Gaziantep'te kurulması çalışmaları devam etmektedir. 14.05.2013 tarihinde GAP İdaresi, Gaziantep Sanayi Odası ve Gaziantep Üniversitesi arasında merkez kurulumuna ilişkin bir işbirliği protokolü imzalanmıştır.

Seçilen girişimcilere yönelik enerji yöneticiliği kursları tamamlanmıştır. Ayrıca merkez için gerekli olan teçhizatın alım süreci de tamamlanmıştır. Sanayi Odası tarafından EVD kuluçka merkezi için tahsis edilen Gaziantep Organize Sanayi Bölgesi'nde yer alan eski Halkbank binasının tadilatı, Passive House sertifikasına sahip olacak şekilde Mayıs 2015'e kadar bitirilecek ve merkez faaliyete geçecektir.

Kamu Binalarında Enerji Verimliliğinin Artırılması Pilot Projesi

Proje çerçevesinde Bölge'de kamu binalarında enerji verimliliği tedbirlerinin yaygınlaştırılmasına katkı sunmak amacıyla gerçekleştirilecek pilot projeler kapsamında, Şanlıurfa İdare Mahkemesi binasında yapılması planlanan ısı yalıtımı çalışması tamamlanmıştır. Sonuçlar gözlemlenmektedir.

İkinci bina olarak Gaziantep'te proje kapsamında yapılmakta olan GAP-EVD Kuluçka Merkezi binası uygun görülmüştür. Passive House sertifikasına sahip olacak binanın tadilatına önümüzdeki aylarda başlanarak Mayıs 2015'e kadar bitirilecektir.

Sanayi Sektörlerinde Verimlilik Potansiyelinin Tespit Edilmesi ve Pilot Uygulama Modellerinin Belirlenmesi

Bölge'de yer alan sanayi tesislerinde, sektörel bazda enerji tüketim oranlarının ve (üretim kapasitesi bazlı) tüketim verimliliğini iyileştirme amaçlı tedbirlerin tespitine yönelik bir analiz çalışması başlatılmıştır. Bu çalışma, ilk noktada, istatistiksel olarak anlam ifade edecek biçimde, bir modelleme analizini ihtiva etmektedir. Örnek belirleme aşamasının sonrasında, geçmiş dönemlere ilişkin enerji/kaynak tüketim miktarlarının derlenmesi ve ön etüt çalışmalarıyla sağlanabilecek yaklaşık enerji tasarrufu miktarlarının ortaya konulması hedeflenmiştir. Bu kapsamda, Gaziantep, Şanlıurfa, Diyarbakır, Adıyaman ve Kilis'te muhtelif sektörlerde faaliyet göstermekte olan toplam 40 endüstriyel tesisi kapsayan saha ziyaretleri gerçekleştirilmiştir. Enerji tasarrufunun artırılması ve yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanım olanaklarının belirlenmesine yönelik sektör analizi çalışmaları tamamlandıktan sonra, yüksek tasarruf potansiyeline haiz işletmelerde detaylı analiz ve ölçüm çalışmaları yürütülecek, oluşturulacak bir hibe destek ve eş-finansman programı çerçevesinde uygulamalar gerçekleştirilecektir.

Tarımsal ve Hayvansal Atıklardan Biyokütle ve Enerji Üretimi Pilot Projesi

Bölge'nin biyokütle alanında yenilenebilir enerji kaynak potansiyelinin (atlasının) oluşturulması, bununla ilgili metodolojinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Elde edilecek veriler kapsamında söz konusu kaynaklardan yararlanarak enerji üretimine yönelik uygun teknolojilerin belirlenmesine ve pilot bir tesisin fizibilite çalışmasının hazırlanmasına ilişkin

hizmet alımı çerçevesinde uzman belirleme süreci tamamlanmıştır. Söz konusu uzmanlar Bölge potansiyelini ve muhtemel pilot proje uygulamalarını ortaya koyan bir rapor hazırlamıştır.

Ayrıca, Gaziantep-Oğuzeli’nde hayvansal atıklardan biyogaz üretimine yönelik bir rapor hazırlanmış olup, Diyarbakır-Bismil ve Şanlıurfa Organize Sanayi Bölgesi’nde tarımsal atıklardan pellet üretimi konularında fizibilite çalışmaları sürdürülmektedir.

YE ve EV Konularında Kurumsal Kapasite Geliştirme Faaliyetleri

Bu kapsamda, gerek kamu gerekse sanayi ve özel sektörün ihtiyaçlarını belirlemeye yönelik kurumsal ihtiyaç analizi yapılmıştır. Rapor çıktılarına göre eğitim, bilinçlendirme ve diğer çalışmalar planlanmıştır. Kurumsal kapasite geliştirme faaliyetleri sürmektedir.

GAP Yenilenebilir Enerji ve Enerji Verimliliği Merkezi (GAP-YENEV)

GAP-YENEV Merkezi, Harran Üniversitesi tarafından yürütülen, Kalkınma Bakanlığı tarafından ana finansmanı sağlanan yenilenebilir enerji ve enerji verimliliği konusunda bir AR-GE merkezidir. GAP İdaresi tarafından da merkezin iş programı maddi olarak desteklenmekte ve uluslararası ağ oluşturma çalışmaları gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda GAP İdaresi desteğiyle Danimarka Teknoloji Enstitüsü ile Harran Üniversitesi arasında teknik işbirliği oluşturulmuş merkezin iş programı tamamlanmıştır. Merkezin mimari tasarım süreci de üniversite tarafından gerçekleştirilmiştir. GAP-YENEV, bölgesel bir merkez olmanın yanı sıra GAP İdaresi tarafından yürütülen “Yenilenebilir Enerji Kullanımı ve Enerji Verimliliğinin Artırılması Projesi”nin çıktılarının sürdürülebilirliği açısından büyük önem taşımaktadır. Söz konusu merkezin inşaatına Ocak 2015 itibariyle başlanacaktır.

Yeşil Enerji Endüstri İhtisas Bölgeleri Projesi

Yeşil Enerji Endüstri İhtisas Bölgeleri Kurulması Projesi; yenilenebilir enerji ve enerji verimliliği teknolojilerine ilişkin doğrudan ve destekleyici sektörler çerçevesinde AR-GE, üretim, test, kurulum, kontrol ve bakım-onarım faaliyetlerinin gerçekleştirildiği, teşvik ve altyapı imkânlarının sağlandığı bir kümelenme yaklaşımını esas almakta olup, yukarıda belirtilen ihtiyaçları karşılamak açısından Bölge için önem arz etmektedir. Bu proje, sektörün Bölge’deki gelişmesine çok boyutlu bir perspektif içinde ivme kazandırmak amacıyla planlanmaktadır. Tarım, tekstil ve turizm gibi Bölge’nin lokomotif sektörlerinin katma değerini artıracak organik tarım, sürdürülebilir tekstil ve eko turizm gibi teknolojik modeller de projenin perspektifi içerisindedir. Söz konusu projeye ilgili Kalkınma Bakanlığı’ndan 2015 Yılı Yatırım Programı kapsamında ek bütçe tahsis edilmiştir. Çalışmalara 2015 yılı içerisinde başlanıp yıl sonunda tamamlanacaktır.

1.1.2.2. Özellikli Gıda Kümelerinin Oluşturulması Projesi

GAP İdaresi, 2012-2016 yılları arasında uygulanmak üzere Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı sorumluluğunda yürütülen Bölgesel Rekabet Edebilirlik Operasyonel Programı (BROP) kapsamındaki Güneydoğu Anadolu Bölgesi’nde Özellikli Gıda Kümelerinin Oluşturulması Projesi’ni nihai yararlanıcı olarak yürütmeye başlamıştır. Söz konusu proje GAP illerinde uygulanacak olup ihale hazırlık süreci devam etmektedir. BROP’un temel amacı Türkiye ekonomisinin rekabet edebilirliğini Avrupa Birliği ekonomisine yaklaştırmak ve bölgesel sosyo-kültürel eşitsizlikleri azaltmaktır.

Projenin maliyeti; 3,2 milyon avro Avrupa Birliği'nden ve 500 bin avro ulusal kaynaklardan sağlanmak üzere toplamda 3,7 milyon avrodur.

1.1.2.3.Yürütülen Faaliyetler

ÖSGK tarafından; Bölge'deki yatırım potansiyelinin yerli ve yabancı yatırımcılara anlatılması, ortak yatırım imkanlarının araştırılması, ulusal ve uluslararası düzeyde karşılıklı ekonomik ve ticari ilişkilerin kurulması ve geliştirilmesi ve GAP Rekabet Gündemi kapsamında yer alan projelerle ilgili olarak çalışmalarda bulunmaktadır. Bu çerçevede 2014 yılında düzenlenen toplantılar ve gerçekleştirilen çalışmalardan bazıları şunlardır:

- Bölge'de yürütülen tarım ve hayvancılık faaliyetleri sonrasında ortaya çıkan biyokütle potansiyelinin Bölge ölçeğinde haritalandırılması, atık toplama modellerinin belirlenmesi ve pilot tesis lokasyonlarına yönelik fizibilite analizleri çerçevesinde hazırlanan taslak süreç raporu, 20 Ocak 2014 tarihinde Ankara'da GAP İdaresi Başkanlığı İrtibat Ofisi'nde, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü (YEGM) ve TÜBİTAK yetkililerinin katıldığı bir toplantıda sunulmuştur
- 27-28 Ocak 2014 tarihlerinde İstanbul'da düzenlenen Solartech Turkey 2014 Konferansı'na iştirak edilmiş ve YEEV Projesi hakkında bilgi aktarılmıştır.
- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından 13 Şubat 2014 tarihinde Ankara'da düzenlenen strateji geliştirme toplantısına iştirak edilmiştir.
- Gaziantep Büyükşehir Belediyesi tarafından 21 Şubat 2014 tarihinde düzenlenen 2. Gaziantep Enerji Zirvesi'ne katılım sağlanmış ve kurulan bir stant ile EVD Kuluçka Merkezi Projesi tanıtılmıştır.
- Yenilenebilir enerji ve enerji verimliliği alanlarında kurumsal kapasite geliştirme hedefi doğrultusunda oluşturulan eylem planının Bölge ölçeğinde etkinlik ile uygulanabilmesi ve kurumlararası işbirliğinin geliştirilmesi amacıyla, 10-11 Mart 2014 tarihlerinde Şanlıurfa'da GAP Bölgesi'nde yer alan kurum temsilcilerinin katıldığı "Yenilenebilir Enerji ve Enerji Verimliliği Mevzuatı ve Görev Güçleri Çalıştayı" düzenlenmiştir.
- Gaziantep'in Oğuzeli ilçesinde hayvancılık faaliyetleri sonrasında ortaya çıkan biyokütlenin ısı ve elektrik üretiminde değerlendirilmesi, atık toplama modellerinin belirlenmesi ve ön fizibilite analizlerine yönelik çalışmaların yürütülmesi çerçevesinde, Kırşehir'de benzer bir projeye destek veren Ahiler Kalkınma Ajansı 27 Mart 2014 tarihinde Nevşehir'de ziyaret edilmiştir. Düzenlenen toplantıda, saha çalışması kapsamında elde edilen bulgular sunulmuş, Ahiler Kalkınma Ajansı'ndan Kırşehir'de kurulması planlanan biyokütle tesisinin idari ve operasyonel yapısı hakkında bilgi alınmıştır.
- 15 Nisan 2014 tarihinde Ankara'da Japonya Uluslararası İşbirliği Ofisi (JICA) ziyaret edilerek, GAP İdaresi Başkanlığı ile YEEV Projesi tanıtılmış ve GAP Bölgesi'nde kalkınmaya yönelik ortak proje geliştirme ve işbirliği olanakları değerlendirilmiştir.
- 17 Nisan 2014 tarihinde Gaziantep'te düzenlenen 2. Kalkınma Ajansları Konferansı'na iştirak edilmiş ve GAP İdaresi Başkanlığı tarafından yürütülmekte olan projeler sunulmuştur.
- 24-26 Nisan 2014 tarihlerinde İstanbul'da düzenlenen 20. Uluslararası Enerji ve Çevre Fuarı ve Konferansı'nda kurulan bir stant ile YEEV Projesi ve GAP-YENEV Merkezi tanıtılmış, etkinliğin 26 Nisan 2014 tarihli bölümünde gerçekleştirilen "Uygulamalı Enerji Projeleri" başlıklı panelde ise YEEV Projesi hakkında bir sunum gerçekleştirilmiştir.
- 13-14 Mayıs 2014 tarihlerinde İstanbul'da düzenlenen "Sürdürülebilir Enerji Çözümlerinin Ölçeklendirilmesi: Özel Sektörün Rolü" konferansına iştirak edilmiş ve YEEV Projesi'nin yürütülmesi sırasında yerelde karşılaşılan sorunlar ile ilgili bir sunum gerçekleştirilmiştir.

- 16-17 Mayıs 2014 tarihlerinde Çin’den gelen Milestone International Holdings şirketinin temsilcileri ile GAP İdaresi Başkanlığı, Şanlıurfa Ticaret ve Sanayi Odası ve Karacadağ Kalkınma Ajansı’nda, tarımsal üretimde güneş enerjili sulama sistemleri dahil olmak üzere verimlilik artırıcı projeler geliştirilmesi konusunda görüşmeler gerçekleştirilmiştir
- 4-6 Haziran 2014 tarihlerinde Almanya’nın Münih kentinde düzenlenen “Intersolar Europe 2014” güneş enerjisi teknolojileri fuarı ziyaret edilmiş, Uluslararası Güneş Enerjisi Topluluğu (GÜNDER) tarafından fuar kapsamında 4 Haziran 2014 tarihinde gerçekleştirilen “Now Turkey” isimli konferansta YEEV projesi sunulmuştur.
- 9-13 Haziran 2014 tarihlerinde GAP Bölgesi’nde Sanayi Gelişim Raporu çalışması kapsamında Bölge’deki bütün illerde bulunan Ticaret ve Sanayi Odaları, OSB’ler, kalkınma ajanları vb. kurumlar ziyaret edilip bilgi toplanmıştır.
- 12-13 Haziran 2014 tarihlerinde Gaziantep’te Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından düzenlenen “Nihai Faydalanıcı İletişim ve Görünürlük Eğitimi”ne katılım sağlanmıştır.
- 24-25 Haziran 2014 tarihlerinde Hollanda’da Wageningen Üniversitesi ve Araştırma Merkezi ziyaret edilmiş, biyokütle kaynaklarından yüksek katma değerli ürünler elde edilmesine yönelik istişarelerde bulunulmuştur.
- 25 Haziran 2014 tarihinde, Ankara’da düzenlenen Bölgesel Rekabet Edebilirlik Operasyonel Programı Sektörel İzleme Komitesi 14. Toplantısı’na katılım sağlanmıştır.
- 26-28 Haziran 2014 tarihinde İstanbul’da düzenlenen “4. Uluslararası %100 Yenilenebilir Enerji Konferansı (IRENEC 2014)” kapsamında gerçekleştirilen “Yenilenebilir Enerjide Kamunun Gündemi” başlıklı oturumda YEEV Projesi tanıtılmıştır.
- 23 Temmuz 2014 tarihinde Ankara’da YEEV ve OTK projelerinin mevcut durumları ve önümüzdeki döneme ilişkin çalışmaların değerlendirildiği GAP Danışma Kurulu Toplantısı düzenlenmiştir.
- 10 Eylül 2014 tarihinde İstanbul’da “Global Virtual Test-Bed” Projesi’nin Türkiye tarafında başlatılmasına yönelik; ulusal (GAP YENEV, ODTÜ Yapılı Çevre ve Tasarım Uygulama ve Araştırma Merkezi (MATPUM) ve uluslararası paydaşlarla (Berkeley Üniversitesi) bir toplantı gerçekleştirilmiş ve projenin hayata geçirilmesi yönünde somut kararlar alınmıştır.
- 11-12 Eylül 2014 tarihlerinde Gaziantep’te düzenlenen 5. Türkiye Enerji Zirvesi’ne iştirak edilmiş ve YEEV Projesi hakkında bir sunum gerçekleştirilmiştir.
- 16-17 Eylül 2014 tarihlerinde Gaziantep Büyükşehir Belediyesi’nde, 18-19 Eylül 2014 tarihlerinde ise Mardin Erdoba Elegance Otel’de, GÜNDER işbirliği ile, “Güneş Enerjisinden Elektrik Üretimi Eğitim ve Çalıştayı” düzenlenmiştir.
- 30 Eylül 2014 tarihinde Gaziantep Büyükşehir Belediyesi ile ortak projeler geliştirilmesine yönelik bir toplantı düzenlenmiş, GAP İdaresi Başkanlığı ile Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanlığı arasında yenilenebilir enerji ve enerji verimliliği alanlarında işbirliği kurulmasını amaçlayan bir protokol imzalanmıştır.
- 2 Ekim 2014 tarihinde Ankara’da, çok sayıda kurum temsilcisi ve basın mensubunun katılımı ile, YEEV proje yönlendirme kurulu ve GAP Green Dergisi tanıtım toplantıları düzenlenmiştir.
- 23-24 Ekim 2014 tarihlerinde Harran Üniversitesi’nde düzenlenen ECONHARRAN Ulusal Harran Ekonomi Kongresine katılım sağlanmıştır.
- 27 Ekim 2014 tarihinde Şanlıurfa’da gerçekleştirilen YEEV proje değerlendirme toplantısında, yenilenebilir enerji ve enerji verimliliği alanlarında kurumsal kapasite geliştirme eylem planı revize edilmiş ve nihai plan oluşturulmuştur.
- 2-20 Kasım 2014 tarihinde TÜBİTAK Türkiye Sanayi Sevk ve İdare Enstitüsü (TÜSSİDE) tarafından Gaziantep’te düzenlenen Zeytin ve Zeytinyağı Sektörü Ulusal Kümeleme

Stratejileri Geliştirme Projesi kapsamında Gaziantep Bölgesel SWOT Analizi Çalıştayı'na katılım sağlanmıştır.

- 4 Kasım 2015 tarihinde Şanlıurfa'da yenilenebilir enerji ve enerji verimliliği alanlarında iletişim stratejisi geliştirilmesine ilişkin bir değerlendirme toplantısı düzenlenmiştir.
- 13-14 Kasım 2014 tarihlerinde düzenlenmiş olan Adıyaman Enerji Zirvesi'ne iştirak edilmiş ve YEEV Projesi hakkında bir sunum gerçekleştirilmiştir.
- 13-16 Kasım 2014 tarihlerinde İstanbul'da düzenlenen İnovasyon Türkiye 2014 Fuarı'nda YEEV Projesi, GAP-YENEV Merkezi ve GAP Green Dergisi tanıtılmıştır.
- 19-21 Kasım 2014 tarihlerinde İzmir'de düzenlenmiş olan SolarTR-2014 Konferansı'na iştirak edilmiş, YEEV Projesi tanıtılmış ve tarımsal sulamada güneş enerjisi kullanımı konusunda yürütülen demonstratif çalışmalar çerçevesinde hazırlanan makaleler sunulmuştur.
- 4 Aralık 2014 tarihinde Danimarka'da, Danimarka Teknoloji Enstitüsü ve Kaliforniya Berkeley Üniversitesi temsilcileri ile, GAP-YENEV Merkezi'nin yenilenebilir enerji alanındaki uluslararası test laboratuvarı ağı içinde yer almasına ilişkin bir değerlendirme toplantısı düzenlenmiştir.
- 6 Aralık 2014 tarihinde Helsinki Yurttaşlar Derneği Koordinatörlüğünde Gaziantep'te düzenlenen Bölgesel Sanayi Politikası ve Sürdürülebilir Gelişme Dinamikleri Toplantısı'na katılım sağlanmıştır.
- 18 Aralık 2014 tarihinde Şanlıurfa'da Yeşil Enerji Endüstri Bölgeleri Projesi'ne ilişkin bir değerlendirme toplantısı düzenlenmiştir.

1.2. İNSANİ VE SOSYAL GELİŞME GENEL KOORDİNATÖRLÜĞÜ

1.2.1. Sosyal Projeler Koordinatörlüğü'nün Proje ve Faaliyetleri

1.2.1.1. Çok Amaçlı Toplum Merkezleri (ÇATOM)

Projenin amacı; kadınların sorunlarının farkına varmalarına, tanımlamalarına ve çözümü için inisiyatif kullanabilmelerine fırsat yaratmak; kadınların kamusal alana daha fazla katılımını ve kamusal hizmetlerden daha fazla yararlanmasını sağlamak; kadın istihdamını ve kadın girişimciliğini artırmak; kadını güçlendirerek fırsat eşitliğinin sağlanmasına katkıda bulunmak/cinsiyet dengeli kalkınma sürecini başlatmak ve bu yolla yerel koşullara uygun, katılımcı toplum kalkınması temelli tekrarlanabilir model/modeller geliştirmektir.

ÇATOM'larda; i) okuma-yazma, okul öncesi eğitimi, anne eğitimi, bilgisayar, beslenme, ev ekonomisi alanlarında eğitim programları, ii) sağlık eğitimi, kısmi ve gezici poliklinik hizmetleri gibi sağlık programları, iii) el sanatları, trikotaj, tekstil, kuaför, keçe işlemeciliği, yöresel bebek, gümüş işlemeciliği gibi konularda beceri geliştirici programlar, gelir getirici atölyeler ve kadın girişimciliğini destekleyici programlar, iv) sosyal yaşama katılımı destekleyen ve kadın bilincini oluşturmayı hedefleyen sosyal ve kültürel programlar, v) hedef grupların sosyal destek hizmetlerine (burs, yeşil kart, aynı yardım, resmi nikah vb.) ulaşmasını kolaylaştırıcı programlar uygulanmaktadır.

Her yıl çoğunluğu genç kız ve kadın olmak üzere ortalama 15 binden fazla kişi ÇATOM programlarına katılmakta; 50-60 bin kişi ÇATOM'lar aracılığıyla düzenlenen etkinlik ve hizmetlerden yararlanmaktadır.

Kasım 1995 yılından itibaren oluşturulan ÇATOM'lar aracılığı ile 2014 yılı sonuna kadar 272.556 kişiye ulaşılmıştır. Bu sayı ÇATOM programlarına katılanları ve sağlık hizmetlerinden yararlananları içermekte olup, mahalle/köy düzeyinde yapılan yaygın çalışmalar toplama dahil edilmemiştir.

Tablo 24: ÇATOM'ların İl Bazında Dağılımı (2014)

İller	Kuruluş Yeri	Adet
Adıyaman	Fatih Mahallesi, Gerger İlçesi	2
Batman	Petrolkent, Yavuzselim ve Yeşiltepe Mahalleleri	3
Diyarbakır	Huzurevleri, 5 Nisan, Ziya Gökalp ve Fatihpaşa Mahalleleri ile Silvan, Çermik ve Ergani İlçeleri	7
Gaziantep	Şahinbey İlçesi (Merkez) ve Nurdağı İlçesi	2
Kilis	İslambey ve Ekrem Çetin Mahalleleri	2
Mardin	Meydanbaşı, Medrese-Gül, İstasyon mahalleleri; Dargeçit, Kızıltepe, Midyat, Nusaybin, Mazıdağı ve Ömerli İlçeleri	9
Siirt	Merkez, Şirvan ve Kurtalan İlçeleri, Kurtalan-Kayabağlar Beldesi	4
Şanlıurfa	Bağlarbaşı Mahallesi, Parmaksızlar Konutu, Bozova, Siverek, Suruç, Birecik, Hilvan, Ceylanınar ve Viranşehir İlçeleri	9
Şırnak	Merkez, Cizre, Beytüşşebap, İdil, Silopi ve Uludere İlçeleri	6
Toplam		44

ÇATOM'larda 2014 Yılında Gerçekleştirilen Önemli Faaliyetler;

- Bölge'deki 44 ÇATOM'un kurumsal alt yapılarının güçlendirilmesine yönelik çalışmalara devam edilmiştir.
- ÇATOM'lar arasında ortak çalışma, bilgi ve deneyim paylaşımı çalışmaları çerçevesinde il bazında koordinasyon toplantıları iki ayda bir gerçekleştirilmiştir.
- ÇATOM projesi için "Sosyal Etki Değerlendirme ve Stratejik Amaç" çalışması bağımsız bir firma tarafından yapılmıştır.
- Birim ÇATOM'ların ve çalışanlarının performansının değerlendirilmesi amacıyla bir çalışma yaptırılmıştır.
- Faaliyet raporlarının elektronik ortamda toplanması ve bu yolla izleme raporlarının oluşturulması için "İzleme Bilgi Sistemi" kurulmuştur.
- 2014 yılı içerisinde 76 program yürütülmüş, bu programlara 34.422 kişi kayıt olmuş, 30.398 kişi programları tamamlamıştır. Tamamlayan kişi sayısının kayıtlı kişi sayısına oranı %88.30'dur.
- Dönem içerisinde kadınlar tarafında üretilen ürünlerin satışından toplam 524.096 TL gelir elde edilmiştir.
- 40 ÇATOM'da aldığı kurslar doğrultusunda meslek edinimi sağlanarak toplamda 440 katılımcının iş bulmasına, 69 katılımcının iş kurmasına zemin oluşturulmuştur. İş kuran

ve iş bulan katılımcılar kuaförlük, tekstil sektörü ara elaman yetiştirme, çocuk bakıcılığı, otomasyon, sekreterlik hizmetleri gibi branşlarda istihdam edilmektedirler.

- 2014 yılında yaklaşık 880 kişinin burs alması sağlanmıştır.
- ÇATOM'lar aracılığıyla 2.518 kişi eğitime yönlendirilmiştir.
- Yıl içerisinde 13.432 kişiye ayni yardım, 2.708 kişiye nakdi yardımın ulaştırılması sağlanmıştır.
- Sosyal etkinlikler (gezi, piknik, konser, tiyatro vb.), özel gün kutlamaları (8 Mart Kadınlar Günü, Anneler Günü, Öğretmenler Günü, vs.), eğitimler (sağlık, kadın insan hakları, ürün tasarımı, hukuk eğitimi, aile danışmanlığı), kampanyalar (mavi kapak, sağlık, okula yönlendirme, ürünlerin tanıtımı, satışı vb.) düzenlenmiştir. Bu çalışmalarla katılımcıların kaynaşması, bilinçlenmesi, ÇATOM 'un tanıtılması ve benimsenmesi amaçlanmıştır.
- ÇATOM'u tanıtmak, faaliyetler hakkında bilgilendirmek, kurslara katılımı sağlamak, katılımcıların maddi ve manevi ihtiyaçlarını belirlemek için hane ziyaretleri yapılmaktadır. Yıl içinde 6.522 hane ziyareti yapılmıştır. Hane ziyaretlerini gönüllü eğiticiler, katılımcılar ve saha elemanları birlikte gerçekleştirmiştir.
- ÇATOM yönetimini etkin hale getirmek ve kadına yönetim becerisi kazandırmak amacıyla her yıl gerçekleştirilen kurul seçimleri yapılmıştır.
- Tüm ÇATOM'larda 8 Mart Dünya Kadınlar Günü etkinliği kutlanmıştır. Bazı illerde kamu ve yerel yönetimlerle işbirliği halinde kutlamalar yapılmıştır.
- Kadının Güçlendirilmesinde Yenilikler Projesi kapsamında ÇATOM sorumlularına yönelik "Temel Finans Eğitimi", Diyarbakır ve Mardin ÇATOM kurul ve eğiticilere yönelik "Toplumsal Cinsiyet Duyarlılığı" eğitimi verilmiştir.
- Türkiye Aile Planlaması (TAP) Vakfı ile işbirliği içinde Kadın Sağlığı Eğitim Programı kapsamında eğitici eğitimi verilmiştir. Eğitime Mardin ve Diyarbakır ÇATOM'lardan saha elemanları ve usta öğreticiler katılım sağlamıştır.
- Kilis İslambey ÇATOM'un "Yaşayan Çınarlara Uzanan Eller" ve Batman Yeşiltepe ÇATOM'un "Girişimci Kadınlar-3" adlı SODES projeleri uygulanmıştır.
- Midyat ve Dargeçit ÇATOM tarafından Birleşmiş Milletler Kadın Dostu Kentler Hibe Programı kapsamında hibe almaya hak kazanan "Yerel Yönetimlerde Kadın Temsili İçin Kadın Adaylarının Güçlendirilmesi Projesi" başarılı bir şekilde sona ermiştir.
- Türkiye Sağlıklı Beslenme ve Hareketli Hayat Programı uygulamaları kapsamında "2014 Sağlıklı Yaşam ve Hareket Yılı" etkinliği yürüyüş programı birçok il ve ilçede düzenlenmiş olup Diyarbakır ve Şanlıurfa'dan bazı ÇATOM'lar katılım sağlamıştır. Program sonrasında Ziya Gökalp ve Fatihpaşa ÇATOM'da Step ve Aerobik kursu açılmıştır.

- Diyarbakır Fatihpaşa, Şanlıurfa Ahmet Yesevi, Şanlıurfa Parmaksız, Siverek, Suruç, Viranşehir ÇATOM'lar "Mavi Kapak" kampanyası yürütmüşlerdir.
- Şırnak Gençlik ve Kültür Evi gönüllüleri tarafından İdil, Cizre ve Şırnak Merkez ÇATOM'larda katılımcılara "Liderlik ve Aile İçi İletişim" eğitimi verilmiştir.
- Batman ÇATOM'lar, "Lise Diploması Olmayan Kadın Kalmasın" kampanyasını Valilik ve Milli Eğitim Müdürlüğü işbirliğiyle başlatmış ve 62 kişinin kayıt yapması sağlanmıştır. Ömerli ÇATOM'un başlattığı "Eğitime Destek" kampanyası kapsamında ise köy okullarına bilgisayar ve projeksiyon desteği verilmiş, giyim yardımları yapılmış, toplam 298 çocuk desteklenmiştir.
- TAP Vakfı ile yürütülen Kadın Sağlığı Eğitim Programı (KSEP) kapsamında Diyarbakır, Batman, Mardin, Siirt, Şırnak illeri eğitimcileri için bölgesel eğitim toplantısı 16 Nisan 2014 tarihinde düzenlenmiştir. Toplantıya ÇATOM'lardan 17 ustaöğretici/KSEP eğitimcisi katılım sağlamıştır.
- Mardin'de bulunan 9 ÇATOM'un işbirliği ile Medrese Gül ÇATOM'un organizasyonunda "GAP'tan Türkiye'ye Mezopotamya ve Kadın" adlı bir kampanya düzenlenmiştir. Mart ayında köy çalışmalarıyla başlatılan kampanya Haziran ayına kadar devam etmiştir. Kampanya kapsamında Mardin'e bağlı 9 köyde eğitim çalışmaları yapılmış, 9 ÇATOM'dan 900 katılımcının katıldığı kadın konulu bir panel düzenlenmiş, açılış kokteyli yapılmış ve yürüyüş düzenlenmiştir.
- 15-16 Mayıs 2014 tarihlerinde Kadir Has Üniversitesi, Google ve İnovasyon, Google Türkiye, Türkiye Kurumsal Sosyal Sorumluluk Derneği işbirliği ile Diyarbakır Dedeman Otel'de düzenlenen Google STK Akademi Web Tasarımı Eğitimi'ne 6 ÇATOM sorumlusu katılım sağlamıştır.
- 21-23 Mayıs 2014 tarihleri arasında ÇATOM'lar ve Bölge'de faaliyet gösteren kooperatiflerin temsilcilerinden oluşan 12 kişilik bir grup ile "Nallıhan Çalışma Gezisi" düzenlenmiştir. Gezi kapsamında Nallıhan'ın coğrafî, ekonomik ve kültürel yapısı ve Nallıhan Kooperatifi'nin kuruluşu ve faaliyetleri hakkında bilgi alınmıştır. Temelde oya olmak üzere her çeşit elişî, takı ve hediyelik ürünün yanı sıra gıda malzemeleri üreten ve satan kadınlar ziyaret edilerek girişimcilik hikâyeleri dinlenmiş ve ürünler incelenmiştir. Katılımcı kooperatif temsilcileri ve saha sorumluları Nallıhanlı kadın girişimcilerle fikir alışverişinde bulunmuş ve kendileriyle fikir-üretim-pazarlama sürecinin detaylarını tartışarak bu süreçte bireysel çaba, kooperatifleşme, bireysel inisiyatif, yerel dayanışma ve yerel yönetimlerin rolü ile ilgili tecrübelerini dinlemişlerdir.
- ÇATOM'larda çalışan sorumlu ve eğitimcilere "iş güvenliği ve sağlığı" konusunda eğitim verilmiştir. ÇATOM Projesi kapsamında yapılan iş sağlığı ve güvenliğinin eğitim, risk analizi ve acil eylem planı çalışması tamamlanmıştır.
- Uçan Süpürge Derneği ile işbirliği içinde yapılan erken yaşta evliliklerin önlenmesi konulu çalışma kapsamında 35 kişi (ÇATOM sorumluları ve Şanlıurfa Kadın Kültür Merkezi sorumluları) eğitici eğitimi almıştır. Bahse konu eğitim, eğitimci aracılığıyla Bölge'de 2.650 kişiye ulaştırılarak yaygınlaştırılmıştır.

- 12-21 Haziran 2014 tarihlerinde GAP İdaresi Başkanlığı ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi ortaklığında “Doğu'dan İstanbul'a Kadın Eli Sergisi” Sultanahmet Meydanı'nda düzenlenmiştir. Sergiye 44 ÇATOM'dan katılım sağlanmış, etkinlik boyunca ÇATOM katılımcıları tarafından üretilen ürünlerin satışından 137.000 TL gelir elde edilmiştir.
- ÇATOM koordinasyon toplantısı 25-27 Haziran 2014 tarihleri arasında Şanlıurfa'da yapılmıştır.
- Yeşiltepe ÇATOM, Suruç ÇATOM, Mazıdağı ÇATOM, Ahmet Yesevi ÇATOM, Ekrem Çetin ÇATOM merkezlerinde Sevgi Battaniyesi isimli sosyal sorumluluk projesi gerçekleştirilmiştir. Proje kapsamında 24 ihtiyaç sahibi ailenin bebek ve çocuklarının battaniye ihtiyacı karşılanmıştır.
- Medrese-Gül ÇATOM'da etüt merkezinden faydalanan ve evlerinde ders çalışma alanı bulunmayan çocuklar için ödev takip ve ders çalışma ortamının oluşturulmasını amaçlayan Ödev Anneliği Projesi gerçekleştirilmiştir.
- Uludere ve Viranşehir ÇATOM yeni hizmet binalarına taşınmıştır.
- Siirt Şirvan'da faaliyet gösteren ÇATOM için yeni bir hizmet binası yaptırılmış ve bina Aralık ayı içinde tamamlanmıştır.
- ÇATOM Projesi'nin resmi web sayfası hazırlanmış www.gap.catom.org ve Eylül ayı içinde sunuma açılmıştır.
- Sosyal medyada (Facebook, Twitter) ÇATOM Projesi resmi hesapları açılmıştır.
- Sınır il ve ilçelerinde faaliyet gösteren ÇATOM'lar, mültecilere yönelik insani yardım (gıda, giyim, bebek bezi gibi malzemeler) çalışmaları gerçekleştirmiştir. Kilis İslambey ÇATOM, Öncüpınar Mülteci kampında yaşayan kadınları, Valilikle yapılan işbirliği kapsamında ayda bir kere ÇATOM'da misafir katılımcı olarak kabul etmiş, kadınlara yönelik psiko-destek çalışması gerçekleştirilmiştir.
- ÇATOM Projesi kapsamında kamp içi ve kamp dışında yaşayan mülteci kadın ve çocuklara yönelik yapılan eğitim, sosyal destek, kamusal hizmetlere erişim ve insani yardım kampanyaları aracılığıyla 7.853 kişiye ulaşılmıştır.
- Proje kapsamında kırsal alanda yaşayan kadınlara ve çocuklara yönelik eğitim faaliyetleri, saç kesimi, bit taraması, KETEM'e yönlendirme gibi hizmet destekleri, okula yönlendirme, kitap toplama kampanyası gibi kampanyalar aracılığıyla 6.785 kişiye ulaşılmıştır.

1.2.1.2. GAP-ÇATOM Burs Projesi

Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde yaşayan yoksul ve başarılı kız öğrencilerin burs desteği almasına aracılık edilerek;

- Eğitimde cinsiyet eşitliğinin sağlanmasına katkı yapmak,
- Kız çocuklarını eğitim sürecine dahil etmek ve bu süreç içinde mümkün olduğunca kalabilmelerini sağlamak,

- Okur-yazar kadın oranının yükseltilmesine katkı sağlamak,
- Kadınların yaşam düzeyinin iyileşmesine katkıda bulunmak amacıyla ÇATOM'ların bulunduğu yerleşim alanlarında GAP-ÇATOM Burs Projesi yürütülmektedir.

2014-2015 eğitim yılı aylık burs miktarları ilköğretim (ilkokul, ortaokul) öğrencileri için 120 TL, lise öğrencileri için 130 TL, üniversite öğrencileri için ise 250 TL olarak belirlenmiştir.

Tablo 25: Proje Kapsamında Burs Alan Öğrenci Sayılarının Yıllara Göre Dağılımı

Yıllar	Öğrenci Sayıları				Toplam
	İlköğretim	Lise	Üniversite	Diğer	
2001-2002	133	17	-	-	150
2002-2003	207	48	15	-	270
2003-2004	443	82	27	8	560
2004-2005	533	100	27	21	681
2005-2006	543	135	38	20	736
2006-2007	609	150	48	14	821
2007-2008	632	155	63	55	905
2008-2009	825	211	111	3	1 150
2009-2010	845	221	121	5	1 192
2010-2011	870	238	130	3	1 241
2012-2013	920	293	142	-	1 355
2013-2014	986	375	252	4	1 617

Tablo 26: Proje Kapsamında Sağlanan Burs Desteğinin Yıllara Göre Dağılımı (TL)

Yıllar	Burs Miktarları (Yılı Fiyatlarıyla)		
	İlköğretim	Lise	Üniversite
2001-2002	15	25	40
2002-2003	25	40	60
2003-2004	32.5	52	78
2004-2005	40	60	90
2005-2006	50	70	100
2006-2007	55	75	110
2007-2008	60	80	120
2008-2009	65	85	130
2009-2010	70	90	145
2010-2011	75	95	175
2012-2013	80	100	200
2013-2014	90	110	220

2014 yılında gerçekleştirilen önemli faaliyetler şunlardır:

- Raporlama döneminde, e-posta yoluyla proje tanıtım çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Projeyi destekleyen sponsorlar, burs desteği verdikleri öğrencilere ve öğrencilerin devam ettikleri okullara aynı yardımlarda bulunmuştur.
- Bir burs veren tarafından ihtiyaç sahibi çocuklara dağıtılmak üzere Suruç ÇATOM'a gönderilen 600 takım eşofmanın dağıtımı Suruç ÇATOM tarafından gerçekleştirilmiştir.
- Burs projesi sponsorlarından Türk-Amerikan Dostluk Derneği, Kilis'te bulunan köy okullarına dağıtılmak üzere 1.500 set kırtasiye, 5 bilgisayar ve 5 projeksiyon cihazı göndermiştir.
- Bir burs veren tarafından Van'da bulunan köy okullarında dağıtılmak üzere 1.500 set kırtasiye, 2 bilgisayar ve 700 adet mont gönderilmiştir. Dağıtımlar Cizre ÇATOM tarafından gerçekleştirilmiştir.

1.2.1.3 GAP Bölgesi'nde Kadının Güçlendirilmesinde Yenilikler Projesi –Aşama II

Projede; yenilikçi üretim-pazarlama ile ilgili stratejiler yoluyla Güneydoğu Anadolu'da kadınların sosyal ve ekonomik yaşamının güçlendirilmesi amaçlanmakta ve kadınların işgücü piyasasına katılımı, ürünlerin markalaştırılması ve yeni pazarlama fırsatlarının yaratılması hedeflenmektedir. Proje GAP İdaresi ve UNDP işbirliği ile İsveç Uluslararası Kalkınma Kuruluşu'nun (SIDA) finansal desteğiyle Mart 2008 tarihinde uygulamaya geçmiştir.

Uygulama stratejisinin dayanak noktası, kadınların gelir elde edebilmeleri için ortaklık oluşturmaları, ağ geliştirme becerisi kazanarak kurumsal kapasitelerinin geliştirilmesi ve nihai olarak kadının güçlendirilmesidir. Finansal destek, kadınlar tarafından yönetilen atölyelerin ulusal ve yerel pazarlara ürün üretebilmeleri için malzeme ve küçük makine sağlanması şeklinde verilmektedir. Teknik destek ise bu ürünlerin pazarlanabilirliğini artırmak için geliştirilecek tasarım unsurlarına odaklanıp pazar bağlantıları sağlamayı hedeflemektedir.

Proje'nin uygulama sürecinde mevcut kaynağın yanı sıra üçüncü taraf katkısı olarak diğer kuruluş ve özel sektörden de (Batman Valiliği, Mudo, İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Hatice Gökçe Tasarım Danışmanlık, Türkiye'nin önde gelen 20'den fazla tasarımcısı (Rojin Aslı Polat, Gamze Saraçoğlu, Hakan Yıldırım, Alex Akimoğlu, Mehtap Elaidi, Özgür Masur gibi) İstanbul Tekstil ve Konfeksiyon İhracatçı Birlikleri (İTKİB), Demir Tasarım, Bilge Tuğsuz, Ahu Yağtu, Beril Kayar, Sema Şimşek, Gencer Bavbek, vb.) aynı ve nakdi destekler alınmıştır.

Proje'nin ilk aşaması, Mart 2008 - Mayıs 2012 döneminde uygulanmıştır. İlk aşamada elde edilen sonuçlar ışığında ve yerel düzeyde desteklenen yerel girişimlerin sürdürülebilirliğini sağlamak amacıyla projenin devamına karar verilmiş ve ikinci aşaması Eylül 2012'de uygulamaya konmuştur. İlk aşamada olduğu gibi, projenin finansmanı SIDA, ulusal yürütücülüğü ise GAP İdaresi tarafından üstlenilmekte, UNDP projeye teknik destek sağlamaktadır.

İkinci aşamada projenin temel amacı, kadınların kişisel ve sosyal kapasitelerini ve işletme düzeyindeki yönetim becerilerini geliştirerek dahil oldukları topluluklar içinde güçlenmelerini sağlamak; girişimcilik ve istihdam olanaklarını geliştirerek elde ettikleri geliri artırmak olarak belirlenmiştir. Proje, yerel düzeyde elde edilecek sonuçlara paralel olarak, politika geliştirme için bilgi yaratmayı ve paylaşmayı da hedeflemektedir.

Uygulama sürecinde, yerel ve ulusal düzeylerde kurulacak işbirliklerine büyük önem verilmektedir. Batman Valiliği, İŞKUR, Mudo ve Markafoni gibi kurum ve kuruluşların yanı sıra, projenin odaklandığı moda tasarım ve tekstil sektörlerinin önde gelen isimleri de projeye bireysel olarak gönüllü destek sağlamaktadırlar.

Proje kapsamında yıl içinde gerçekleştirilen faaliyetler şunlardır:

1. Yerel İş Geliştirme Desteği

2014 yılı boyunca, Bölge’de kadınların sahibi olduğu 5 işletmeye verilen iş geliştirme desteği sürdürülmüştür. İş geliştirme desteği kapsamında hibe başvuruları ve iş planları hazırlanmış ve işletmelere birebir danışmanlık sağlanmıştır.

Tablo 27: İşletme Sahibi Kadınlara Verilen Eğitimler (2014)

Tarih	Eğitim Konusu	Eğitim yeri	Katılımcı Sayısı
9-10 Ocak 2014	Temel Finans Eğitimi	Mardin Gençlik Merkezi	19
30-31 Ocak 2014	Temel Finans Eğitimi	Diyarbakır Gençlik ve Kültür Evi	22
14-15 Mayıs 2014	Devlet Destek ve Teşvikleri Eğitimi	Adıyaman Besnili Aktif Kadınlar Dayanışma Kooperatifi	14

21-23 Mayıs 2014 tarihlerinde, proje kapsamında desteklenen işletmelerin temsilcileri ile ÇATOM sorumlularından oluşan 10 kişilik ekibin katılımıyla Ankara Nallıhan'a çalışma gezisi düzenlenmiştir. Çalışma gezisi kapsamında, Nallıhan Belediyesi, Nallıhan Turizm Gönüllüleri Derneği, Nal-Etik Kooperatifi önderliğinde ilçede hayata geçirilen yerel kalkınma modeli hakkında bilgi alınmış, işletmeler ziyaret edilmiş, yerel ürünler ve bu ürünlerin pazarlanmasıyla ilgili süreçler gözlenmiştir.

2. Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Eğitimleri

Proje kapsamında 2014 yılında gerçekleştirilen Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Eğitimleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 28: Verilen Eğitimler (2014)

Tarih	Yer	Katılımcı profili	Katılımcı Sayısı
19 Ocak 2014	Mardin Medresegül ÇATOM	ÇATOM katılımcıları	27
19 Ocak 2014	Mardin Medresegül ÇATOM	ÇATOM katılımcıları	13
20 Ocak 2014	Mardin Meydanbaşı ÇATOM	ÇATOM katılımcıları	37
20 Ocak 2014	Mardin İstasyon ÇATOM	ÇATOM katılımcıları	29

21 Ocak 2014	Mardin İstasyon ÇATOM	ÇATOM katılımcıları	36
21 Ocak 2014	Mardin İstasyon ÇATOM	ÇATOM katılımcıları	20
Toplam			162

3. *Tasarım ve Hediyeelik Eşya Atölye Çalışmaları*

Proje kapsamında 2014 yılında gerçekleştirilen tasarım ve hediyeelik eşya atölyeleri şunlardır:

Tablo 29: Tasarım ve Hediyeelik Eşya Atölye Çalışmaları (2014)

Tarih	Yer	Katılımcı profili	Katılımcı Sayısı
16-18 Nisan 2014	Şanlıurfa Bağlarbaşı ÇATOM	ÇATOM eğitmen ve katılımcıları	22
12-14 Ağustos 2014	Diyarbakır Huzurevler ÇATOM	ÇATOM eğitmen ve katılımcıları	18
22-23 Ağustos 2014	Şanlıurfa Karaköprü Kadın Kültür Merkezi	ÇATOM eğitmen ve katılımcıları	13
20-22 Kasım 2014	Şanlıurfa Bozova ÇATOM	ÇATOM eğitmen ve katılımcıları	23
3-5 Aralık 2014	Diyarbakır Ziya Gökalp ÇATOM	ÇATOM eğitmen ve katılımcıları	22
Toplam			98

4. *Çocuk Bakım Hizmetlerinin Yaygınlaştırılması*

Bölge’de çocuk bakım hizmetlerinin yaygınlaştırılmasını amaçlayan çalışma kapsamında, Türkiye’de çocuk bakım hizmetlerinin kavramsal, yasal, kurumsal ve politik çerçevesini çizen bir ön rapor hazırlanmıştır. Şanlıurfa Organize Sanayi Bölgesi’nde kreş binasının tahsisi ile ilgili görüşmelerin sonuçlanmaması üzerine, çocuk bakım hizmetleri konusundaki pilot uygulamanın ÇATOM’lar bünyesinde yapılmasına karar verilmiştir. Aralık 2014’te Bölge’ye giden uzman, pilot uygulama için Şanlıurfa ve Kilis’te incelemelerde bulunmuştur.

5. *Pazarlama Faaliyetleri*

Raporlama döneminde Mezopotaya Kadın Çevre Kültür ve Kalkınma Kooperatifi’nin ürettiği gıdaların pazarlanmasına aracılık edilmiştir. Pazarlanan ürünler kooperatife 5.000 TL gelir sağlamıştır.

Haziran 2014’de Sade İstanbul tarafından 50 adet Antep-işi mumluk, 100 adet kitap ayraç ve 50 adet broş sipariş edilmiştir. Gaziantep Kadın Çevre Kültür ve Kalkınma Kooperatifi

tarafından üretilecek Antep-işi mamluklardan 1.000 TL, Batman 19 Mayıs ÇATOM katılımcıları tarafından üretilecek broş ve ayrıçlardan ise toplam 675 TL gelir elde etmiştir.

6. Kadın Girişimci İş Geliştirme Merkezi (KİŞGEM) Kurulumu İçin Ön Çalışma

Bölge'deki kadın girişimcilere uzun vadeli destek sağlamak, kadınların istihdam olanaklarını artırmak ve yatırımları teşvik etmek üzere bir İŞGEM'in kurulmasına yönelik ön hazırlık çalışmaları yapılmıştır. Temmuz 2014'te gerçekleşen toplantıda İŞGEM modeli, modelin yasal ve mali altyapısı, ortaklık ve finansman olanakları tartışılmıştır. Alınan pozitif geri dönüşler ışığında, İŞGEM'in kurulmasına yönelik kapsamlı fizibilite çalışmasının yapılması ve Bölge'deki kadın girişimciliğine dair durumun araştırılması için proje taslağı hazırlanmıştır.

7. Argande Markasının Güçlendirilmesi

2014 yılında Argande markası için İstanbul'da depo ve showroom olarak kullanılacak bir ofis kiralanarak çalışır hale getirilmiştir. Argande'nin yönetim yapısını güçlendirmek için Batman'da bir üretim müdürü ve bir dikiş makinası operatörü, İstanbul'da ise ürün ve satın alma asistanı tam zamanlı olarak proje ekibine katılmıştır. Marka ve ürün yönetimi konularında projeye destek sağlayacak bir danışmanla da sözleşme imzalanmıştır.

Argande 2014 İlkbahar/Yaz koleksiyonunun basın lansmanı 29 Nisan 2014 tarihinde İstinyepark Mudo City'de gerçekleştirilmiştir.

Mayıs ayı içerisinde Ankara ve İstanbul Büyükşehir Belediyeleri Argande için ücretsiz billboard desteği sağlamıştır. Argande'nin 2014 İlkbahar/Yaz koleksiyonu afişleri 4-11 Mayıs 2014 tarihlerinde İstanbul'da 24 noktada, 21-31 Mayıs 2014 tarihlerinde ise Ankara'da 19 noktada sergilenmiştir.

Argande'nin 2014-15 Sonbahar/Kış ve 2015 İlkbahar/Yaz koleksiyonlarının katalog çekimleri 24-25 Eylül 2014 tarihlerinde Şanlıurfa'da gerçekleştirilmiştir. Şanlıurfa Göbeklitepe'deki antik kalıntılardan ilham alan koleksiyonları ünlü modacılar Belma Özdemir ve Rojin Aslı Polat tasarlamıştır.

Aralık 2014'te Argande markasının hakları Yeşeren Düşler Şirketi'nden alınarak geçici olarak Mardin Kadın Çok Amaçlı İşletme Kooperatifi'ne devredilmiştir. 2015 yılında farklı şehirlere de pozitif katkı sağlayabilmek adına Batman'daki üretim bandının Mardin ya da Kilis'e taşınması planlanmaktadır. Buna paralel olarak yürütülecek Argande markasının kurumsal yapısı ile ilgili çalışmalarla ise kurumsal yapının daha fazla kadının ortaklığına açılması ve markanın proje sonrası mali ve yönetsel sürdürülebilirliğe kavuşması amaçlanmaktadır.

8. Argande Satış Gelirleri

2014 yılı içerisinde Argande'nin Mudo mağazaları içerisindeki satış noktaları düzenli olarak izlenmiş ve satışlar daha verimli noktalara kaydırılmıştır. 2014 yıl sonundan itibaren Argande ürünleri 16 Mudo mağazasında ve online olarak mudo.com.tr, markafoni.com ve ennmoda.com adreslerinde satışa sunulmaktadır.

2013 yılında Argande'nin Mudo satışlarından elde ettiği 46.480 TL'lik gelir, 2014 yılında 191.344 TL'ye yükselmiştir. Argande markası Markafoni üzerinden yaptığı online satışlardan 1.318 TL, Enmoda üzerinden yapılan satışlardan ise 1.756 TL gelir elde etmiştir.

1.2.1.4. GAP Gençlik Evleri Projesi

Projenin amacı; Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde sürdürülebilir sosyo-ekonomik gelişmenin sağlanabilmesine yönelik gençlik platformlarının kurulması için destek sağlanması; sosyal ve kültürel mekanların yaratılması; sosyal, kültürel, sportif ve gelir getirici eğitim programlarının düzenlenmesi ve gençliğin kapasitesinin güçlendirilmesidir. Proje temelde gençlerin yerel yönetim ve karar alma süreçlerine katılımını sağlamayı hedeflemektedir.

Proje, Mayıs 2001 ile Ağustos 2006 tarihleri arasında GAP İdaresi, UNDP ve Habitat İçin Gençlik Derneği ortaklığıyla İsviçre Hükümeti'nden sağlanan finansman desteğiyle yürütülmüştür.

1 Eylül 2006'dan sonra Pepsi Cola finansmanı ve Türkiye Kalkınma Vakfı teknik desteğiyle GAP İdaresi tarafından yürütülen projeye, 2008 yılı sonundan beri GAP İdaresi ile Valiliklerin işbirliği ve Türkiye Kalkınma Vakfı'nın teknik desteğiyle devam edilmektedir.

Bölge'de 9 adet Gençlik ve Kültür Evi Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin, Siirt, Şanlıurfa ve Şırnak illerinde faaliyet göstermektedir. Gençlik ve Kültür Evleri'nde üniversiteye hazırlık, bilgisayar, resim, müzik, halkla ilişkiler, tiyatro ve halk oyunları kursları düzenlenmektedir.

Faaliyetlerle bugüne kadar yaklaşık 225.000 gence ulaşılmıştır.

Proje kapsamında 2014 yılında gerçekleştirilen bazı önemli faaliyetler şunlardır:

- Gençlik Evleri genelinde 3.359 kadın ve 3.163 erkek katılımcı ile 47 program neticelenmiştir.
- GAPGenç Festivali'nin 9-11 Eylül tarihlerinde Şırnak'ta düzenlenmesi için hazırlıklar yapılmıştır. Ancak festival uygulama döneminde Irak'tan yaşanan çok yoğun mülteci akını festivalin gerçekleştirilmesini imkansız kılmış; festival iptal edilmiştir.
- Yürütme kurulları eğitimi ve koordinasyon toplantısı 4-7 Nisan 2014 tarihlerinde Şanlıurfa'da yapılmıştır. Yürütme kurullarından toplam 45 kişinin katıldığı toplantılarda proje yönetimi, sosyal inovasyon, sosyal medya eğitimleri verilmiş, ayrıca "gençlik çalışmaları deneyimleri" konulu panel gerçekleştirilmiştir.
- Ankara İçkale Otel'de 9-12 Mayıs 2014 tarihleri arasında gerçekleşen Ulusal Gençlik Parlamentosu 10. Olağan Genel Kurul Toplantısı'na Gençlik ve Kültür Evleri il asistanları katılmıştır.
- GAP İdaresi ile Habitat Yönetişim ve Kalkınma Derneği arasında işbirliği protokolü imzalanmıştır.

- Paramı Yönetebiliyorum, Gençbank Kaynak Geliştirme Eğitimi, Finansal Bilinç ve Gençler Parasını Nasıl Değerlendirmeli Eğitimi, İnternetle Hayat Kolay Eğitimi, Active European Citizenship - Aktif Avrupa Vatandaşlığı, GAP İçin Girişimcilik ve Yaratıcılık Projesi Eğitimi, Eylem-1.1 Gençlik Değişim Projesi, Proje Yönetimi, Kampanya Yönetimi gibi eğitim ve değişim programları Habitat Yönetişim ve Kalkınma Derneği, Türk Ulusal Ajansı, Letonya Ulusal Ajansı, AB Ulusal Ajans, TOG gibi kuruluşların desteği ile düzenlenmiştir.
- Sosyal kültürel aktiviteler kapsamında 2014 yılı içerisinde 8 Mart Kadınlar Günü etkinliği (fotoğraf sergisi ve film gösterileri), eğlence – müzik dinletisi, fotoğraf çekimi (açık alan etkinlikleri), uçurtma şenliği, oyun hamuru, yüz boyama, sinema etkinlikleri, tenis turnuvası, gezi, şehir içi tarihi gezi, masa tenisi turnuvası, monopoly oyun turnuvası, karakoe günleri, şiir günleri, Let's Do It çevre etkinliği, yeşilçam günleri, sevgi evlerinde kalan çocuklarla piknik, peçiç turnuvası, halkoyunları yarışması, sirk gösterisi, turizm haftası gibi etkinlikler yapılmıştır.
- Toplumsal duyarlılık etkinlikleri kapsamında kütüphane projesi, kuş yuvası etkinliği, okul duvarı formül çalışması, zihinsel engelli çocuklarla atölye çalışması, girişimcilik seminerleri, sağlıklı gençlik hareketi, temiz çevre için el ele kampanyası, köy okullarını çocuklarla boyama etkinliği, kıyafet-gıda yardımı, kitap toplama kampanyası, köy çocukları kalem toplama kampanyası, mültecilere yardım kampanyası, konteyner kent gençliği etkinliği, ilaç toplama, köy anaokulları için oyuncak kampanyası, ağız ve diş sağlığı eğitimi ve diş fırçası, diş macunu dağıtımı, okul boyama, saç bakım ve kesimi faaliyetleri yapılmıştır.
- Gençlik evleri yürütme kurullarına yönelik olarak 9-12 Haziran tarihleri arasında Mardin'de gerçekleştirilen Gençlik Çalışmalarında Video Kullanımı Eğitimi'ne 38 kişi katılmıştır.

Tablo 30: 2014 Yılı Sonu İtibariyle Yurtiçi ve Yurtdışında Gerçekleştirilen Eğitim ve Değişim Programlarına Katılan Gençlerin İllere Göre Dağılımı

İller	Eğitim/Toplantı Sayısı	Katılan Kişi Sayısı
Adıyaman	19	1.146
Batman	16	155
Gaziantep	13	47
Kilis	15	250
Mardin	7	49
Siirt	15	148
Şanlıurfa	16	340
Şırnak	27	782

- Mardin Gençlik Evi tarafında 1-30 Temmuz tarihleri arasında Sirk ve Sokak Sanatları Festivali yapılmıştır. Festival kapsamında çocuklar ile sirk atölyesi gerçekleştirilmiş; Gökçe, Hocalı, Sürekli, Şenyurt, Günlüce, Ömerli-Kaynakkaya, Savur-Pınardere köylerinde, Dargeçit, Saraçoğlu Mahallesi, Midyat Mülteci Kampı, Derike, Mazıdağı, Nusaybin Mülteci Kampı'nda sirk gösterileri düzenlenmiştir.

Tablo 31: Gençlik Evleri Tarafından Uygulanan Projeler

Gençlik Evi	Proje Adı	Yararlan Kişi Sayısı
Adıyaman	Avrupa Gönüllü Hizmeti (AGH) Projesi	4
Adıyaman	SODES “Kültür Sanat Etkinlikleri”	500
Batman	Batman Gençlik ve Kültür Evi Kapasitesini Artırıyor Projesi-2	1.000
Gaziantep	Kadın İçin Teknoloji	150
Mardin	Mardin GO 2 Projesi-(Değişim)	9
Mardin	AGH Projesi	12
Siirt	AGH Projesi	12

1.2.1.5 Çocuklara Yönelik Çalışmalar (Çocuk Okuma Odaları / Çocuk Oyun Odaları ve Cheetos Çocuk Gelişim Merkezleri)

Proje 2002 yılında GAP Bölgesi’ndeki eğitim hizmetlerinin çeşitlendirilmesi çalışmalarına katkıda bulunmak ve çocukların bilişsel, duygusal, kişisel ve sosyal gelişimlerini desteklemek amacıyla başlatılmıştır.

Proje kapsamında GAP Bölgesi’ndeki kentsel yerleşimlerin aşırı göç alan ve sosyo-ekonomik açıdan yoksul ve yoksun olan mahallelerindeki okul çağındaki çocukların ders çalışabilecekleri, kitap okuyabilecekleri, araştırma yapabilecekleri ve sportif, kültürel, sanatsal faaliyetlerden yararlanabilecekleri “çocuk okuma odaları” oluşturulmaktadır. Yine proje kapsamında kentsel alanlardaki Çok Amaçlı Toplum Merkezleri bünyesinde de çocuk okuma odaları açılmaktadır.

Okuma odalarında; Türkçe, Matematik, Fen Bilgisi, Bilgisayar, genel kültür, meslek tanıtımı, kütüphane, kitap okuma, çocuk hakları ve yurttaşlık, rehberlik, psikolojik danışmanlık, müzik, resim, el işi, masa tenisi, sağlık, kendini keşfet, bilgi yarışmaları, serbest okuma, oyun, şiir yarışması, pandomim, ödev yapma, bahçe oyunları, sanat etkinlikleri ve tiyatro çalışmaları yapılmaktadır.

(i) Eğitim Faaliyetleri: 7-14 yaş grubuna yönelik olarak çeşitli eğitim faaliyetleri (etüt, okul derslerine takviye, SBS kursu, bilgisayar eğitimi vb.) düzenlenmektedir.

İlköğretim çağındaki öğrenciler, performans ödevleri ve araştırma projeleri için bilgisayara ve kütüphaneye ihtiyaç duymaktadır. Ancak ev ortamlarında ve buldukları il ve ilçelerde internet ve kütüphane olanaklarının sınırlı olması ya da hiç olmaması araştırma yapmalarını engellemektedir. Gelişim merkezleri, öğrencilerin bilgisayar aracılığıyla internet ortamında araştırma yapmalarına, yine gelişim merkezlerinde bulunan kütüphanelerdeki kitap ve ansiklopedileri kaynak olarak kullanmalarına imkan sağlamaktadır. Böylece çocuklar hem ödevlerini en verimli biçimde yerine getirmekte, hem de dünyanın her yerindeki bilgiye anında ulaşarak teknolojik olanaklardan yararlanmaktadır.

Gelişim merkezlerinde yürütülen eğitim faaliyetlerine katılan çocukların okul başarılarında artış olduğu, bu artışla birlikte kendilerine olan güvenlerinin artarak olumlu toplumsal davranışlar kazandığı hem okul öğretmenleri hem de çocukların aileleri tarafından ifade edilmektedir.

ii) Sosyal Faaliyetler: Sosyal faaliyetler ile çocukların sorumluluk alma ve yerine getirme alışkanlıkları kazanması, birlikte çalışma, grup içinde görev alması, özgüven duygusunun gelişmesi, çevrelerindeki insanlarla iyi iletişim içerisinde olması, sahip oldukları yetenekleri keşfetme ve ilerletmenin çabası içerisinde girmesi, araştırmayı öğrenmesi, yeni fikirlere sahip olarak sorgulayabilme yeteneğine sahip olabilmesi amaçlanmaktadır.

iii) Sportif Faaliyetler: Sportif faaliyetler ile çocukların bedensel, zihinsel ve sosyal gelişiminin sağlanması, bedensel enerjinin ve duygusal gerilimin boşaltılması, özgüvenin ve sorumluluk alma yetisinin gelişmesi, takım sporlarında paylaşmayı, yardımlaşmayı, takım halinde hareket ederken bireysel hırsların takımın önüne geçmesini kontrol etmesi amaçlanmaktadır.

iv) Ailelere Yönelik Faaliyetler: Çocuklara yönelik gerçekleştirilen faaliyetlere aileler de dahil edilmektedir. Yoksul aileler, sorunlu çocukları olan aileler ilgili kuruluşlara yönlendirilmektedir. Ailelere özellikle annelere okuma-yazma, ana-çocuk sağlığı gibi eğitimler verilerek bilgilencmeleri sağlanmaktadır. Hane ziyareti ve veli toplantıları yapılmaktadır. Gerekli durumlarda (ekonomik yetersizlik, özürllük vb.) aileler ilgili kurumlara (Sosyal Dayanışma ve Yardımlaşma Vakfı (SDYV, Sosyal Hizmetler vb.) yönlendirilmektedir. Sağlık eğitimleri çeşitli kurum ve kuruluşlarla işbirliğinde yürütülmektedir.

(vi) Okul Öncesi Programlar: Çocuk gelişiminde önemli yeri olan bu programlar 5-6 yaşındaki çocuklara yönelik uygulanmaktadır.

Okul öncesi programlar kapsamında; sosyal gelişim, zihinsel gelişim ve psiko-motor gelişimin desteklenmesi yönünde faaliyetler yapılmaktadır. Bu faaliyetler, renk kavramı, şekil kavramı, zıt kavramlar, sayı kavramları, kesme-yapıştırma çalışmaları, beslenme alışkanlığının kazandırılması, temizlik alışkanlığının kazandırılması, çeşitli konularda (bitkiler, hayvanlar, doğa vb.) film gösterimi, pantomim, drama, tiyatro çalışmaları, Türkçe dil etkinliği, müzik ve serbest zaman oyun etkinlikleridir.

2014 yılı içinde gerçekleştirilen önemli faaliyetler şunlardır:

- Eğitim, sanatsal/kültürel, sportif, açık kapı, ailelere yönelik programlarla toplam 8.784 çocuğa ulaşılmıştır. Proje aracılığıyla ulaşılan çocuk sayısı toplam 38.784 olmuştur.
- Çocuk Gelişim Merkezleri 10. Yıl Kitabı çıkarılmış, ilgili kurum ve kuruluşlarla paylaşılmıştır.
- Nisan 2014'te Çocuk Gelişim Merkezi 10. Kuruluş Yıl Etkinlikleri kapsamında Ankara'da Kalkınma Bakanlığı Müsteşarı, GAP İdaresi Başkanı ve PepsiCo Türkiye Genel Müdürü'nün katılımıyla 10. Yıl Kokteyli düzenlenmiştir.
- Haziran 2014'te İstanbul'da Çocuk Gelişim Merkezleri sorumlularının katılımıyla yıl içi koordinasyon toplantısı gerçekleştirilmiştir.
- Cizre Çocuk Gelişim Merkezi Eylül 2014'te faaliyetlerine başlamıştır.

- Eylül 2014'te Adıyaman'ın Gölbaşı ilçesinde GAP-Cheetos Çocuk Şenliği düzenlenmiştir. 11 çocuk gelişim merkezinden toplamda 200 çocuk gelişim merkezi katılımcısı, merkez sorumluları ve öğretmenler şenliğe katılmıştır.
- GAP İdaresi Başkanlığı'nın teknik, Pepsico'nun finansal desteği, Soma Kaymakamlığı ve Belediyesi'nin ev sahipliğinde madenci çocuklarına hizmet vermek amacıyla Kasım 2014'te Soma'da bir Çocuk Gelişim Merkezi açılmıştır.
- Kasım 2014'te Şanlıurfa'da Çocuk Gelişim Merkezleri sorumlularının katılımıyla yıl sonu koordinasyon toplantısı yapılmıştır.
- Aile Danışma Merkezi projesiyle 500 adet kitap alımı gerçekleştirilmiştir. Bu kitaplar "Kitap Hayattır" kampanyası kapsamında kitap okuma çalışmalarında kullanıma sunulmuştur.
- Batman GAP Cheetos Çocuk Gelişim Merkezi öğrencileri, Batman'da okullararası minikler, küçükler, yıldızlar, gençler satranç turnuvasında miniklerden Mervan Deniz Yıldırım yaş kategorisinde il birincisi olmuştur. Batman Masa Tenisi Kız Takımı 1. Lig İkinci yarı programında Ankara'da başarı elde etmiştir.

Bölge illerinde halen 18 Çocuk Okuma Odası, 11 Çocuk Gelişim Merkezi (Pepsico Türkiye resmi sponsorluğunda) ve 30 Çocuk Oyun Odası (okul öncesi) faaliyet göstermektedir.

Tablo 32: Bölge'deki Çocuk Okuma Odaları / Oyun Odaları ve Cheetos Çocuk Gelişim Merkezlerinin İl Bazında Dağılımı (2014)

İl	Adı
ADİYAMAN (4)	Adıyaman Çocuk Gelişim Merkezi: (Pepsico tarafından desteklenmektedir.)
	Adıyaman Çocuk Oyun Odası: ÇATOM Aralık 2014'te yeni hizmet binasına taşınacak ve bu binada okul öncesi eğitimi verilmeye başlanacaktır.
	Gerger Çocuk Oyun Odası: ÇATOM bünyesinde okul öncesi hizmeti verilmektedir.
	Gölbaşı Çocuk Gelişim Merkezi: (Pepsico tarafından desteklenmektedir.)
BATMAN (5)	Batman Çocuk Gelişim Merkezi: (Pepsico tarafından desteklenmektedir.)
	Petrolkent Çocuk Oyun Odası: ÇATOM bünyesinde okul öncesi hizmeti verilmektedir.
	Petrolkent Çocuk Okuma Odası: ÇATOM bünyesinde etüt hizmeti verilmektedir.
	Yeşiltepe Çocuk Okuma Odası: ÇATOM bünyesinde etüt hizmeti verilmektedir. Yeşiltepe Çocuk Oyun Odası: ÇATOM bünyesinde okul öncesi hizmeti verilmektedir.
DİYARBAKIR (9)	Silvan ÇGM : (Pepsico tarafından desteklenmektedir.)
	5 Nisan Çocuk Oyun Odası: ÇATOM bünyesinde okul öncesi hizmeti verilmektedir.
	5 Nisan Çocuk Okuma Odası: ÇATOM etüt hizmeti verilmektedir.
	Fatihpaşa Çocuk Oyun Odası: ÇATOM bünyesinde okul öncesi etüt hizmeti verilmektedir.
	Diyarbakır Ziya Gökalp Çocuk Oyun Odası: ÇATOM bünyesinde okul öncesi hizmeti verilmektedir. Diyarbakır Ziya Gökalp Çocuk Okuma Odası: ÇATOM bünyesinde etüt hizmeti verilmektedir.

	Çermik Çocuk Oyun Odası: ÇATOM bünyesinde okul öncesi hizmeti verilmektedir.
	Huzurevleri Çocuk Okuma Odası: ÇATOM bünyesinde etüt hizmeti verilmektedir.
	Huzurevleri Çocuk Oyun Odası: ÇATOM bünyesinde okul öncesi hizmeti verilmektedir.
GAZİANTEP (2)	Gaziantep Çocuk Oyun Odası: ÇATOM bünyesinde okul öncesi hizmeti verilmektedir.
	Nurdağı Çocuk Oyun Odası: ÇATOM bünyesinde okul öncesi hizmeti verilmektedir.
KİLİS (5)	Kilis Çocuk Gelişim Merkezi: (Pepsico tarafından desteklenmektedir.)
	Ekrem Çetin Çocuk Oyun Odası: ÇATOM bünyesinde okul öncesi hizmeti verilmektedir.
	Ekrem Çetin Çocuk Okuma Odası: ÇATOM bünyesinde etüt hizmeti verilmektedir.
	İslambey Çocuk Okuma Odası: ÇATOM bünyesinde etüt hizmeti verilmektedir.
	İslambey Çocuk Oyun Odası: ÇATOM bünyesinde etüt hizmeti verilmektedir.
MARDİN (14)	Nusaybin Çocuk Gelişim Merkezi : (Pepsico tarafından desteklenmektedir.)
	Kızıltepe Çocuk Gelişim Merkezi: (Pepsico tarafından desteklenmektedir.)
	Nusaybin Çocuk Oyun Odası: ÇATOM bünyesinde okul öncesi hizmeti verilmektedir.
	Nusaybin Çocuk Okuma Odası: ÇATOM bünyesinde etüt hizmeti verilmektedir.
	İstasyon Çocuk Okuma Odası: ÇATOM bünyesinde okul öncesi hizmeti verilmektedir.
	İstasyon Çocuk Oyun Odası: ÇATOM bünyesinde okul öncesi hizmeti verilmektedir.
	Mazıdağı Çocuk Okuma Odası: ÇATOM bünyesinde etüt hizmeti verilmektedir.
	Mazıdağı Çocuk Oyun Odası: ÇATOM bünyesinde okul öncesi hizmeti verilmektedir.
	Ömerli Çocuk Gelişim Merkezi: (Pepsico tarafından desteklenmektedir.)
	Midyat Çocuk Oyun Odası: ÇATOM bünyesinde okul öncesi hizmeti verilmektedir.
	Midyat Çocuk Oyun Odası: ÇATOM bünyesinde okul öncesi hizmeti verilmektedir.
	Gül Medrese Çocuk Oyun Odası: ÇATOM bünyesinde okul öncesi hizmeti verilmektedir.
	Gül Medrese Çocuk Okuma Odası: ÇATOM bünyesinde etüt hizmeti verilmektedir.
	Meydanbaşı Çocuk Oyun Odası: ÇATOM bünyesinde okul öncesi hizmeti verilmektedir.
SİİRT (2)	Sürt Çocuk Oyun Odası: ÇATOM bünyesinde okul öncesi hizmeti verilmektedir.
	Sürt Çocuk Gelişim Merkezi: (Pepsico tarafından desteklenmektedir.)
ŞANLIURFA (11)	Şanlıurfa (M. Parmaksız) Çocuk Oyun Odası: ÇATOM bünyesinde okul öncesi hizmeti verilmektedir.
	Şanlıurfa (Harrankapı) Çocuk Oyun Odası: ÇATOM bünyesinde okul öncesi hizmeti verilmektedir.

	Bozova Çocuk Oyun Odası: ÇATOM bünyesinde okul öncesi hizmeti verilmektedir.
	Siverek Çocuk Okuma Odası: ÇATOM bünyesinde etüt hizmeti verilmektedir.
	Siverek Çocuk Oyun Odası: ÇATOM bünyesinde okul öncesi hizmeti verilmektedir.
	Viranşehir Çocuk Okuma Odası: ÇATOM bünyesinde etüt hizmeti verilmektedir.
	Viranşehir Çocuk Oyun Odası: ÇATOM bünyesinde okul öncesi hizmeti verilmektedir.
	Suruç Çocuk Okuma Odası: ÇATOM bünyesinde etüt hizmeti verilmektedir.
	Suruç Çocuk Oyun Odası: ÇATOM bünyesinde okul öncesi hizmeti verilmektedir.
	Hilvan Çocuk Gelişim Merkezi: (Pepsico tarafından desteklenmektedir.)
	Hilvan Çocuk Oyun Odası: ÇATOM bünyesinde okul öncesi hizmeti verilmektedir.
ŞIRNAK (7)	Şırnak Çocuk Oyun Odası: ÇATOM bünyesinde okul öncesi hizmeti verilmektedir.
	Şırnak Çocuk Okuma Odası: ÇATOM bünyesinde etüt hizmeti verilmektedir.
	Beytüşşebap Çocuk Oyun Odası: ÇATOM bünyesinde okul öncesi hizmeti verilmektedir.
	Silopi Çocuk Oyun Odası: ÇATOM bünyesinde okul öncesi ve etüt hizmeti verilmektedir.
	Cizre Çocuk Oyun Odası: ÇATOM bünyesinde okul öncesi hizmeti verilmektedir.
	Cizre Çocuk Okuma Odası: ÇATOM bünyesinde etüt hizmeti verilmektedir.
	Cizre Çocuk Gelişim Merkezi: (Pepsico tarafından desteklenmektedir.)

1.2.1.6. GAP Bölgesi Kurumsal Sosyal Sorumluluk (KSS) Uygulamalarının Yaygınlaştırılması Projesi

Proje, Kadir Has Üniversitesi ve Türkiye Kurumsal Sosyal Sorumluluk Derneği işbirliği ile yürütülmektedir. Projenin temel amacı; KSS uygulaması gerçekleştiren yerel, ulusal ve çok uluslu şirketlerin Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ne yönelik projelerini artırmaları ve bu konuda sosyal kalkınma uygulamaları gerçekleştiren GAP İdaresi çalışmalarını konusunda stratejik bir bilinç oluşmasını sağlamaktır.

Proje aracılığı ile;

- Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde bulunan özel sektör kuruluşlarında KSS bilinci oluşturulması,
- Ulusal ölçekte faaliyet yürüten ulusal ve çok uluslu firmaların Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde yapılacak KSS çalışmaları konusunda bilgilenmelerinin sağlanması,
- Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde uygulanan KSS projelerinin artmasının sağlanması amaçlanmaktadır.

2014 yılında gerçekleştirilen önemli faaliyetler şunlardır:

- Mayıs ayında KSS Durum Analizi Çalıştayı yapılmıştır. Çalıştaya dokuz ilin valilikleri, büyükşehir belediyeleri, kalkınma ajansları, ticaret ve sanayi odalarından ilgililer katılmıştır.
- GAP Bölgesi KSS Durum Analizi Raporu hazırlanmış ve ilgili taraflara gönderilmiştir.
- Dünya Bankası Türkiye tarafından desteklenen kaçak elektrik kullanımı ile ilgili çalışma kapsamında Dicle Elektrik Dağıtım Şirketi yetkilileri ile sosyal sorumluluk kapsamında işbirlikleri görüşülmüştür.
- 10 Aralık 2014 tarihinde Kadir Has Üniversitesi'nde yapılan KSS pazaryeri etkinliğine katılım sağlanmıştır. GAP KSS Raporu hakkında sunuş yapılmış ve şirketlerle işbirlikleri için temas kurulmuştur. Pazaryerine GAP Bölgesi'nde iyi uygulamalardan GAP Natura tanıtım standı açmıştır.

1.2.1.7 Sağlıklı Göz ve Eğitimde Başarı Projesi

Proje; çocukların görme kusurlarının en aza inmesini sağlamak, göz kusuru nedeni ile eğitimden yeteri kadar yararlanamayan öğrencilerin başarı seviyesini artırmak amacıyla uygulanmaktadır. Ayrıca ilerde kalıcı göz kusuruna neden olacak basit göz hastalıkları erken teşhis ve tedavi ile önlenmektedir. Proje McDonald's Çocuk Vakfı desteği ile yürütülmektedir.

2003 yılında Şanlıurfa'da başlatılan, Diyarbakır, Gaziantep, Mardin, Adıyaman ve Batman illerinde uygulanan proje 2014-2015 eğitim-öğretim yılında Şırnak'ın Cizre İlçesi'nde devam ettirilmiştir. Projenin başından bu yana 5 ilde yaklaşık 120.600 çocuğa ulaşılmıştır.

1.2.2. Eğitim Koordinatörlüğünün Proje ve Faaliyetleri

1.2.2.1 Tarımda Çalışanların Sağlığı Araştırması - Sağlık Okur Yazarlığı Projesi

GAP Tarımda Çalışanların Sağlığı Araştırması, GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı ile Harran Üniversitesi arasında 15.01.2013 tarihinde imzalanan işbirliği protokolü ile yürütülmeye başlanmıştır. Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde bulunan illerde (Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin, Siirt, Şanlıurfa ve Şırnak) tarımsal üretimin niteliğini iyileştirmek ve elde edilecek kazancı arttırmak amacıyla tarımda çalışanların sağlık düzeyini yükseltmek, tarım sağlığı ve güvenliği konusunda yapılacak araştırma ve buna dayalı eylem planı ile yoksulluğun azaltılması konularına katkıda bulunması planlanmaktadır. Araştırmada olası beklenen çıktılar, tarımda çalışanların genel sağlık durumunun belirlenmesi, ihtiyaçlarının tanımlanması, tarım işverenlerinin tarım sağlığı ve güvenliğine yönelik bilgi, tutum ve davranışlarının saptanması, zirai ilaç satanların insan sağlığına etkileri konusunda bilgi tutum ve davranışlarının belirlenmesi ve sonuçlara dayalı müdahale programlarının geliştirilmesi konularıdır.

2014 yılında gerçekleştirilen önemli faaliyetler şunlardır:

- Araştırma bulgularına dayalı olarak hazırlanan, kırsal alanda yaşayan yetişkinleri hedefleyen "sağlık okur-yazarlığı" eğitim modülü, 2014 Yılı Yatırım Programı'na alınmıştır.

- Araştırma raporunun sonuçları ve taslak eylem planının tartışmak üzere 25 Şubat 2014'te Şanlıurfa'da konuyla ilgili yerel, bölgesel ve ulusal kurum ve kuruluşların katılımıyla bir çalıştay gerçekleştirilmiştir.
- Tematik okuma yazma modülü için hastalık ve erken ölümlere sıklıkla neden olan faktörlerle ilgili bilim alanlarından bir çalışma ekibi (halk sağlığı, embriyoloji, genetik, bulaşıcı hastalıklar, hayvan sağlığı, gıda, ilk yardım) oluşturulmuştur.
- Hastalıkları önleme bilgisini okuma yazma-formatına uygun şekilde yerleştirmek, okuma-yazma eğitimini vermek ve görselleri hazırlamak üzere çalışma ekibine eğitim ve güzel sanatlar fakültelerinden öğretim elemanları da dahil edilmiştir.
- Her bilim alanından hastalıklarla doğrudan ilişki durumların basit cümleler halinde yazıldığı metinler hazırlanmıştır.
- Taslak okuma-yazma modülü hazırlanmış ve Harran Üniversitesi Eğitim Fakültesi stajyer öğrencileri tarafından kırsalda test edilmiştir.

1.3.ÇEVRE, FİZİKSEL GELİŞME VE YEREL YÖNETİMLER GENEL KOORDİNATÖRLÜĞÜ

1.3.1. Yerel Yönetimler Koordinatörlüğü Tarafından Yürütülen Çalışmalar

1.3.1.1. GAP Bölgesi Halihazır Harita Yapımı

Bugüne kadar GAP Bölgesinde 143 yerin halihazır haritasını GAP İdaresi tarafından yaptırmıştır. Bunun dışında 14 adet proje alanı ve aynı yerleşimler içinde GAP İdaresi tarafından yaptırılmış harita alanları bulunmaktadır. Yaptırılan harita çalışmalarının toplam yüzölçümü yaklaşık 180 bin hektardır.

Ayrıca belediye ve diğer kuruluşlarca ihale edilen yaklaşık 4.000 hektarlık 13 adet hâlihazır harita alımı için ilgili kuruluşlara kontrollük ve danışmanlık hizmeti verilmiştir. Hazırlanan haritalar GAP İdaresi tarafından onaylanarak, ilgili kuruluşlara teslim edilmiştir.

GAP İdaresi ve İller Bankası Genel Müdürlüğü arasında 8 Temmuz 2010 tarihinde düzenlenen Teknik İşbirliği Protokolü kapsamında; aşağıda isimleri yazılı olan yerleşim yerlerinin ihalesi İller Bankası A.Ş. tarafından yapılmış olup, yerleşim yerlerinin çalışmalarına ait son durum aşağıda belirtilmiştir.

Tablo 33:Gerçekleştirilen Halihazır Harita Çalışmaları (2014)

Sıra No	Harita Alım Yeri	İli	Son Durum
1	Hilal (Uludere)	Şırnak	Tamamlandı
2	Merkez	Batman	Tamamlandı
3	Ambar (Bismil)	Diyarbakır	Tamamlandı
4	Kılavuz (Dargeçit)	Mardin	Tamamlandı
5	Siverek	Şanlıurfa	Tamamlandı
6	Sincik	Adıyaman	Tamamlandı
7	Ceylanpınar	Şanlıurfa	Tamamlandı
8	Kızıltepe	Mardin	Tamamlandı

9	Gözpınar	Siirt	İhale edildi %30 gerçekleşme
10	Polateli OSB	Kilis	Tamamlandı
11	Yavuzeli	Gaziantep	Tamamlandı
12	Yeşilli	Mardin	Tamamlandı
13	Güçlükonak	Şırnak	İhale edildi %30 gerçekleşme
14	Sason	Batman	%30 tamamlandı. Fesh edildi kaldığı yerden itibaren tekrar ihale edilecek
15	İdil	Şırnak	Tamamlandı
16	Kömür (Merkez)	Adıyaman	Tamamlandı
17	Mardin	Merkez	İhale edildi %40 gerçekleşme
18	Siirt	Merkez	İhale edildi %20 gerçekleşme
19	Aşağı Çardak	Gaziantep	İhale edildi %30 gerçekleşme
20	Mardin (İlave Ortaköy)	Mardin	İhale aşamasında
21	Pınarbaşı	Adıyaman	İhalesi yapıldı
22	Köseceli (İlave)	Adıyaman	İhalesi yapıldı
23	Ceylanpınar (İlave)	Şanlıurfa	İhale aşamasında
24	Yücebağ	Batman	İhalesi yapıldı
25	Tut	Adıyaman	İhalesi yapıldı
26	Nurdağı	Gaziantep	İhalesi yapıldı
27	Polateli	Kilis	İhalesi yapıldı
28	Pervari	Siirt	İhale öncesi hazırlıklar yapılıyor
29	Birecik	Şanlıurfa	İhale öncesi hazırlıklar yapılıyor
30	Elbeyli	Kilis	İhale öncesi hazırlıklar yapılıyor
31	Balpınar	Batman	İhale öncesi hazırlıklar yapılıyor
32	İkiköprü	Batman	İhale öncesi hazırlıklar yapılıyor
33	Bekirhan	Batman	İhale öncesi hazırlıklar yapılıyor
34	Başverimli	Şırnak	İhale öncesi hazırlıklar yapılıyor
35	Şirvan	Siirt	İhale öncesi hazırlıklar yapılıyor
36	Beytüşşebap	Şırnak	İhale öncesi hazırlıklar yapılıyor
37	Merkez	Şırnak	İhale öncesi hazırlıklar yapılıyor
38	Mardin il sınırı	Mardin	Talep incelenmektedir

2015 yılında; İller Bankası ile yapılan “Teknik İşbirliği Protokolü” kapsamında ihale edilmiş halihazır harita işlerine devam edilecek ve ihalelerden artan ödenekler çerçevesinde yeni halihazır harita işleri planlanıp çalışmalarına başlanacaktır.

1.3.1.2. Fiziksel Planlama

İnsan, toplum ve çevre ilişkilerinde toplum hayatını yakından etkileyen fiziksel çevreyi sağlıklı bir yapıya kavuşturmak, yatırımların yer seçimlerini, gelişme eğilimlerini yönlendirerek, toprağın korunma ve kullanma dengesini rasyonel biçimde belirlemek üzere hazırlanan her tür ve ölçekteki planlama çalışmalarıdır. Bu kapsamda imar planı ve alt bölge gelişme planı çalışmaları yürütülmektedir.

1.3.1.2.1. İmar Planı

GAP Bölgesi'ndeki belediyelerde sağlıklı kentleşme ve düzenli gelişmeyi sağlamak, gelecekte yapılacak altyapı projelerine altlık teşkil etmek amacıyla; öncelikle halihazır haritaları GAP İdaresi'nce yaptırılan, gelişme potansiyeli yüksek olan kentsel yerleşmeler ile yeni kurulan belediyelerin ve imar planlarının yenilenmesine ihtiyaç duyulan diğer belediyelerin 1/5000 ölçekli nazım imar ve 1/1000 ölçekli uygulama imar planlarının üretilmesi hedeflenmiştir.

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı'nca (1993-2014) yılları arasında toplam 70 adet yerleşim yerinin 1/5000 ölçekli nazım imar ve 1/1000 ölçekli uygulama imar planları ile planlamaya esas Jeolojik Etüt Raporları tamamlanmış ve ilgili kurumlarca onaylanmıştır.

2014 yılı sonu itibariyle;

İller Bankası A.Ş. ile GAP İdaresi arasında imzalanmış olan 08.07.2010 tarihli Teknik İşbirliği Protokolü kapsamında kent bütünü imar planı ihalesi öngörülen Sakçagözü (Gaziantep), Uzungeçit (Şırnak), Beşiri (Batman), Çermik (Diyarbakır), Samsat (Adıyaman) Karkamış (Gaziantep), Lice (Diyarbakır), Şölen (Diyarbakır), Şenköy (Mardin), Ayrın (Şanlıurfa), Çakırhöyük (Adıyaman), Gercüş (Batman), Hazro (Diyarbakır), Kocaköy (Diyarbakır), Mazıdağı (Mardin) ve Kumçatı (Şırnak) olmak üzere toplam 16 yerleşim yerinden Sakçagözü (Gaziantep), Şölen (Diyarbakır), Şenköy (Mardin) ve Ayrın (Şanlıurfa), 6 Aralık 2014 tarih ve 28489 Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6360 sayılı "On Üç İilde Büyükşehir Belediyesi Ve Yirmi Altı İlçe Kurulması İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" doğrultusunda, büyükşehir belediyesi sınırları içerisinde yer aldığından belediyelikleri kaldırılarak mahalle statüsü almış, Mazıdağı (Mardin) Belediyesi ise imar planı yapılmasına dair vermiş olduğu yetkiyi geri istemiştir. Bu nedenle 5 adet yerleşim yerinin imar planı yapımı hazırlıkları ve çalışmaları durdurulmuştur.

Böylece, İller Bankası A.Ş. ile GAP İdaresi arasında imzalanmış olan Teknik İşbirliği Protokolü kapsamında; Uzungeçit (Şırnak), Beşiri (Batman), Çermik (Diyarbakır), Samsat (Adıyaman) Karkamış (Gaziantep), Lice (Diyarbakır), Çakırhöyük (Adıyaman), Gercüş (Batman), Hazro (Diyarbakır), Kocaköy (Diyarbakır) ve Kumçatı (Şırnak) olmak üzere toplam 11 yerleşim yerinin kent bütünü imar planı çalışmaları ile planlamaya esas jeolojik etüt raporları ihale edilmiş olup, çalışmalar devam etmektedir.

2015 yılında, ihalelerden sonra mevcut ödenekten artan miktarlar doğrultusunda kent bütünü imar planı çalışmalarına devam edilecektir.

1.3.1.2.2. Nusaybin-Cizre-İdil-Silopi Sulama Alanları Alt Bölge Gelişme Planı

"Nusaybin-Cizre-İdil-Silopi Sulama Alanları 1/25.000 ölçekli Alt Bölge Gelişme Planı'nın temel amacı; Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP) ile hedeflenen kalkınmaya yönelik çalışmaların hayata geçmeye başlamasıyla Şırnak ve Mardin illerine bağlı Nusaybin, Cizre, İdil ve Silopi ilçelerinde GAP Eylem Planı kapsamında sulamaya açılmış ve açılacak alanlarda sulu tarıma geçişle birlikte yaşanacak sosyal, ekonomik ve mekansal değişim süreçlerinin yönlendirilmesi, alanın ana kaynak değeri olan verimli tarım arazilerinin ve sulama alanlarının korunmasıdır.

Sulama alanlarını kapsayan 1/25.000 ölçekli alt bölge gelişme planı, planlama bölgesindeki kentsel ve kırsal yerleşimlerde sosyo-ekonomik gelişmeye paralel olarak gereksinim duyulacak konut, ticaret, sanayi, turizm ve ulaşım altyapı ihtiyaçlarına yönelik mekansal planlama kararlarıyla, alanın ana kaynak değerlerine yönelik yatırım konularının belirlenmesini kapsamaktadır.

GAP İdaresi tarafından 07.09.2011 tarihinde ihale edilen ve 29.09.2011 tarihinde imzalanan sözleşme gereği 10.10.2011 tarihinde işe başlaması verilen ve jeolojik ve jeoteknik etüt raporu onaylanan planın; mevcut durum ve sentez (1. etap), projeksiyon, hedefler ve taslak planın hazırlanması (2. etap) ile kesin plan ve onay (3. etap) şeklinde üç etaptan oluşan çalışmaları 31.10.2013 tarihinde tamamlanmıştır.

Plan, 04.02.2014 tarihinde Mardin Valiliği İl Genel Meclisi'nce onaylanmış, ancak Şırnak Valiliği İl Genel Meclisi'nce 06.11.2014 tarih ve 276 sayılı Meclis Kararı ile reddedilmiştir. GAP İdaresi'nin 24.12.2014 tarih ve 2368 sayılı yazısı ile planın ilgili kurumlara dağıtımı yapılmıştır.

1.3.1.2.3. Siverek-Hilvan Sulama Alanları Alt Bölge Gelişme Planı

“Siverek-Hilvan Sulama Alanları 1/25.000 ölçekli Alt Bölge Gelişme Planı”nın temel amacı; Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP) ile hedeflenen kalkınmaya yönelik çalışmaların hayata geçmeye başlamasıyla Şanlıurfa'nın Siverek ve Hilvan ilçelerinde, GAP Eylem Planı kapsamında sulamaya açılmış ve açılacak alanlarda sulu tarıma geçişle birlikte yaşanacak sosyal, ekonomik ve mekansal değişim süreçlerinin yönlendirilmesi, alanın ana kaynak değeri olan verimli tarım arazilerinin ve sulama alanlarının korunmasıdır.

Bu doğrultuda, sulama alanlarını kapsayan 1/25.000 ölçekli alt bölge gelişme planı, planlama bölgesindeki kentsel ve kırsal yerleşimlerde sosyo-ekonomik gelişmeye paralel olarak gereksinim duyulacak konut, ticaret, sanayi, turizm ve ulaşım altyapı ihtiyaçlarına yönelik mekansal planlama kararlarıyla, alanın ana kaynak değerlerine yönelik yatırım konularının belirlenmesini kapsamaktadır.

Plan, GAP İdaresi tarafından 21.11.2013 tarihinde ihale edilmiş ve 02.01.2014 tarihinde imzalanan sözleşme gereği 15.01.2014 tarihinde işe başlama verilmiştir. Jeolojik ve jeoteknik etüt raporu onayı (1. etap), mevcut durum ve sentez (2. etap), projeksiyon, hedefler ve taslak planın hazırlanması (3. etap) ile kesin plan ve onay (4. etap) şeklinde dört etaptan oluşan planın 1. etap çalışması 15.05.2014, 2. etap çalışması ise 12.12.2014 tarihinde tamamlanmıştır. 15.12.2014 tarihinde 3. etap çalışmaları için işe başlama verilmiş olup, plan çalışmaları devam etmektedir.

Dört etapta tamamlanması öngörülen, 1. ve 2. etabı tamamlanan Plan'ın; projeksiyon, hedefler ve taslak planın hazırlanması (3. etap) ile kesin plan ve onay (4. etap) çalışmalarının 2015 yılında tamamlanması hedeflenmektedir.

1.3.2. Altyapı Koordinatörlüğü Tarafından Yürütülen Proje ve Faaliyetler

1.3.2.1. Adıyaman Düzenli Depolama Alanı Yapımı

Proje; Adıyaman Belediyeler Birliği bünyesinde bulunan yerleşimlerin Atatürk Baraj Gölü çevresinde yer alması ve barajın aynı zamanda içme suyu amaçlı kullanılması nedeniyle başlatılmıştır. Adıyaman Belediyesi tarafından yürütülen projeye GAP İdaresi proje toplam bütçesinin %55'i oranında maddi kaynak aktarmaktadır. 2011 yılında Adıyaman Belediyesi tarafından ihalesi yapılan Proje'de % 95 oranında fiziki gerçekleşme sağlanmıştır. 2013 yılı sonunda Adıyaman Belediyesi'nin tesisi tamamlayacağına dair alınan taahhünameye dayanarak GAP İdaresi tarafından yılı ödeneği aktarılmıştır. 2014 yılında yüklenici ve Belediyesi arasında çıkan problemlerden dolayı tesis inşaatı tamamlanamamıştır. GAP İdaresi tarafından tesisin en kısa zamanda tamamlanması aksi takdirde ödeneğin geri ödenmesi konusunda resmi yazı yazılmış ancak hukuki süreçten dolayı herhangi bir cevap alınamamıştır. Belediyesi ve yüklenici arasındaki problemler yargıya taşınmış olup hukuki süreç devam etmektedir.

1.3.2.2. GAP Bölgesi Köy İçme Sularının Yaygınlaştırılması

GAP Bölgesi'nde bulunan susuz köylerin yer altı suyu etütlerinin yapılarak, bu köylerin hijyenik koşullarda sağlıklı içme suyu kaynağına kavuşturulması amacıyla alınan sondaj makinesi ile 1998-2014 döneminde 112.705 metre sondaj gerçekleştirilmiş; 388'si sulu olmak üzere toplam 616 adet kuyu açılmıştır.

2014 yılında Adıyaman İli'ne bağlı köylerde toplam 4.457 metre sondaj yapılmış ve 23'ü sulu olmak üzere 48 adet kuyu açılmıştır.

Tablo 34: İller İtibariyle Sondaj Çalışmaları Envanteri (1998-2014)

İli	Açılan Kuyu Sayısı				Metraj	Hizmet Götürülen		
	Sulu	Kuru	Terk	Toplam		Köy, Mezra	Diğer	Toplam
Adıyaman	184	104	43	331	52.155	182	32	214
Batman	16	14	2	32	5.908	33	2	35
Diyarbakır	-	-	-	-	-	-	-	-
Gaziantep	-	-	-	-	-	-	-	-
Kilis	19	4	5	28	4.924	12	9	21
Mardin	104	15	7	126	27.088	87	14	101
Siirt	-	-	-	-	-	-	-	-
Şanlıurfa	10	12	5	27	3.560	13	3	16
Şırnak	55	8	9	72	19.070	46	14	60
Toplam	388	157	71	616	112.705	373	74	447

- Batman'da açılan 2 kuyu ile 9 yerleşim yeri grup içme suyu olarak değerlendirildiğinden hizmet götürülen yerlerin sayısı, kuyu sayısından fazladır.

- Üç köyde eski yıllarda açılan sulu kuyulara müdahale edilmiş olup, aynı kuyu olduklarından yukarıdaki tabloya dahil edilmemişlerdir.

1.3.3. Çevre, Kültür ve Turizm Koordinatörlüğü'nün Proje ve Faaliyetleri

1.3.3.1. Hasankeyf Tarihi ve Arkeolojik Sit Alanı Araştırma, Kazı ve Kurtarma Projesi

GAP İdaresi'nin ilgili taraflar arasında imzalanan protokol kapsamında ödenek yardımıyla bulunduğu çalışmalar, Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın izni ve denetiminde, kazı başkanı tarafından sunulan "kazı programı" çerçevesinde uygulanmaktadır.

2014 yılı Hasankeyf Arkeolojik Kazı ve Belgeleme Çalışmalarına 10.04.2014 tarihinde başlanmıştır.

Bu kapsamda;

- Önceki kazı alanları temizlenmiştir.
- Çevre düzenlemesi ve basit onarım çalışmaları kapsamında; kazı evinin bakım ve onarımı yapılmıştır. Önceki yıllarda kazısı yapılan Hacı Ali Mescidi, İmam Abdullah Zaviyesi ve Artuklu Köşkü, Haydar Baba Zaviyesi, Zeynel Bey Külliyesi, Yamaç Külliyesi, Merkez Kazı Alanı ve Yamaç I-II yapı gruplarında temizlik çalışmaları gerçekleştirilmiştir.
- Kazı çalışmaları kapsamında; Salahiye Bahçeleri olarak bilinen alanda 05.05.2014 tarihinde kazı çalışmalarına başlanmıştır. 05.08.2014 tarihinde başlayan II. Dönem kazı çalışmaları, Salahiye Bahçeleri'nde yer alan, Salahiye 5 yapıları olarak adlandırılan alanda ve Prof. Dr. Yutaka Miyake'nin bilimsel danışmanlığında Japonya Tsukuba Üniversitesi tarafından oluşturulan bir ekip tarafından Hasankeyf Höyük'te gerçekleştirilmiştir.
- Laboratuvar çalışmaları kapsamında; Batman Üniversitesi Kültür Varlıklarını Koruma ve Onarım Bölümü'nden mezun 3 restorasyon ve konservasyon uzmanı ile 1 uzman arkeolog tarafından 06.08.2014 tarihinde çalışmalarına başlanmıştır. Bu kapsamda, kazı evi deposundaki eserlerin tasnifi, seramik, cam ve metal eserlerin konservasyon çalışmaları gerçekleştirilmiştir.
- Belgeleme çalışmaları kapsamında; 2014 yılı Hasankeyf Kazı Programı çerçevesinde, rölöve, restitüsyon ve restorasyon proje ve uygulama çalışmaları, kazı başkanlığı adına, kazı ekibi ile birlikte özel bir firmaya yaptırılmaktadır. Bu kapsamda "Batman-Hasankeyf, Salahiye Yapıları/03-04 2014 Yılı Kazı Öncesi Belgeleme Çalışması", "Batman-Hasankeyf, Salahiye Yapıları/03-04 2014 Yılı Kazı Sonrası Belgeleme Çalışması", "Batman-Hasankeyf, Salahiye Yapıları/05 2014 Yılı Kazı Öncesi Belgeleme Çalışması" ve Hasankeyf Ören Yeri Arkeolojik Kazı Alanları sınırları içinde kalan altı adet yapı kompleksinin 3 boyutlu lazer tarama sistemi ile nokta bulutu şeklinde ölçümleri alınarak animasyon ve sayısal ortamda belgelenmesi çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

2015 yılında, Kültür ve Turizm Bakanlığınca uygun görülen kazı programı çerçevesinde çalışmalara devam edilecektir.

1.3.3.2. Birecik Baraj Gölü Nehir Turizmi Projesi

Proje, GAP Bölgesi Turizm Master Planı Plan Kararları doğrultusunda, Birecik Baraj Gölü ve çevresini bir bütün olarak uzun süreli konaklamaya olanak sağlayacak şekilde turizme açmak ve turizm gelirlerini yükseltmek amacıyla başlatılmıştır. Proje kapsamında; Birecik Baraj Gölü kıyısında yer alan arkeolojik, tarihi, mimari, doğal değerlerin değerlendirilerek Baraj Gölü'nün ülkenin tek nehir odaklı turizm alanı olmasının sağlanması, Birecik Baraj Gölü ve çevresinin bir bütün olarak uzun süreli konaklamaya olanak sağlayacak şekilde turizme açılması, uzun süreli konaklama için yataklı tekneler ile Eski Halfeti ve boşaltılmış yerleşimlerde butik otel, pansiyon, günü birlik tesisler, bakı noktaları ve iskelelerin yapılması, Gaziantep ile Şanlıurfa'ya ortaklaşa kullanabilecekleri rekreasyon alanlarının oluşturulması öngörülmektedir.

İpekyolu Kalkınma Ajansı tarafından yaptırılan “Aşağı Fırat Havzası Turizm Gelişim Koridoru ve Eylem Planı (2014-2023)” Gaziantep, Adıyaman, Kilis ve Şanlıurfa (Birecik, Halfeti, Bozova İlçeleri) kapsamaktadır. Eylem Planı çalışmaları kapsamında Nehir Turizmi Projesi alanına yönelik ön araştırma verilerinin de yer alacağı öngörüldüğünden, Plan’ın tamamlanmasından sonra uygulama çalışmalarına başlanması uygun görülmüştür.

Bu bağlamda Ajans tarafından hazırlatılan Eylem Planı, müellif firma tarafından tamamlanmış olup, ilgili kurum ve kuruluşlarının görüş ve önerileri doğrultusunda nihai hale getirilecektir. GAP Bölgesi Turizm Master Planı ve Aşağı Fırat Havzası Turizm Gelişim Koridoru Eylem Planı kararları doğrultusunda, ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği içerisinde, 2015 yılında, uygulama çalışmalarına altlık oluşturacak planlama çalışmalarına başlanması öngörülmektedir.

1.3.3.3. GAP Bölgesi Turizm Odaklı Tanıtım ve Markalaşma Projesi

Bölge’nin kültürel mirasını korumak, koruma-kullanma dengesi gözetilerek turizm odaklı değerlendirmek, istihdam ve turizm gelirlerinin artışı sağlamak, turizm hareketlerinin daha sağlıklı ve sürdürülebilir bir biçimde devamlılığını sağlamak üzere tanıtım ve markalaşma çalışmalarını gerçekleştirmek amacıyla 2013 yılında söz konusu Proje başlatılmıştır.

Proje iki alt başlık altında yürütülmekte olup, bu kapsamda gerçekleştirilen çalışmalar aşağıda yer almaktadır:

- Yönetim Planlarının Hazırlanması

Proje ile öncelikle Bölge’de kültür ve turizm açısından önemli yerleşimlere yönelik yönetim planlarının hazırlanarak uygulanması, belirlenen yerlerin turizm çekim merkezi haline getirilerek, bütüncül bir yaklaşımla bağlı bulunduğu ilin tanıtım ve markalaşmasının da sağlanması öngörülmüştür.

Yönetim planlarının hazırlanmasında 10. Kalkınma Planı’nda belirtilen; turizm türlerinin bütüncül bir şekilde ele alınarak “Varış Noktası Yönetimi” kapsamında yeni projelerin hayata geçirilmesi temel amaç ve hedefleri önemli rol oynamıştır.

Bu doğrultuda, İller Bankası ve GAP İdaresi arasında; 08.10.2013 tarihinde imzalanan “Turizm Amaçlı İşbirliği Protokolü” kapsamında Harran (Şanlıurfa) ve Savur (Mardin) yerleşimlerinin yönetim planlarının hazırlanmasına yönelik çalışmalar başlatılmıştır. Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü’nün alan yönetimi sınırlarını belirlemesinden sonra, İller Bankası tarafından ihaleleri sonuçlandırılmış ve müellif firma tarafından çalışmalara Eylül 2014 tarihi itibarıyla başlanmıştır.

Kültür ve Turizm Bakanlığı’nın 25.04.2014 tarih ve 70765 sayılı makam oluru ile; Harran yönetim alanı sınırı (bağlantı noktası; Han-El Ba’rür Kervansarayı, Şuayb Antik Kenti, Soğmatar Antik Kenti, Bazda Mağaraları, Senem Mağarası ve Çimdin Kalesi) ve Savur yönetim alanı sınırı (bağlantı noktası; Dereiçi Köyü) olarak belirlenmiştir.

Proje’nin süresi bir yıl olup, “Genel Değerlendirme”, “Mevcut Durum Tespiti ve Alan Analizi” ve “Yönetim Planlarının Değerlendirilmesi, Onaylanması ve Teslimi” olmak üzere 3 etap halinde gerçekleştirilecektir.

Yerel görüşleri almak ve katılımı sağlamak amacıyla, 30 Eylül 2014 tarihinde Savur'da, 1 Ekim 2014 tarihinde ise Harran'da ilgili tarafların katılımı ile toplantılar gerçekleştirilerek Proje hakkında bilgi verilmiş, alan başkanının belirlenmesine yönelik çalışmalar gerçekleştirilmiştir. İlgili Belediyeler tarafından alan başkanlarının belirlenmesiyle, 3-4 Aralık 2014 tarihinde Şanlıurfa ve Savur'da çalıştaylar düzenlenerek sorunlar, çözüm önerileri ve vizyon belirleme çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

Müellif Firma tarafından "Taslak Genel Değerlendirme Raporu" hazırlanmış olup, Aralık 2014 tarihinde GAP İdaresi ve İller Bankası'nın onayına sunulmuştur. İlgili kurumların uygun görüşünden sonra II. Etap çalışmalarına başlanacaktır.

- GAP Bölgesi Tanıtım ve Marka Ofisi

GAP İdaresi Başkanlığınca yapılan ihale ile Şanlıurfa'da "Turizm Marka Ofisi" kurulmuştur.

Oluşturulan ofiste görev alan teknik personel tarafından öncelikle GAP Bölgesi'nin turizm alanında markalaşması, tanıtımı, turizm hareketlerinin artırılması, ulusal ve uluslararası rekabet yönünden güçlendirilmesine yönelik bir yol haritası (Eylem Planı) ve yönetim planının oluşturulması çalışmalarına başlanmıştır. Taslak Plan 13.11.2014 tarihinde GAP İdaresi'ne sunulmuştur. GAP İdaresi'nin ve ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri doğrultusunda nihai hale getirilecek Eylem Planı doğrultusunda 2015 yılında uygulama çalışmalarına başlanması planlanmaktadır.

1.3.3.4. Birecik Baraj Gölü Aşağı Çardak Rekreasyon Alanının Oluşturulması Projesi

Proje Birecik Baraj Gölü ve çevresini bir bütün olarak ele alarak turizm amaçlı değerlendirmek amacıyla başlatılmıştır. Bu çerçevede Birecik Baraj Gölü çevresinde rekreasyon alanı oluşturmak, alternatif turizm türleri ile kültür turizmini desteklemek ve turizmi çeşitlendirmek amaçlanmaktadır. Ayrıca; doğal, tarihi, arkeolojik ve kültürel değerlerin koruma-kullanma dengesi doğrultusunda işlevselleştirilerek turizm odaklı kullanımını sağlamak, GAP Bölgesi ve Fırat Nehri çevresinde yer alan kültürel/doğal/turizm potansiyeli yüksek alanların tanıtılmasını sağlamak, turizm odaklı istihdamı ve gelirleri yükseltmek, yerel halkta kültür ve turizm bilinci oluşturmak hedeflenmektedir.

Proje kapsamında; Gaziantep ve Şanlıurfa illerinin ortaklaşa kullanabilecekleri rekreasyon alanının oluşturulması için harita, imar, çevre düzenleme ve peyzaj projelerinin yaptırılması ve uygulama çalışmalarının başlatılması yer almaktadır.

İller Bankası ile imzalanan protokol kapsamında; Banka tarafından söz konusu alanın haritası olmayan yerlerin haritasının çıkartılmasına yönelik çalışmalar tamamlanmış olup (tahdit sınırı), ihale yoluyla alanın harita çalışmalarına başlanmıştır. 2015 yılında Banka tarafından planlama çalışmalarına devam edilecektir.

1.3.3.5. Midyat Misafir Karşılama Merkezi Mimari Projesi

Kültür varlıkları, inanç turizmi ve el sanatları açısından zengin olan Midyat'a gelen turistlere yönelik, standartlara uygun karşılama merkezi yapmak, turizm hareketlerini geliştirerek kent ekonomisine katkı sağlamak projenin amacını oluşturmaktadır.

Proje Midyat Belediyesi ve GAP İdaresi arasında 21.03.2013 tarihinde imzalanan protokol kapsamında, Midyat Belediyesi tarafından ihale edilmiş, ancak yeterli katılım sağlanamadığı için ihale iptal edilmiştir. 2014 yılında Mardin İli'nin Büyükşehir Belediyesi olması ve bürokratik ve hukuksal etkenler nedeniyle Belediye tarafından tekrar ihale yapılmayarak, söz konusu proje faaliyete geçirilememiştir.

1.4. ULUSLARARASI İLİŞKİLER GENEL KOORDİNATÖRLÜĞÜ

Yeni projelerin geliştirilmesi, fon kaynaklarının ve sosyal sorumluluk projeleri uygulayabilecek şirketlerin araştırılması çalışmalarına devam edilmiştir.

Uluslararası kurum ve kuruluşlarla işbirliklerinin geliştirilmesi için çalışmalar sürdürülmektedir. Bu kapsamda, Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansın (TİKA) ile GAP'ın deneyimlerini çeşitli proje ve aktivitelerle uluslararası düzeyde paylaşabilmek amacıyla gerekli çalışmalar yürütülmektedir.

Her yıl Avrupa Birliği tarafından yayınlanan Avrupa Birliği Türkiye İlerleme Raporu'na GAP Bölgesi'ndeki gelişmeler ve revize çalışmalar düzenli olarak aktarılmaktadır.

2014 yılında, GAP İdaresi tarafından dış ilişkiler kapsamında gerçekleştirilen faaliyetlere ilişkin özet bilgiler aşağıdaki yer almaktadır.

- 10-15 Şubat 2014 tarihleri arasında Almanya'nın Nürnberg kentinde düzenlenen Biofach Fuarı'nda, Güneydoğu Anadolu Projesi ile GAP Organik Tarım Küme Projesi'nin tanıtımı yapılmış, GAP İdaresi ile fuara katılan uluslararası kurum ve kuruluşlar arasında işbirliği sağlanması için görüşmelerde bulunulmuştur.
- 20-27 Şubat 2014 tarihleri arasında Entegre Kırsal Kalkınma Projesi kapsamında uygulanacak alt projelerden olan 'Yavaş Turizmin Geliştirilmesi Projesi' ile ilgili olarak, Citta Slow (Sakin Şehir) faaliyetlerini ve söz konusu proje örneklerini yerinde incelemek amacıyla Güney Kore'ye teknik gezi düzenlenmiştir.
- 4-12 Mart 2014 tarihleri arasında Almanya'nın Berlin kentinde düzenlenen Uluslararası Turizm Fuarı (ITB)'na, Şanlıurfa Valiliği koordinasyonunda katılım sağlanmıştır. Fuarda Şanlıurfa İli'nin ve Göbeklitepe'nin tanıtımı yapılarak, turizm potansiyeli görsel materyallerle katılımcılara anlatılmıştır.
- 26 Mart 2014 tarihinde İngiltere Kraliyet Savunma Etütleri Koleji Ön Heyeti tarafından gerçekleştirilen GAP Bölgesi ziyaretinde, Güneydoğu Anadolu Bölgesi ve GAP ile ilgili gerekli bilgiler verilmiştir.
- 16-17 Mayıs 2014 tarihleri arasında Çin özel sektör temsilcilerinden oluşan bir heyet, GAP Bölgesi'nde yenilenebilir enerji ve tarımsal üretim alanlarında yatırım fırsatları ve işbirliği olanaklarını görüşmek üzere GAP İdaresi koordinasyonunda GAP Bölgesi'nde ziyaret ve toplantılar gerçekleştirmiştir.
- 4-6 Haziran 2014 tarihleri arasında Almanya'da düzenlenen Intersolar Europe 2014 Fuarı'nda, GÜNDER tarafından organize edilen "Solar Day for Turkey" konferansında Yenilenebilir Enerji ve Enerji Verimliliği Projesi tanıtılmıştır.

- 24 Haziran 2014 tarihinde Wageningen Üniversitesi ile GAP İdaresi arasında GAP Bölgesi'nde Tarımsal Sanayinin Geliştirilmesi, Organik Tarım ve Yenilenebilir Enerji konularında işbirliğinin geliştirilmesi konularını içeren mutabakat zaptı, Hollanda'da imzalanmıştır.
- 5-13 Temmuz 2014 tarihleri arasında Kolombiya Cumhurbaşkanlığı İşbirliği Ajansı (APC) yetkililerinin Türkiye'nin deneyimlerinden faydalanma talebine istinaden, potansiyel işbirliği ve ortak projelerin yerinde değerlendirilmesi amacıyla, TİKA koordinasyonunda Kolombiya'ya çalışma ziyareti düzenlenmiştir.
- 15 Ağustos 2014 tarihinde Japonya Uluslararası İşbirliği Ajansı (JICA) yetkililerinin GAP İdaresi'ne gerçekleştirdiği ziyarette, JICA ve GAP İdaresi'nin ortaklaşa yürütebileceği faaliyetler hakkında görüşülmüş, Japon yatırımcıların GAP Bölgesi'nde yatırım yapmalarını teşvik etmek amacıyla bir proje yürütülmesi kararlaştırılmıştır.
- 25 Eylül 2014 tarihinde Myanmar Heyeti, bölgesel ve ekonomik kalkınma konularında GAP İdaresi'nin deneyimlerinden faydalanmak amacıyla UNDP koordinasyonunda Şanlıurfa'ya bir çalışma ziyaretinde bulunmuştur.
- 2-7 Ekim 2014 tarihleri arasında İngiltere'nin Londra kentinde düzenlenen World Travel Market (WTM) Turizm Fuarı'na, Şanlıurfa Valiliği koordinasyonunda katılım sağlanarak GAP Bölgesi'nin ve Şanlıurfa ilinin turizm potansiyeli katılımcılara tanıtılmıştır.
- Teknoloji transferini sağlamak ve iki ülke arasında uzun süreli işbirliği tesis etmek amacıyla ülkemize bir çalışma ziyaretinde bulunan Cezayir heyeti, kırsal alanların yönetimi, bu alanlarda yapılan kalkınma çalışmaları ve yerel aktörlerin rolleri konusunda deneyimlerinden faydalanmak amacıyla, 22 Ekim 2014 tarihinde GAP İdaresi'ni ziyaret etmiştir.
- 26-29 Ekim 2014 tarihleri arasında Fransa'nın Marsilya kentinde düzenlenen Dünya Su Konseyi (WWC) Yöneticiler Toplantısı'na katılım sağlanmıştır. 1997 tarihinden itibaren üyeliğimizin aktif olarak devam ettiği Dünya Su Konseyi toplantıları ve üç yılda bir düzenlenen Dünya Su Forumları, kurumumuz adına bilgi paylaşımı, katılan üye kuruluşlarla yeni işbirliği fırsatları ve kurumumuzun uluslararası alanda tanıtımı açısından fırsat olarak değerlendirilmiştir. Bu kapsamda, Güney Kore'de 12-17 Nisan 2015 tarihleri arasında düzenlenecek 7. Dünya Su Forumu'nda GAP İdaresi tarafından yürütülen proje ve faaliyetleri tanıtmak üzere gerekli hazırlıklar yapılmıştır.
- 11-16 Kasım 2014 tarihleri arasında, Entegre Kırsal Kalkınma Projesi kapsamında uygulanacak alt projelerden olan 'Yavaş Turizmin Geliştirilmesi Projesi' ile ilgili olarak İtalya'da uygulanan Citta Slow (Sakin Şehir) faaliyetleri yerinde incelenmiştir. Söz konusu projenin Halfeti Kaymakamlığı ve Halfeti Belediyesi işbirliğinde Halfeti'de uygulanmasına karar verilmiştir.
- 18-21 Kasım 2014 tarihleri arasında Azerbaycan'ın Hızı Bölgesi'nde Master Plan Hazırlanması konusunda Danışmanlık Desteği vermek üzere bir çalışma ziyaretinde bulunulmuş, kırsal kalkınma alanında GAP İdaresi'nin tecrübelerinin ve deneyimlerinin

Hızı Bölgesi'nin kalkınmasında önemli rol oynayacağı kanaatine varılmıştır. TİKA koordinasyonunda gerçekleştirilen çalışmalarda, GAP İdaresi uzmanlarının Hızı Bölgesi'nde yapacağı saha çalışmaları neticesinde Bölge'ye en uygun planın hazırlanarak Azeri yetkililere sunulması planlanmaktadır.

- 24-29 Kasım 2014 tarihleri arasında İspanya'da düzenlenen II. Akdeniz Su Forumu'na katılım sağlanarak Akdeniz'de su konusunda bilgi paylaşımı, teknoloji ve teknolojinin su yönetimindeki uygulamaları, gelecek senaryoları ve alınabilecek önlemler konusunda bilgi alışverişinde bulunulmuştur. Ayrıca Nisan 2015'te Güney Kore'de düzenlenecek olan 7. Dünya Su Forumu için yapılması gereken hazırlıklar görüşülmüştür.
- 9 Aralık 2014 tarihinde Japonya Uluslararası İşbirliği Ajansı (JICA) yetkilileri GAP İdaresi'ne ziyarette bulunmuştur. Söz konusu ziyarette Japon heyete GAP ile ilgili genel brifing verilmiş olup, akabinde JICA ile GAP İdaresi arasında yürütülecek projenin detayları hakkında görüşülmüştür.

1.5. BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER GENEL KOORDİNATÖRLÜĞÜ

1.5.1. İletişim ve Halkla İlişkiler Koordinatörlüğü

1.5.1.1. Güneydoğu Anadolu'da İnançlar ve İnanışlar Fotoğraf Projesi

GAP İdaresi Başkanlığı, Ankara Fotoğraf Sanatçıları Derneği (AFSAD) işbirliğiyle Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde var olan inançların yörenin kültürel, sosyo-ekonomik yapısına olan etkisini, kaybolmaya yüz tutmuş değerlerini, gelenek ve göreneklerini fotoğraflarla irdelemeyi amaçlayan Güneydoğu Anadolu'da İnançlar ve İnanışlar Fotoğraf Projesi'ni hayata geçirmiştir.

Çekimleri 2000-2013 yılları arasında tamamlanan projenin ilk sergisi 25 Ocak-9 Şubat 2014 tarihleri arasında Ankara CerModern Sanatlar Merkezi'nde, ikincisi 3-16 Aralık 2014 tarihleri arasında İstanbul Taksim Cumhuriyet Sanat Galerisi'nde gerçekleştirilmiş olup, üçüncüsü ise 2-28 Şubat 2015 tarihleri arasında İzmir Resim ve Heykel Müzesi Kültürpark Sanat Galerisi'nde yapılacaktır.

1.5.1.2. Eskimeyen Şehirler Belgesel Projesi

Türkiye Radyo Televizyon Kurumu ile ortaklaşa hazırlanan ve 2013 yılı içerisinde Adıyaman, Diyarbakır, Gaziantep, Mardin ve Şanlıurfa illerine yapılan toplam 7 çekim gezisi ile çekimleri tamamlanan "Eskimeyen Şehirler" adlı belgesel 5 bölüm olarak Mayıs ayında TRT GAP TV'de yayınlanmıştır.

1.5.1.3. İletişim ve Halkla İlişkiler Koordinatörlüğü'nün Diğer Faaliyetleri (2014)

Bilgi edinme hakkı kapsamında 54 başvuru cevaplanmıştır.

Tablo 35: GAP İdaresi 2014 Yılı Organizasyonları

	Yurtiçi	Yurtdışı	Toplam
Toplantılar	37	-	37
Ziyaretler	3 Heyet 8 Kişi	6 Heyet 47 Kişi	9 Heyet 55 Kişi
Brifingler	2 Heyet	-	2 Heyet
Eğitim, Seminer, Çalıştay, Kongre, Konferans, Panel	22	-	22
Fuar, Festival, Bienal	5	5	10
Açılış, Tören, Sergi, Kutlama	9	-	9
Teknik Gezi	1	6	7
Basın- Yayın İşleri	10	-	10

Destek Olunan Projeler

- Şırnak Valiliği “Köprüleri Yeniden Kuralım Projesi” (Mart 2014)
- Şırnak Valiliği “İki Edebi Eser-Divan ve Mem’u Zin Projesi” (Mayıs 2014)
- Harran Üniversitesi “I. Uluslararası Sanatçılar Buluşması” katalog basımı (Haziran 2014)
- Şanlıurfa Valiliği “Unesco Gastronomi Şehri Adaylığı Projesi” (Temmuz 2014)
- Adıyaman Valiliği ve Adıyaman Belediyesi “Feshane Adıyaman Tanıtım Günleri” (Eylül 2014)
- Siirt Valiliği “Tillo Bilim ve Kültür Günleri” (Eylül 2014)
- Mardin Valiliği “Mardin Uluslararası Heykel Sempozyumu” (Ekim 2014)
- Diyarbakır Valiliği “Diyarbakır Tanıtım ve Fuar Projesi” (Kasım 2014)
- Mardin Valiliği “5. Uluslararası Çocuk ve Gençlik Tiyatro Festivali” (Aralık 2014)

1.5.2. Tasarım ve Dokümantasyon Koordinatörlüğü

1.5.2.1. Tasarım Çalışmaları

- GAP İdaresi Sunuşu revize edilmiş, birimlere ait sunuşlarda genel tasarım ve düzenleme yapılmıştır.
- GAP İdaresi tarafından düzenlenen veya kurum temsilcilerinin katıldığı toplantı ve organizasyonlarda fotoğraf ve video çekimi yapılmış, arşivlenmiştir.
- Sertifika, teşekkür belgesi, isimlik, kitap ve rapor kapaklarının tasarımı yapılmıştır.

- Kurum, kuruluş ve kurum içi birimlere talepleri doğrultusunda fotoğraf seçimi ve temini yapılmıştır.
- GAP İdaresi tarafından hazırlanan yayın ve raporların basım işi organize edilerek, basımı sağlanmıştır.

1.5.2.2. Dokümantasyon Çalışmaları

- Kurum ve kuruluşlardan gelen yayınlar kayda alınarak arşivlenmiştir.
- Kurum, kuruluş ve kişilerin doküman talepleri karşılanmış, ayrıca GAP İdaresi'nin yurtiçi ve yurtdışında katılım sağladığı seminer, sempozyum ve benzeri toplantılara ücretsiz yayınlardan yaklaşık 16.000 adet dağıtım yapılmıştır.
- Kurum personeline, öğrenci ve akademisyenlere ödünç yayın temin edilmiştir.
- GAP İdaresi'nin katılım sağladığı bazı organizasyonlarda GAP standları kurulmuş yayın dağıtımı ve temini yapılmıştır.

1.6. STRATEJİK PLANLAMA, İZLEME-DEĞERLENDİRME VE KOORDİNASYON GENEL KOORDİNATÖRLÜĞÜ

Hazırlanan Kitap, Rapor ve Dokümanlar

- GAP İdaresi 2013 Yılı Faaliyet Raporu hazırlanarak Kalkınma Bakanlığı, Sayıştay ve Maliye Bakanlığı'na iletilmiş, GAP İdaresi web sitesinde yayınlanmıştır. Daha sonra kitap olarak basımı sağlanmış ve ilgili tüm kamu kurumlarına dağıtılmıştır.
- GAP kapsamında Bölge'deki son gelişmeleri ve gelinen aşamayı içeren yıllık "GAP'ta Son Durum" kitabı hazırlanmış ve yayımlanmıştır.
- GAP Eylem Planı (2008-2012) kapsamında yer alan eylemlerin, proje ve faaliyetlerin gerçekleşme düzeyinin incelendiği "Klasik GAP Biterken" kitabı hazırlanarak yayımlanmıştır.
- 2013 Yılı Kamu Yatırımları İzleme ve Değerlendirme Raporu hazırlanarak Kalkınma Bakanlığı, Sayıştay ve Maliye Bakanlığı'na iletilmiştir.
- GAP ve GAP Bölgesi'ne ilişkin istatistiki bilgilerin yer aldığı "Sosyo-Ekonomik Göstergeler" raporu güncellenmiştir.
- "GAP'a Bakış" isimli doküman İngilizce olarak yayımlanmıştır.
- Üçer aylık dönemlerle derlenen "GAP İdaresi 2013 Yılı Kamu Yatırımları Gerçekleşme Raporları" hazırlanarak Kalkınma Bakanlığı'na sunulmuş ve bilgiler web tabanlı Kamu Yatırımları Proje Bilgi Sistemi'ne girilmiştir.
- 2015 Yılı Programı hazırlıkları kapsamında GAP İdaresi tarafından önerilen tedbir teklifi Kalkınma Bakanlığı'na iletilmiştir.

- 2014 Yılı Programının İzlenmesi kapsamında GAP İdaresi'nin sorumlu kuruluş olarak belirlendiği Tedbir 332 (Turizm Odaklı Tanıtım ve Markalaşma Projesi) için üçer aylık dönemlerde hazırlanan izleme raporları Kalkınma Bakanlığı'na gönderilmiş ve bilgiler web tabanlı Yıllık Program İzleme Sistemi'ne girilmiştir.
- Kalkınma Bakanlığı ve TÜBİTAK işbirliği ile kamu yatırımlarının izlenmesi amacıyla oluşturulan İleri Raporlama Sistemi (İKSİR)'ne GAP İdaresi projelerinin 2014 yılı bilgilerine ait veri girişi Mart 2014'te tamamlanmıştır.
- GAP Bölgesi'ndeki tüm kamu yatırımlarının il bazında dağılımına ilişkin 1994-2013 dönemini kapsayan "İller-Yıllar-Yatırımlar" dokümanı hazırlanılarak üst yönetime sunulmuştur.
- GAP Bölgesi'nde yürütülen kamu yatırımları ile GAP İdaresi'nin yürüttüğü proje ve faaliyetlere ilişkin bilgiler derlenerek "İl Profilleri" hazırlanmış ve web sayfasında yayınlanmıştır.
- GAP İdaresi'nin GAP Genel Sunumu periyodik olarak güncellenmiştir.
- Başbakanlık, Kalkınma Bakanlığı ve diğer Bakanlıklardan talep edilen raporlar ve bilgi notları hazırlanmıştır.
- 6 adet soru önergesi cevaplandırılmıştır.
- Bilgi edinme hakkı kapsamında Güneydoğu Anadolu Projesi ve GAP Eylem Planı ile ilgili 12 bilgi talebine yanıt verilmiştir.

Toplantılar, Eğitimler ve Sunumlar

- 15 Ocak 2014 tarihinde GAP İdaresi Bölge Müdürlüğü Toplantı Salonu'nda düzenlenen "İş Sağlığı ve Güvenliği" adlı bilgilendirme ve eğitim seminerine koordinatörlük olarak katılım sağlanmıştır.
- 16 Ocak 2014 tarihinde GAP İdaresi Toplantı Salonu'nda gerçekleştirilen "Kalkınma Ajansları Proje ve Uygulama Bazlı Koordinasyon Toplantısı"na katılım sağlanmıştır.
- 20 Ocak 2014 tarihinde GAP İdaresi Başkanlığı Toplantı Salonu'nda DAP ve DOKAP Kalkınma İdareleri personeline izleme-değerlendirme ve GAP genel bilgilendirme sunumu yapılmıştır. 21-22 Ocak 2014 tarihlerinde Batman ve Mardin saha gezilerine katılım sağlanmış; ÇATOM'lar, gençlik merkezleri, çocuk okuma odaları ve atölyeler ziyaret edilmiştir.
- 10 Şubat 2014 tarihinde Kalkınma Bakanlığı'nda düzenlenen, Onuncu Kalkınma Planı-Öncelikli Dönüşüm Programları (ÖDÖP) kapsamında yer alan "Yerelde Kurumsal Kapasitenin Güçlendirilmesi Programı Eylem Planı" hazırlık toplantısına katılım sağlanmıştır.

- 10-14 Mayıs 2014 tarihleri arasında Selçuk Üniversitesi tarafından Antalya-Side’de düzenlenen “9. Uluslararası İstatistik Günleri Sempozyumu’na” katılım sağlanmıştır.
- 29-31 Mayıs 2014 tarihleri arasında GAP İdaresi Bölge Müdürlüğü Toplantı Salonu’nda düzenlenen “Proje Arama” eğitim ve çalışmalarına katılım sağlanmıştır. Eğitim öncesinde SPİD Genel Koordinatörlüğü tarafından GAP İdaresi’nin 2000-2014 döneminde yatırım programında yer alana projelerine, 2015 Yılı Yatırım Programı hazırlama usul ve esaslarına ve yeni GAP Eylem Planı (2014-2018)’na ilişkin üç ayrı sunum yapılmıştır.
- 24 Temmuz 2014 tarihinde Mardin Valiliği İl Koordinasyon Toplantısı’na katılım sağlanmıştır.
- 15 Ekim 2014 tarihinde Ahiler Kalkınma Ajansı tarafından Nevşehir’de düzenlenen Kalkınma Ajansları Bilgilendirme Toplantısı’na katılım sağlanmıştır.
- 21-22 Ekim 2014 tarihinde GAP İdaresi’nde düzenlenen “Raporlama ve Sunum Teknikleri Eğitim Programı”na katılım sağlanmıştır.
- 23 Ekim 2014 tarihinde GAP İdaresi Bölge Müdürlüğü Toplantı Salonu’nda, İdare personeline yönelik olarak “Dilbilgisi ve Yazım Kuralları Eğitimi” verilmiştir.
- 18 Kasım 2014 tarihinde GAP İdaresi İrtibat Ofisi’nde UNDP ile organize edilen ve GAP Bölgesi’nde yapılabilecek projelerin tartışıldığı toplantıya katılım sağlanmıştır.
- 2 Aralık 2014 tarihinde Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü tarafından Ankara Rixos Otel’de düzenlenen 2013 Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması (TNSA) tanıtım toplantısına katılım sağlanmıştır.
- 12 Aralık 2014 GAP İdaresi’nde düzenlenen GAP Turizm Odaklı Tanıtım ve Markalaşma Projesi Toplantısı’na katılım sağlanmıştır.
- 26 Aralık 2014 tarihinde Şanlıurfa Valiliği’nde; yıllık performans göstergeleri raporuna yönelik düzenlenen toplantıya katılım sağlanmıştır. Toplantıda; il özel idarelerinin kapanmasını müteakip, valiliklerin hazırlayacağı yıllık performans göstergeleri programları raporunun hazırlanmasına ilişkin eğitim verilmiştir. Eğitimde hazırlanan ve Şanlıurfa Valiliği’ne teslim edilen örnek performans programları İçişleri Bakanlığı’na gönderilecektir.

GAP İdaresi Yatırım Programı Çalışmaları

- GAP İdaresi’nin 2015-2017 Dönemi Yatırım Programı Teklifi proje uygulayıcı birimlerden gelen bilgilerle hazırlanarak Kalkınma Bakanlığı’na sunulmuştur.
- 12 Ekim 2014 tarihinde, GAP İdaresi 2015-2017 Dönemi Yatırım Programı Teklifi vize işlemleri Bütçe Koordinatörlüğü ile birlikte Maliye Bakanlığı ve Kalkınma Bakanlığı uzmanlarıyla gerçekleştirilmiştir.

- 2014 yılı Plan Bütçe Komisyonu toplantısı öncesinde GAP İdaresi'ne ilişkin bilgiler derlenerek gereken raporlar hazırlanmış ve 12 Kasım 2014 tarihinde TBMM'de düzenlenen komisyon görüşmelerine katılım sağlanmıştır.
- 2014 yılı Meclis Genel Kurul toplantısı öncesinde gereken bilgiler hazırlanmış ve 14 Aralık 2014 tarihinde TBMM'de gerçekleştirilen toplantı esnasında Meclis'te hazır bulunulmuştur.

GAP Bölgesi Yatırımları İzleme-Değerlendirme Çalışmaları

GAP Bölgesi'nde faaliyet gösteren yaklaşık elli kamu kurum ve kuruluşunun yatırım ve projelerine ilişkin bilgiler SPİD Genel Koordinatörlüğü tarafından üçer aylık dönemlerle rutin olarak derlenmekte ve raporlanmaktadır. Bu kapsamda;

- GAP Bölgesi için 2014 yılı 1. Dönem (Mart Sonu), 2. Dönem (Haziran Sonu), 3. Dönem (Eylül Sonu) ve 4. Dönem (Aralık Sonu) izleme raporları hazırlanmıştır.
- 27 Şubat 2014 tarihinde Şanlıurfa Hilton Garden Inn Hotel'de Kalkınma Bakanı Sayın Cevdet Yılmaz'ın başkanlığında, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının üst düzey yöneticilerinin katılımıyla GAP İzleme-Değerlendirme Toplantısı gerçekleştirilmiştir. Toplantıda GAP Bölgesi kamu yatırımlarına ilişkin hazırlanan 2013 yılsonu raporu incelenmiş ve kurumların 2014 yılı GAP Bölgesi faaliyetleri görüşülmüştür.
- 11 Aralık 2014 tarihinde Ankara'da Kalkınma Bakanlığı Toplantı Salonu'nda Sayın Cevdet Yılmaz'ın başkanlığında ilgili tüm kamu kurum ve kuruluşlarının katılımıyla GAP İzleme-Değerlendirme Toplantısı gerçekleştirilmiştir. Toplantıda GAP Bölgesi yatırımlarının 2014 yılı sonu durumları incelenmiş, uygulamada karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri ile koordinasyon gerektiren konular görüşülmüştür.

GAP Eylem Planı (2014-2018) Çalışmaları

2012 yılında tamamlanan GAP Eylem Planı sonrasında devam eden yatırımların tamamlanması, yapılan yatırımlarla doğan potansiyelin ekonomik, sosyal ve kültürel gelişimin hızlandırılması yönünde tam olarak kullanılması ve Bölge'nin rekabet gücünün artırılması amacıyla 2014-2018 dönemini kapsayan ikinci GAP Eylem Planı hazırlanmıştır.

2014 yılında muhtelif tarihlerde GAP İdaresi, Kalkınma Bakanlığı uzmanları ve zaman zaman ilgili kurumlarla GAP Eylem Planı (2014-2018)'in hazırlanmasına yönelik toplantılar gerçekleştirilmiştir. Bu toplantılardan bazıları şunlardır:

- 1 Nisan 2014 - GAP Eylem Planı (2014-2018) taslak çalışması
- 22 Nisan 2014 - GAP Eylem Planı (2014-2018) taslak çalışması
- 7-13 Mayıs 2014 - Kalkınma Bakanı Sayın Cevdet Yılmaz'ın başkanlığında GAP, DAP, DOKAP ve KOP 2014 - 2018 eylem planları taslak çalışması
- 28 Mayıs 2014 - GAP Eylem Planı (2014-2018) taslak çalışması (Kurumsal kapasite)
- 3 Haziran 2014 - GAP Eylem Planı (2014-2018) taslak çalışması (Eğitim)
- 4 Haziran 2014 - GAP Eylem Planı (2014-2018) taslak çalışması (Kültür)

- 28 Mayıs 2014 - GAP Eylem Planı (2014-2018) taslak çalışması (Kurumsal kapasite)
- 2 Temmuz 2014 - GAP Eylem Planı (2014-2018) taslak çalışması (Sulamalar)
- 14 Temmuz 2014 - GAP Eylem Planı (2014-2018) taslak çalışması (İstihdam)
- 15 Temmuz 2014 - GAP Eylem Planı (2014-2018) taslak çalışması (Makro hedefler)
- 25 Temmuz 2014 - GAP Eylem Planı (2014-2018) taslak çalışması (Tarım)
- 18 Ağustos 2014 - GAP Eylem Planı (2014-2018) taslak çalışması
- 21 Ağustos 2014 - GAP Eylem Planı (2014-2018) taslak çalışması
- 5 Eylül 2014 - GAP Eylem Planı (2014-2018) taslak çalışması
- 4 Aralık 2014 - GAP Eylem Planı (2014-2018) taslak çalışması (Son düzeltmeler)

GAP Eylem Planı 2014-2018 için Kalkınma Bakanlığı yetkililerinin ve uzmanlarının talep ettiği revizyonlar ve düzenlemeler gerçekleştirilmiş ve Plan son haline getirilmiştir.

20 Kasım 2014 tarihinde Kalkınma Bakanlığı'nda eylem planlarının değerlendirilmesi amacıyla toplanan Bölgesel Gelişme Yüksek Kurulu Toplantısı için hazırlık çalışmaları yapılmış ve Kurul toplantısı esnasında gelebilecek soruların cevaplandırılabilmesi için Kalkınma Bakanlığı'nda hazır bulunulmuştur.

GAP Eylem Planı (2014-2018) 30 Aralık 2014 tarihinde Bölgesel Gelişme Yüksek Kurulu tarafından onaylanarak uygulamaya konulmuştur.

Web Sayfası Çalışmaları

GAP İdaresi'nin web sitesi yenilenmiş ve bilgiler güncellenmiştir.

1.7. İNSAN KAYNAKLARI VE KALİTE SİSTEMLERİ GENEL KOORDİNATÖRLÜĞÜ

1.7.1. Personel İşleri Koordinatörlüğü

Tablo 36: Personel İşleri Koordinatörlüğü Tarafından Verilen Hizmetler

Verilen Hizmetler	İşlem Sayısı
Açıktan atanan personel işlemleri	2
Naklen atanan personel işlemleri	1
Görevlendirilen geçici personel işlemleri	9
Kurumuna iade edilen geçici personel işlemleri	2
Emekli olan personel işlemleri	6
İstifa ve vefat eden personel işlemleri	1
Naklen ayrılan personel işlemleri	6
Personel disiplin işlemleri	-
Personel sağlık işlemleri	300
Personel izin işlemleri	668
Personel intibak işlemleri	29
Personel terfi işlemleri	95
Seyahat işlemleri (Yurtiçi)	537
Seyahat işlemleri (Yurtdışı)	21
Mal bildirim işlemleri	20

1.7.2. Organizasyon, Metot ve Kalite Sistemleri Koordinatörlüğü'nün Faaliyetleri

2014 yılında gerçekleştirilen eğitim faaliyetlerine toplam 240 kişi katılmıştır.

Tablo 37: Organizasyon, Metot ve Kalite Sistemleri Koordinatörlüğü'nün Faaliyetleri

Eğitimler	Katılan Kişi Sayısı
Yurtiçi	11
Yurtdışı	-
Yabancı Dil	-
Kişisel Gelişim	34
Uzmanlık	195
Toplam Personel Sayısı	240

1.7.3. Bilgi İşlem Merkezi Koordinatörlüğü'nün Faaliyetleri

Bilgi İşlem Birimi'nin faaliyetlerine raporun “Bilgi ve Teknolojik Kaynaklar” konu başlığı altında değinilmiştir. 2014 Yılı Yatırım Programına yer alan Bilgi İşlem Altyapısının Yenilenmesi ve Güçlendirilmesi Projesi kapsamında gerçekleştirilen faaliyetler ise ayrıca şöyle özetlenebilir:

1.7.3.1. Bilgi İşlem Altyapısının Yenilenmesi ve Güçlendirilmesi Projesi

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının bilişim altyapısı 2013-2014 yılları içinde yürütülmekte olan “Bilişim Altyapısının İyileştirilmesi Projesi” kapsamında yenilenmiştir. Bu kapsamda;

- Sunucu sistemlerin sanallaştırılması ve yedekleme altyapısının oluşturulması,
- Network altyapısı yenilenerek kablolu ve kablosuz bağlantılar için VLAN yapısının yeniden oluşturulması,
- GAP İdaresi Merkez ve Bölge Müdürlüğü'nün yüksek hızlı fiber internet (Metro) bağlantısının güçlendirilmesi,
- Merkez, Bölge Müdürlüğü ve İrtibat Ofisi (Ankara) arasında VPN bağlantısı sağlanması,
- Sistem odasının iklimlendirme, kesintisiz güç kaynağı ve güvenliğinin sağlanması,
- İnternet ve ağ güvenliğini sağlayan donanım ve yazılımların güçlendirilmesi,
- Son kullanıcı bilgisayar sistemlerinin yenilenmesi,
- Yazılım lisanslama ve sertifikasyon işlemleri,
- Yazıcı, tarayıcı, fotokopi vb. baskı sistemlerinin yenilenmesi,
- Brifing ve toplantı salonlarının tefrişatının yapılması; ses, sunum ve görüntü sistemlerinin yenilenmesi işleri tespit edilen ihtiyaç kapsamında gerçekleştirilmiştir.

1.8. İDARİ VE MALİ İŞLER GENEL KOORDİNATÖRLÜĞÜ

1.8.1. İMİ Genel Koordinatörlüğü Faaliyetleri

2014 Yılında 8 adet ilanlı, 6 adet ilansız, 301 adet doğrudan temin yolu ile olmak üzere toplam 315 adet mal ve hizmet alımı gerçekleştirilmiştir. Bu ihalelerden 4 adedi mal, 10 adedi hizmet alımı olup, 18 adet doğrudan temin iptal edilmiş, diğer satın alımlar (ihale/doğrudan temin) sorunsuz olarak tamamlanmıştır.

10 adet sürücüsüz dizel araç ve 4 adet sürücülü dizel araç kiralanmıştır.

GAP İdaresi'nin demirbaş ve tüketim malzemesi talepleri karşılanmıştır.

Ayniyat kayıtları ve demirbaş takibi işlemleri Taşınır Mal Yönetmeliği gereğince yürütülmektedir.

GAP İdaresi'nin bütçesi hazırlanmış ve mali işlemler yapılmıştır.

Yurt içi ve yurt dışı görevli giden personel için 382 adet görevin yolluk tahakkuk işlemleri yapılmıştır.

GAP İdaresi'ne gelen ve giden evrak ile birim evrakına gelen evrakın zaman kaybetmeden dağıtılması sağlanmış, GAP İdaresi'ne gelen ve giden toplam 5.613 adet evrakın tasnif ve dağıtımı yapılmıştır.

Birimlerin ihtiyacı olan hizmetli personelin yönetimi, toplantı salonlarının organizasyonunda teknik ve diğer destek hizmetleri yerine getirilmiştir.

Hizmet binaları ve işletim sistemleri ile demirbaş eşya ve malzemenin her türlü arıza giderme ve bakım onarım işleri yapılmış, onarılamayan arızalar için hizmet satın alımı yaptırılmıştır. Yıl içinde yapılan her türlü bakım ve onarım sayısı 24 adettir.

Günlük 140 kişilik tabldot hizmeti verilmiştir.

GAP İdaresi'nde 20 adet, GAP İdaresi Bölge Müdürlüğü'nde 50 adet olmak üzere toplam lojman sayısı 70 adettir.

1.9. GAP İDARESİ BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

GAP İdaresi Bölge Müdürlüğü teşkilatı, Merkez'le işbirliği içinde GAP İdaresi'nin yürüttüğü proje ve faaliyetlerin yerelde uygulanmasını sağlamaktadır. Yukarıda ayrıntılı olarak verilen proje ve faaliyetlerin Bölge'de gerçekleştirilmesi çalışmalarını dışında GAP İdaresi Şanlıurfa Bölge Müdürlüğü tarafından yürütülen önemli proje ve faaliyetler şunlardır:

1.9.1. Şanlıurfa-Harran Ovaları Sulama Katma Değer Raporu

GAP sulama yatırımlarının sosyo-ekonomik faydasını ölçmek amacıyla GAP kapsamında ilk sulamanın başladığı 1995 yılından itibaren Şanlıurfa-Harran Ovaları Sulaması özelinde bitki desenindeki değişim, işgücü kullanımı, sulu tarım gayri safi üretim değeri ve kuru tarıma göre gelir farklılığı (katma değer) toplam, birim alan katma değeri ve sulamadan etkilenen nüfusa göre kişi başına düşen katma değer her yıl düzenli olarak izlenmekte ve karar vericilere sebep-sonuç ilişkilerini de içeren bir rapor halinde sunulmaktadır.

1.9.2. GAP Bölgesi İmalat Sanayi Raporu (Sanayi Envanteri)

1997 yılından itibaren her yıl, GAP Bölgesi'nde imalat sanayi ve istihdamın yıllık artışını, ekonomiye ve kalkınmaya faydasını ve sektörlerdeki değişimi araştırmak amacıyla "GAP Bölgesi İmalat Sanayi Raporu (Sanayi Envanteri)" hazırlanmaktadır. Yatırımcıların sektörlerle ilgili bilgi taleplerini de zaman zaman bu çalışmaya eklenmektedir. Sanayi Envanteri içinde konaklama, sağlık, turizm vb hizmet sektörü yatırımları da araştırılmaktadır. Bu çalışma ile yatırımcılar, ümitvar sektörlerde yatırım yapma konusunda örnekler verilerek teşvik edilmektedir.

1.9.3. GAP İlleri Jeotermal Kaynakları Araştırma Projesi

Projenin amacı; jeotermal su kaynaklarından maksimum düzeyde yararlanmak, kullanım alanlarını genişletmek ve Bölge'de yaygınlaştırılmasını sağlamak, buna bağlı olarak yeni yatırımların önünü açmak, şehir ısıtmalarında kullanımını yaygınlaştırmak, istihdam oluşturmak ve göçü önlemektir. Proje alanı, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde (GAP Bölgesi) yer alan tüm illeri kapsamaktadır.

Proje kapsamında GAP bölgesinde jeotermal alanların jeolojisi ile ilgili bütün veriler değerlendirilerek; jeotermal alanların hidrojeokimyasal ve hidrojeolojik özellikleri tanımlanacak, uygun alanlarda hidrojeokimyasal veriler için numune alınacak, jeotermal alanlardaki sulara izotop ve ağır metal analizleri yapılarak, elde edilen veriler hidrojeokimyasal programlar kullanılarak jeotermal alanların oluşum mekanizmaları ve özellikleri ile ilgili modellenmesi tasarlanacak, elde edilecek veriler ışığında GAP bölgesindeki jeotermal kaynakların özellikleri, kullanılabilir sektörler ve geliştirilmesine yönelik somut veriler sunulacaktır. Ayrıca proje ile jeotermal kaynakların kullanım alanlarına ilişkin sentezlerin yapılması gibi çalışmalar gelecekte oluşacak bütün yatırımlara ışık tutacak, ucuz, ekonomik ve temiz enerji sağlayan jeotermal kaynakların öncelikli olarak devreye alınması GAP Bölgesine önemli ölçüde ekonomik ve sosyal katkı sağlayacaktır.

2014 yılında GAP İdaresi ve İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü arasında yapılan protokol ile proje çalışmaları başlamıştır.

GAP İlleri Jeotermal Kaynakları Araştırma Projesi kapsamında ayrıca "Şanlıurfa Merkez Karaali Ve Çevresi Jeotermal Sahası Rezerv ve Potansiyelinin Belirlenmesi Alt Projesi" tasarlanmıştır.

Karaali jeotermal kaynaklardan seracılık ve sağlık turizmi alanında yararlanılmaktadır. Karaali seralarının daha çok belli bir alanda toplanmasından ve kuyuların birbirine yakın açılmasından dolayı birçok sorunlara neden olmuştur. Bu durum kuyularda basıncın düşmesine, kuyu sularının üretim için yetersiz olmasına, kullanılan suyun açık alanlara deşarj edilmesine ve çevre kirliliğine neden olmuştur. Ayrıca kullanılan jeotermal suların reenjeksiyonunun sağlanmaması da bu sorunların oluşmasını hızlandırmıştır. Bu alt proje ile Karaali jeotermal kaynaklarının araştırılması, hem yatırımcının ihtiyacını karşılamak hem söz konusu sorunların giderilmesi hem de yeni kuyu yerlerinin ve reenjeksiyon kuyularının yer tespitinin yapılması amaçlanmıştır. Proje alanı, Şanlıurfa-Merkez Karaali Köyü'nde 50 km²'lik alanı kapsamaktadır.

Proje ile çalışma alanında jeotermal kaynağın rezervi, kullanım kapasitesi, maksimum ısısının ortaya çıkarılması hedeflenmektedir. Buna bağlı olarak, Karaali bölgesinde yer alan jeolojik

formasyonların litolojik, stratigrafik özelliklerinin belirlenmesi, jeotermal oluşturan tektonik yapılar, jeolojik harita ve kesit çalışmaları, yer altı suyu taşıyan litolojik birimler, örtü kaya beslenme ve hidrotermal sistem bilgileri, jeotermal suların fiziksel ve kimyasal analizleri, mevcut jeofizik çalışmaların jeolojik, hidrojeolojik ve jeokimyasal verilerle yorumlanması ve jeotermal alanın yer altı yapısının ortaya çıkarılması, sondaj ve reenjeksiyon yerlerinin belirtilmesi, önerilen yeni sondaj kuyuları için kuyu şartnamesinin hazırlanması hedeflenmektedir.

Proje sonrası yapılacak sera ve turizm faaliyetlerinin ekonomiye önemli katkılar yapması beklenmektedir. Proje ile aynı alan üzerinde bulunan kuyuların ve kullanıcılar kontrol altına alınıp alternatif kullanım alanları geliştirilecektir. Aynı zamanda çevre kirliliği önlenmiş olacaktır. Proje ile bölgede seracılık ile uğraşan yatırımcıların düşük ısı nedeniyle artan ısıtma-donanım maliyetleri yeterli ısıya sahip akışkan sayesinde minimuma inecektir.

Bu alt projede de GAP İdaresi ve Şanlıurfa Valiliği arasında Ağustos 2014'te protokol imzalanmıştır. Proje ihale çalışmaları Şanlıurfa Valiliği tarafından devam etmektedir.

2. PERFORMANS SONUÇLARI

Performans Göstergesi Sonuçları (PGS) Formu					
İdare Adı		40.34 - GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ			
Performans Hedefi	Performans Göstergesi	Açıklama	Hedeflenen Gösterge Düzeyi	Yılsonu Gerçekleşme Düzeyi	Gerçekleşme Durumu
1		2014 yılında GAP Bölgesi'nde turizm odaklı tanıtım ve markalaşma projeleri geliştirilecek ve uygulanacaktır.			
	1	Firmayla sözleşme imzalanması ve işe başlanması/Oran	100,00	24,28	
2		2014 yılında Sözleşmeli Kilis Keçisi Damızlık İşletmeleri Projesi çerçevesinde elde edilen sütün mamul, yarı mamul ürünlerin markalaşması için çalışmalar yapılacaktır.			
	2	İş birliği protokolünün yapılması/Oran	100,00	100,00	
3		2014 yılında Organik Tarım Küme Geliştirme Projesi çerçevesinde Bölge'nin uluslararası pazarda zeytinyağında rekabet edilebilirliği ve markalaşması sağlanacaktır.			
	2	İş birliği protokolünün yapılması/Oran	100,00	97,05	
4		2014 yılında GAP Bölgesi'nde Tarımsal Eğitim Yayım modeli oluşturulmaya yönelik çalışmalar yapılacak ve modelin markalaşması sağlanacaktır			
	3	Uygulamaya geçiş/Oran	100,00	97,13	
5		2014 yılında Birecik Baraj Gölü Nehir Turizmi Projesi'nin planlama çalışması yapılacaktır.			
	8	İpekyolu Kalkınma Ajansı tarafından hazırlanan "Aşağı Fırat Havzası Eylem Planı" ve "GAP Bölgesi Turizm Master Planı" Plan kararları doğrultusunda söz konusu alana yönelik planlama çalışmalarına başlanacaktır.	100,00	100,00	
6		2014 yılında Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde 'Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Kullanımının ve Enerji Verimliliğinin Artırılması' çerçevesinde çalışmalara başlanacaktır.			
	3	Uygulamaya geçiş/Oran	100,00	100,00	
7		2014 yılında GAP Bölgesinde Kadının Güçlendirilmesinde Yenilikler Projesi-2. Evre.			
	4	Üretim atölyeleri oluşturulması/Oran	100,00	0,00	
8		2014 yılında Midyat Misafir Karşılama Merkezi Mimari Projesi hazırlanacaktır.			
	9	Midyat Belediyesi'nin Firmayla sözleşme imzalanması ve işe başlanması/Oran	100,00	0,00	

9		2014 yılında Birecik Baraj Gölü Aşağı Çardak Rekreasyon Alanının Oluşturulması için alanın projesi hazırlanacaktır.			
	10	İller Bankası ve GAP İdaresi arasında 08.10.2013 tarihinde imzalanan Protokol kapsamında, Bankaca ihale hazırlıklarına devam edilmektedir./Oran	100,00	0,00	
10		2014 yılında GAP Bölgesi'nde Tarımda Çalışanların Sağlığı Araştırması Projesi tamamlanacaktır.			
	5	Saha çalışması/Oran	100,00	100,00	
11		2014 yılında Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde Kurumsal Sosyal Sorumluluk Uygulamalarının Yaygınlaştırılması Projesi tamamlanacaktır			
	11	Bölgede Kurumsal Sosyal Sorumluluk pilot projelerinin uygulanması/Oran	100,00	100,00	
12		2014 yılında mevcut uygulama projelerin faaliyetleri gerçekleştirilecektir.			
12	1	GAP İdaresi'nin Bilgisayar Altyapısının Yenilenmesi ve Güçlendirilmesi Projesi	100,00	98,66	
12	2	Tarımsal Araştırma Projesi	100,00	96,33	
12	3	Sulama Dışı Alanlarda Halkın Gelir Düzeyinin Artırılması Projesi	100,00	89,00	
12	4	GAP Sulama Sistemlerinin İşletme Bakım ve Yönetim Projesi	100,00	98,82	
12	5	GAP Bölgesi Hayvancılığın Geliştirmesi Projesi	100,00	78,00	
12	6	Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Projesi	100,00	81,42	
12	7	Tarım ve Tarım Dışı Faaliyetlerin Çeşitlendirilmesi Projesi	100,00	98,44	
12	8	Hassas Tarım ve Sürdürülebilir Uygulamaların Yaygınlaştırılması Projesi	100,00	93,74	
12	9	Hasankeyf Tarihi ve Arkeolojik Sit Alanı Araştırma, Kazı ve Kurtarma Projesi	100,00	40,00	
12	10	Nusaybin-Cizre-İdil-Silopi Sulama Alanı Alt Bölge Geliştirme Planlama Projesi	100,00	74,80	
12	11	Merkez Köy ve Köye Dönüş Kırsal Kalkınma Projesi	100,00	66,14	
12	12	Siverek-Hilvan Sulama Alt Bölge Geliştirme Planlama	100,00	19,64	
12	13	Entegre Kırsal Kalkınma Projesi	100,00	98,59	
12	14	GAP İlleri Jeotermal Kaynakları Araştırma Projesi (1)	100,00	96,51	
12	15	Muhtelif işler	100,00	100,00	

Performans Hedefi İzleme ve Değerlendirme (PHİD) Formu

Yıl/Dönem		2014							
İdare Adı		40.34 - GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ							
Performans Hedefi		1/2014 yılında GAP Bölgesinde turizm odaklı tanıtım ve markalaşma projeleri geliştirilecek ve uygulanacaktır.							
Sıra	Performans Göstergeleri	Hedef (a)	Yılsonu Gerçekleşme Tahmini (b)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
				I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	Firmayla sözleşme imzalanması ve işe başlanması/Oran	100,00		0,00	0,09	14,06	10,13	24,28	% 30
Değerlendirme	<p>Proje; "Harran (Şanlıurfa) ve Savur (Mardin) Yönetim Planlarının hazırlanması ve "GAP Bölgesi Tanıtım ve Marka Ofisi" olmak üzere iki alt başlık halinde yürütülmektedir. Bu kapsamda; İller Bankası ve Başkanlığımız arasında; 08.10.2013 tarihinde imzalanan "Turizm Amaçlı İşbirliği Protokolü" kapsamında Harran ve Savur yerleşimlerinin yönetim planlarının hazırlanmasına yönelik çalışmalar başlatılmıştır. Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü'nün alan yönetimi sınırlarını belirlemesinden sonra, İller Bankası tarafından ihaleleri sonuçlandırılmış ve müellif firma tarafından çalışmalara Eylül 2014 tarihi itibariyle başlanmıştır. Proje'nin süresi bir yıl olup, "Genel Değerlendirme", "Mevcut Durum Tespiti ve Alan Analizi" ve "Yönetim Planlarının Değerlendirilmesi, Onaylanması ve Teslimi" olmak üzere 3 etap halinde gerçekleştirilecektir.</p> <p>GAP İdaresi Başkanlığınca, Hizmet Alımı Açık İhale yapılarak, Şanlıurfa'da "Turizm Marka Ofisi" kurulmuş ve görev alan teknik personel Haziran 2014 tarihinde, GAP Bölgesi'nin turizm alanında markalaşması, tanıtımı, turizm hareketlerinin artırılması, ulusal ve uluslararası rekabet yönünden güçlendirilmesine yönelik "Eylem Planı" çalışmalarına başlamıştır.</p> <p>2014 yılında öncelikle planlama çalışmaları yapıldığı için uygulama çalışmalarına geçilememiştir. 2015 yılında planlar doğrultusunda ve ayrılan ödenek kapsamında uygulama çalışmalarına başlanması öngörülmektedir.</p>								

Yıl/Dönem		2014							
İdare Adı		40.34 - GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ							
Performans Hedefi		2/2014 yılında Sözleşmeli Kilis Keçisi Damızlık İşletmeleri Projesi çerçevesinde elde edilen sütün mamul, yarı mamul ürünlerin markalaşması için çalışmalar yapılacaktır.							
Sıra	Performans Göstergeleri	Hedef (a)	Yılsonu Gerçekleşme Tahmini (b)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
				I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	İş birliği protokolünün yapılması/Oran	100,00		0,00	0,00	0,00	100,00	100,00	% 100
Değerlendirme	Proje kapsamında, Kilis İlinde öncelikle canlı hayvan sayısının ekonomik işletme büyüklüğüne getirilmesi konusunda alt projeler desteklenmiş, daha sonra ise elde edilen sütün katma değerli hale getirilmesi için yerelde oluşturulan kooperatif aracılığı ile süt işleme tesisi kurum süreci desteklenmiştir. 2014 yılında da ilgili kurum ve kuruluşlar ve kooperatif üyeleri ile bu kapsamda ortak çalışmalar yapılmış ve söz konusu işletmenin önümüzdeki günlerde faal hale gelmesi beklenmektedir.								

Yıl/Dönem		2014							
İdare Adı		40.34 - GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ							
Performans Hedefi		3/2014 yılında Organik Tarım Küme Geliştirme Projesi çerçevesinde Bölge'nin uluslararası pazarda zeytinyağında rekabet edilebilirliği ve markalaşması sağlanacaktır.							
Sıra	Performans Göstergeleri	Hedef (a)	Yılsonu Gerçekleşme Tahmini (b)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
				I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	İş birliği protokolünün yapılması/Oran	100,00		0,00	0,00	0,05	97,00	97,05	% 100
Değerlendirme	GAP Organik Tarım Değer Zinciri Pilot Uygulamaları Mali Destek Programı çok yıllık bir programlama çerçevesinde, İpekyolu Kalkınma Ajansı ve Karacadağ Kalkınma Ajansı tarafından GAP İdaresi koordinasyonu ile eylem programı ve işbirliği protokolü hazırlanmıştır. GAP İdaresi Başkanlığı, İpekyolu Kalkınma Ajansı (TRC1) ve Karacadağ Kalkınma Ajansı (TRC2) ile işbirliği ve eşgüdüm içerisinde uygulanacaktır. Adıyaman il ve ilçelerinde "Organik Arı Ürünleri Üretiminin Yaygınlaştırılması Projesi" Adıyaman Gölbaşı, Besni, Tut, Çelikhan, Kâhta, Samsat, Gerger, Sincik ilçelerinde "Organik Tarımla Ekonominin İyileştirilmesi Projesi (Badem Bahçeleri)" Adıyaman merkeze bağlı köyler ve ilçelerinde "Kapama Organik İncir Bahçelerinin Yaygınlaştırılması Projesi", Siirt Merkez ve köylerinde "Organik Arılı Kovan Projesi", Şırnak Merkez ve ilçelerinde "Organik Aşım kaygısız Başım Projesi" desteklenmiştir.								

Yıl/Dönem		2014							
İdare Adı		40.34 - GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ							
Performans Hedefi		4/2014 yılında GAP Bölgesi'nde tarımsal eğitim yayım modeli oluşturulmaya yönelik çalışmalar yapılacak ve modelin markalaşması sağlanacaktır.							
Sıra	Performans Göstergeleri	Hedef (a)	Yılsonu Gerçekleşme Tahmini (b)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
				I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	Uygulamaya geçiş/Oran	100,00		11,03	16,52	15,88	53,70	97,13	%100
Değerlendirme	<p>Proje kapsamında, 2014 yılı itibariyle sürdürülebilir bir tarımsal yayım ve danışmanlık modeli olan "Çiftçi Örgütleri Merkezli Çoğulcu Yayım Modeli" geliştirilmiş ve uygulamaya konulmuş ve GAP Bölgesi'nde gerçekleştirilen envanter çalışmaları, demonstrasyonlar, teknik eleman eğitimleri, çiftçi toplantıları, çiftçi eğitimleri, çiftçi teknik gezileri, tarım fuarı, grup toplantıları, tarım kampı, TV-Gazete haberleri ile 410 faaliyet gerçekleştirilerek 810 teknik elemana ve 11.780 çiftçiye ulaşılmıştır. Hazırlanan modelin 2014 yılından itibaren 5 yıllık bir süre içerisinde 40 çiftçi örgütünde uygulanması planlanmıştır.</p> <p>2014 yılı itibariyle uygulamaya konulan model çalışmalarının 6 Ziraat Odası ve 10 çiftçi örgütü ile 3+2 yıl boyunca etkin bir şekilde devam etmesi planlanmaktadır.</p>								

Yıl/Dönem		2014							
İdare Adı		40.34 - GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ							
Performans Hedefi		5/2014 yılında Birecik Baraj Gölü Nehir Turizmi Projesi'nin planlama çalışmasını yapmak							
Sıra	Performans Göstergeleri	Hedef (a)	Yılsonu Gerçekleşme Tahmini (b)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
				I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	Söz konusu Proje'nin yapılabilirlik etüdü/ön fizibilitenin oluşturulmasına yönelik GAP İdaresi tarafından ihale hazırlıklarına 2013 yılında başlanmıştır.	100,00		0,00	0,00	0,00	100,00	100,00	%0
Değerlendirme	<p>İpekyolu Kalkınma Ajansı'nın "Aşağı Fırat Havzası Turizm Gelişim Koridoru ve Eylem Planı (2014-2023)" Projesi müellif firma tarafından tamamlanarak onay için 2014 yılı sonu itibariyle Ajans'a sunulmuştur. Turizm Master Planı ve Aşağı Fırat Havzası Turizm Gelişim Koridoru Eylem Planı'nda alana yönelik oluşturulan Plan Kararları'nın bütüncül bir yaklaşımla ele alınarak planlama çalışmalarına başlanması öngörüldüğünden 2014 yılı içinde herhangi bir faaliyet yapılamamıştır. 2015 yılında, her iki planda belirlenen yerleşimlerin planlama çalışmalarına başlanması (imar planları hariç) öngörülmektedir. Bu kapsamda; 2015 yılı için, oda fiyatlarına göre çıkartılmış olan yaklaşık keşif 1.440.000.-TL'dir. İller Bankası ve GAP İdaresi arasında 08.10.2013 tarihinde imzalanan "Turizm Amaçlı İşbirliği Protokolü" kapsamında, 2014 Devlet Yatırım Programı'nda Proje için ayrılan 390.000.-TL ödenek, İller Bankası'nın 19.11.2014 tarih ve 25249 sayılı yazısı doğrultusunda, ihale hazırlıklarına başlanabilmesi ve 2015 yılında yapılacak olan planlama çalışmalarında kullanılabilmesi için Banka hesap numarasına aktarılmıştır.</p>								

Yıl/Dönem		2014							
İdare Adı		40.34 - GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ							
Performans Hedefi		6/2014 yılında Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Kullanımının ve Enerji Verimliliğinin Artırılması çerçevesinde çalışmalara başlanacaktır.							
Sıra	Performans Göstergeleri	Hedef (a)	Yılsonu Gerçekleşme Tahmini (b)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
				I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	Uygulamaya geçiş/Oran	100,00		0,00	0,00	0,00	100,00	100,00	% 100
Değerlendirme	2013 yılı Ağustos ayı sonu itibariyle tamamlanmış olan dört adet güneş enerjili sulama sisteminin üçüne ölçüm izleme sistemi Ekim 2014 itibariyle konulmuş ve veri alınmaya başlanmıştır. Sanayi Odası tarafından EVD kuluçka merkezi için tahsis edilen Gaziantep Organize Sanayi Bölgesi'nde yer alan eski Halkbank binasının aynı zamanda Passive House sertifikasına sahip olacak şekilde tadilatı için ihale süreci tamamlanmıştır. Ayrıca GAP-EVD Kuluçka Merkezi ölçüm cihazları da Sanayi Odası'na teslim edilmiştir. Biyogaz pilot projesinde, bölge potansiyelini ve muhtemel pilot proje uygulamalarını ortaya koyan bir rapor hazırlanmıştır. Söz konusu rapor çıktılarına göre, Gaziantep/Oğuzeli'nde hayvansal atıklardan biyogaz üretimi ile ilgili bir rapor hazırlanmıştır. Kurumsal Kapasite Geliştirme bileşeni altında bir dizi eğitim faaliyeti gerçekleştirilmiştir. Sulama pompalarında enerji verimliliği konusunda 20 adet lokasyonda çalışma yapılmış ve bir rapor hazırlanmıştır.								

Yıl/Dönem		2014							
İdare Adı		40.34 - GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ							
Performans Hedefi		7/2014 yılında "GAP Bölgesinde Kadının Güçlendirilmesinde Yenilikler Projesi-2. Evre.							
Sıra	Performans Göstergeleri	Hedef (a)	Yılsonu Gerçekleşme Tahmini (b)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
				I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	Üretim atölyeleri oluşturulması /Oran	100,00		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	% 100
Değerlendirme	2014 yılı içinde projenin aşağıdaki bileşenleri kapsamında yapılan işlere yoğunlaşıldığı için üretim atölyelerinde gerçekleşme oranı % 80'de kalmıştır. Toplumsal cinsiyet eğitimlerinden 162 kadın faydalanmıştır. Çocuk bakım hizmetlerinin yaygınlaştırılmasına ilişkin saha çalışması yapılmış, ideal kreş modeli geliştirilmiş, Şanlıurfa'da kreş yapımı için girişimde bulunulmuştur. Organize Sanayi Bölgesi'nde kreş yapımı için arsa tahsisi yapılamadığı için kreş, Kilis'e kaydırılmış ve gerekli çalışmalara başlanmıştır. Kadın kuruluşlarının yaptığı ürünlerin satışı için pazarlama-satış çalışmaları yıl boyu devam etmiştir. Bölge'deki kadın girişimcilere uzun vadeli destek sağlamak, kadınların istihdam olanaklarını arttırmak ve Bölge'deki yatırımları teşvik etmek üzere bir İŞGEM'in kurulmasına yönelik ön çalışma yapılmıştır. Argande 2014 ilkbahar/yaz koleksiyonunun basın lansmanı 29 Nisan 2014 tarihinde İstinyepark Mudo City'de gerçekleştirilmiştir. Mayıs ayı içerisinde Ankara ve İstanbul Büyükşehir Belediyeleri Argande için ücretsiz billboard desteği sağlamıştır. Argande'nin 2014 ilkbahar/yaz koleksiyonu afişleri 4-11 Mayıs 2014 tarihlerinde İstanbul'da 24 noktada, 21-31 Mayıs 2014 tarihlerinde ise Ankara'da 19 noktada sergilenmiştir. Argande'nin 2014 sonbahar/kış ve 2015 ilkbahar/yaz koleksiyonlarının katalog çekimleri 24-25 Eylül 2014 tarihlerinde Şanlıurfa'da gerçekleştirilmiştir. Şanlıurfa Göbeklitepe'deki antik kalıntılardan ilham alan koleksiyonlar ünlü modacılar tarafından tasarlanmıştır.								

Yıl/Dönem		2014							
İdare Adı		40.34 - GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ							
Performans Hedefi		8/2014 yılında Midyat Misafir Karşılama Merkezi Mimari Projesi hazırlanacaktır.							
Sıra	Performans Göstergeleri	Hedef (a)	Yılsonu Gerçekleşme Tahmini (b)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
				I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	Midyat Belediyesi'nin firmayla sözleşme imzalaması ve işe başlanması/Oran	100,00		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%0
Değerlendirme	Midyat Belediyesi ve GAP İdaresi arasında 21.03.2013 tarihinde imzalanan protokol kapsamında, Midyat Belediyesi tarafından Proje ihale edilmiş, ancak yeterli katılım sağlanamadığı için ihale iptal edilmiştir. 2014 yılında Mardin İli'nin Büyükşehir Belediyesi olması ve bürokratik ve hukuksal etkenler nedeniyle Belediye tarafından tekrar ihale yapılmayarak, söz konusu Proje faaliyete geçirilememiştir.								

Yıl/Dönem		2014							
İdare Adı		40.34 - GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ							
Performans Hedefi		9/2014 yılında Birecik Baraj Gölü Aşağı Çardak Rekreasyon Alanının Oluşturulması için alanın projesi hazırlanacaktır.							
Sıra	Performans Göstergeleri	Hedef (a)	Yılsonu Gerçekleşme Tahmini (b)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
				I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	İller Bankası ve Başkanlığımız arasında 08/10/2013 tarihinde imzalanan Protokol kapsamında, Bankaca ihale hazırlıklarına devam edilmektedir./ Oran	100,00		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%30
Değerlendirme	GAP İdaresi ve İller Bankası arasında 08.10.2013 tarihinde imzalanmış olan Turizm Amaçlı İşbirliği Protokolü kapsamında; İller Bankası Anonim Şirketi'nin 22.11.2013 tarih ve 44812147-202.01.02/36104 sayılı yazısı ile "Birecik Baraj Gölü Aşağı Çardak Rekreasyon Alanının Oluşturulması Projesi" ihale sürecinin başlatılabilmesi için 304.440,00.- TL talep edilmiş ve yazıda belirtilen hesap numarasına GAP İdaresi tarafından aktarılmıştır. Bu kapsamda, Banka tarafından ihale çalışmaları tamamlanarak 2013 yılında aktarılan ödenek ile harita çalışmalarına başlanmıştır. Söz konusu çalışmalara yönelik Banka tarafından 2014 yılı için herhangi bir ödenek talep edilmediğinden ve harita çalışmalarına devam edildiğinden, 2014 yılı ödeneği kullanılamamıştır. 2015 yılında, ayrılan ödenek kapsamında planlama çalışmalarına devam edilmesi öngörülmektedir.								

Yıl/Dönem	2014								
İdare Adı	40.34 - GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ								
Performans Hedefi	10/2014 yılında GAP Bölgesi'nde Tarımda Çalışanların Sağlığı Araştırması Projesi tamamlanacaktır.								
Sıra	Performans Göstergeleri	Hedef (a)	Yılsonu Gerçekleşme Tahmini (b)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
				I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	Saha çalışması/Oran	100,00		0,00	0,00	0,00	100,00	100,00	% 100
Değerlendirme	Tarımda Çalışanların Sağlığı Araştırmasına ilişkin saha çalışması 2013 yılında tamamlanmış ve taslak rapor aynı yılın sonunda çıkarılmıştır. 2014 Şubat'ta Şanlıurfa'da ilgili bakanlıkların, GAP kapsamındaki 9 ilden üniversiteler, kamu kurum ve kuruluşlar ile STK ve özel sektör kuruluşlarının katılımıyla bir çalıştay yapılmış ve rapor finalize edilmiştir. Rapora dayalı çıkarılan Eylem Planı aynı çalıştay kapsamında ilgili tarafların katılımıyla hazırlanmış, rapor ve Eylem Planı basılmış, ilgili bakanlık, kurum ve kuruluşlara dağıtılmıştır.								

Yıl/Dönem	2014								
İdare Adı	40.34 - GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ								
Performans Hedefi	11/2014 yılında Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde Kurumsal Sosyal Sorumluluk Uygulamalarının Yaygınlaştırılması Projesi tamamlanacaktır								
Sıra	Performans Göstergeleri	Hedef (a)	Yılsonu Gerçekleşme Tahmini (b)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
				I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	Bölge'de Kurumsal Sosyal Sorumluluk pilot projelerinin uygulanması/Oran	100,00		0,00	0,00	0,00	100,00	100,00	% 100
Değerlendirme	Mayıs ayında KSS durum analizi çalıştayı yapılmıştır. Çalıştaya 9 ilin valilikleri, büyükşehir belediyeleri, kalkınma ajansları, ticaret ve sanayi odalarından ilgililer katılmıştır. GAP Bölgesi KSS Durum Analizi Raporu hazırlanmış ve ilgili taraflara gönderilmiştir. Dünya Bankası Türkiye tarafından desteklenen Kaçak Elektrik Kullanımı ile ilgili çalışma kapsamında Dicle Elektrik yetkilileri ile sosyal sorumluluk kapsamında işbirlikleri görüşülmüştür. 10 Aralık tarihinde Kadir Has Üniversitesi'nde yapılan KSS Pazaryeri etkinliğine katılım sağlanmıştır. GAP KSS Raporu hakkında sunuş yapılmış ve şirketlerle işbirlikleri için temas kurulmuştur. Pazaryerine GAP Bölgesi'nde iyi uygulamalardan GAP Natura tanıtım standı açılmıştır.								

Yıl/Dönem		2014							
İdare Adı		40.34 - GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ							
Performans Hedefi		12.1/2014 Bilgi İşlem Altyapısının Yenilenmesi, Güçlendirilmesi Projesi							
Sıra	Performans Göstergeleri	Hedef (a)	Yılsonu Gerçekleşme Tahmini (b)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
				I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	GAP İdaresi'nin bilgisayar altyapısının yenilenmesi ve güçlendirilmesi	100,00					98,66	98,66	%100
Değerlendirme	<p>Proje kapsamında GAP İdaresi bilişim sistemleri tamamen yenilenmiştir. 2014 yılı içerisinde sunucu sistemlerin tamamının sanallaştırılması yapılmış, yedekleme sistemleri kurulmuştur. İnternet, network altyapısı ve güvenlik sistemleri yenilenmiştir. Son kullanıcı bilgisayar sistemleri yenilenmiş, tüm yazılım ürünlerinin lisanslama ve sertifikasyon işlemleri tamamlanmıştır. Merkez, Bölge Müdürlüğü ve irtibat ofisleri arasında VPN bağlantısı kurularak domain alt yapısı kurulmuştur. Kurumsal e-posta ve web hizmetleri yeniden yapılandırılmıştır. Dağınık durumda olan sunucu sistemlerin sanallaştırılması sonucu merkezi bir yönetim yapısı kurulmuştur. Kurumsal arşiv, evrak ve dosya paylaşım sistemleri kurulmuştur. Veri barındırma kapasitesi artırılarak gelecek uygulamalar için yeterli altyapı sağlanmıştır.</p>								

Yıl/Dönem		2014							
İdare Adı		40.34 - GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ							
Performans Hedefi		12.2/2014 Tarımsal Araştırma Projesi							
Sıra	Performans Göstergeleri	Hedef (a)	Yıllık Gerçekleşme Tahmini (b)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
				I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	GAP Bölgesi'nde ekolojik, ekonomik ve pazar koşullarına en uygun üretim sistemlerinin saptanarak bilimsel bulguların rapor haline getirilmesidir.	100,00				46,33	50,00	96,33	% 100
Değerlendirme	<p>2014 yılında aşağıda yer alan 3 proje ve 3 kongre desteklenmiştir.</p> <p>GAP UTAEM Diyarbakır ilinde "Uluslararası Mezopotamya Tarım Kongresi", Harran Üniversitesi "Şanlıurfa Urfa İsoot Biberinin Özelliklerinin Belirlenerek Pazar Potansiyelinin Artırılması Projesi"</p> <p>Harran Üniversitesi "Şanlıurfa Birinci Ulusal Harran Ekonomi Kongresi (EconHarran 2014)", GAP TAEM "Şanlıurfa Bağcılığın Geliştirilmesi Projesi" ve GAP TAEM Şanlıurfa İlinde "Yetiştiriciliği Yapılan Bazı Yerel Üzüm Çeşitlerinin Çardak Sistemindeki Performanslarının Belirlenmesi" projeleri desteklenmiştir</p>								

Yıl/Dönem		2014							
İdare Adı		40.34 - GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ							
Performans Hedefi		12.3/2014 Sulama Dışı Alanlarda Halkın Gelir Düzeyinin Artırılması Projesi							
Sıra	Performans Göstergeleri	Hedef (a)	Yılsonu Gerçekleşme Tahmini (b)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
				I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	Proje ile sürdürülebilir tarım teknikleri çerçevesinde, sulamadan yararlanamayan kırsal toplulukların mevcut sosyo-ekonomik durumlarının, doğal ve toplumsal çevre ile ilişkilerinin, potansiyellerine uygun gelir getirici yeni faaliyet alanlarının ve bunların geliştirilmesi yollarının belirlenmesi amaçlanmaktadır.	100,00		7,40	38,73	27,13	15,74	89,00	%100
Değerlendirme	2014 yılında proje kapsamında 6 alt proje desteklenmiştir. Adıyaman İli Gerger İlçesi ve Merkez kuzey köylerinde "Eğitim Eksenli Tütüne Alternatif Modern Arıcılığın Yaygınlaştırılması projesi", Batman İli Hasankeyf İlçesi'nde "Hasankeyf Üçyol Basınçlı Sulama Sistemi",Diyarbakır İli Hazro İlçesi'nde "Hazro Çilek Üretimini Geliştirme ve Yaygınlaştırma Projesi", Şırnak Merkez, Uludere ve Beytüşşebap İlçeleri "Arıcılığı Geliştirme Projesi" Şırnak İli Uludere İlçesi Şenoba ve Hilal Beldeleri'nde "Arıcılığı Geliştirme Projesi" ve Şırnak İli İdil İlçesi Karalar Beldesi "Karalar Beldesi İçme Suyu Geliştirme Projesi" projeleri desteklenmiştir								

Yıl/Dönem		2014							
İdare Adı		40.34 - GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ							
Performans Hedefi		12.4/2014 GAP Sulama Sistemlerinin İşletme Bakım ve Yönetim Projesi							
Sıra	Performans Göstergeleri	Hedef (a)	Yıllık Gerçekleşme Tahmini (b)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
				I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	GAP Bölgesi'nin sahip olduğu tarımsal üretim potansiyelini optimum kullanarak ve ekonomik aktiviteler artırılarak net faydanın maksimuma çıkarılması	100,00		36,88	28,88	22,82	10,24	98,82	% 100
Değerlendirme	İBY Projesi kapsamında 2014 yılında GAP İdaresi tarafından uygulanan GAP Tarımsal Eğitim Yayım Projesi ve Entegre Kırsal Kalkınma Projeleri başta olmak üzere uygulanmakta olunan projeler ile ilgili izleme değerlendirme çalışmaları yapılmıştır.								

Yıl/Dönem		2014							
İdare Adı		40.34 - GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ							
Performans Hedefi		12.5/2014 GAP Bölgesi Hayvancılığın Geliştirilmesi Projesi							
Sıra	Performans Göstergeleri	Hedef (a)	Yıllık Gerçekleşme Tahmini (b)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
				I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	Hayvancılık sektörünün canlandırılması, topraksız ve az topraklı çiftçilerin gelir düzeyinin artırılması	100,00					78,00	78,00	% 100
Değerlendirme	2014 yılında, Bölge'de üretilen sütün daha hijyenik şartlarda üretilmesi ve katmadeğerli hale getirilmesi amacıyla, Şanlıurfa İli'nde "Şanlıurfa Süt Sığırcılığını Geliştirme Amaçlı Süt Toplama Merkezleri Kurma Projesi" desteklenmiştir.								

Yıl/Dönem		2014							
İdare Adı		40.34 - GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ							
Performans Hedefi		12.6/2014 Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Projesi							
Sıra	Performans Göstergeleri	Hedef (a)	Yılsonu Gerçekleşme Tahmini (b)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
				I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	GAP Bölgesi'nde orman kaynaklarının korunması, iyileştirilmesi, genişletilmesi	100					81,42	81,42	% 100
Değerlendirme	2014 yılında; Şanlıurfa Orman Bölge Müdürlüğü tarafından GAP İdaresi'ne sunulan "Taşlıca Ağaçlandırılması Projesi" desteklenmiştir.								

Yıl/Dönem		2014							
İdare Adı		40.34 - GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ							
Performans Hedefi		12.7/2014 Tarım ve Tarım Dışı Faaliyetlerin Çeşitlendirilmesi Projesi							
Sıra	Performans Göstergeleri	Hedef (a)	Yılsonu Gerçekleşme Tahmini (b)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
				I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	Sürdürülebilir tarım teknikleri çerçevesinde, potansiyellere uygun gelir getirici yeni tarım ve tarım dışı faaliyet alanlarının tespit edilmesi	100				20,68	77,76	98,44	% 100
Değerlendirme	2014 yılı kapsamında 13 Proje desteklenmiştir. Adıyaman İli Gerger İlçesinde "Gerger Kanyonu Projesi", Batman İli Hasankeyf İlçesi'nde "Hasankeyf Sanal Tur Projesi", Diyarbakır İli Kulp Ağaçlı Köyü "Basınçlı Sulama Suyu Projesi", Diyarbakır İli Çermik, Çüngüş, Hazro, Kocaköy, Lice ve Hani İlçeleri "Ceviz Yetiştiriciliğini Geliştirme Projesi", Diyarbakır Merkez ve İlçeler "Arıcılıkta Alternatif Enerji Kullanımının Yaygınlaştırılması Projesi", Şanlıurfa İlhan, Küçük Güvenli, Yukarı Varlıca ve Serbent Köyleri "Badem Yetiştiriciliğini Yaygınlaştırma Projesi", Adıyaman Tut İlçesi "Dut Pekmezi İşleme İmalathanesi Projesi", Şırnak Beytüşşebap "Çözüm Sürecinin Yansımalarına Destek Projesi", Şanlıurfa Merkez Şanlıurfa 'da "Organik Meyve Yetiştiriciliği Projesi (GAP EKO-DER)", Şırnak Merkez İlçe, Beytüşşebap, Uludere, İdil ve Silopi ilçeleri "GAP İle Aydınlandık Projesi", Kilis Merkez, Polateli, Musabeyli ve Elbeyli ilçelerinde "Organik Zeytin Üretimini Sürdürme Projesi", Kilis İli ve İlçelere bağlı köyler "Mobil Eğitim Aracı Projesi" ve Şırnak Merkez, Silopi ve Cizre İlçeleri "Meyveciliği Geliştirme Projesi" desteklenmiştir.								

Yıl/Dönem		2014							
İdare Adı		40.34 - GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ							
Performans Hedefi		12.8/2014 Hassas Tarım ve Sürdürülebilir Uygulamaların yaygınlaştırılması Projesi							
Sıra	Performans Göstergeleri	Hedef (a)	Yılsonu Gerçekleşme Tahmini (b)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
				I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	Tarımsal girdilerin optimum kullanılmasıyla işletme giderlerinin azaltılması, doğal kaynakların korunması	100		0,18			93,56	93,74	% 100
Değerlendirme	2014 yılında, Hassas Tarım ve Sürdürülebilir Uygulamaların Yaygınlaştırılması Projesi'nin uygulanma sürecinde daha etkin ve müspet sonuçlara ulaşılması ve teknolojik olarak uzman ve uzmanlıklarından faydalanılması açısından "TÜBİTAK Uzay Teknolojileri Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü" ile işbirliği protokolü imzalanmıştır.								

Yıl/Dönem		2014							
İdare Adı		40.34 - GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ							
Performans Hedefi		12.9/2014 Hasankeyf Tarihi ve Arkeolojik Sit Alanı Araştırma, Kazı ve Kurtarma Projesi							
Sıra	Performans Göstergeleri	Hedef (a)	Yılsonu Gerçekleşme Tahmini (b)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
				I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	GAP kapsamında yapılması öngörülen Ilısu Baraj Göl Aynası altında kalacak olan Hasankeyf tarihi ve arkeolojik sit alanının araştırılması, kurtarılması ve gelecek nesillere aktarılmasıdır.	100			40			40,00	%75
Değerlendirme	İlgili taraflar arasında imzalanan protokol kapsamında GAP İdaresi'nin ödenek yardımıyla bulunduğu çalışmalar, Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın izni ve denetiminde, kazı başkanı tarafından sunulan "kazı programı" çerçevesinde uygulanmaktadır. Proje 2014 yılında; "Çevre Düzenleme ve Basit Onarım Çalışmaları", "Kazı Çalışmaları", "Laboratuvar Çalışmaları" ve "Belgeleme Çalışmaları" olmak üzere dört ana başlık altında sürdürülmüştür. Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından Hasankeyf İlçesi'nde kamulaştırma çalışmaları tamamlanamadığından, kazı başkanlığı tarafından kazı çalışmaları yapılamamış olup, bu nedenle ayrılan ödeneğin tamamı kullanılamamıştır.								

Yıl/Dönem		2014							
İdare Adı		40.34 - GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ							
Performans Hedefi		12.10/2014 Nusaybin-Cizre-İdil-Silopi Sulama Alanı Alt Bölge Geliştirme Planlama							
Sıra	Performans Göstergeleri	Hedef (a)	Yılsonu Gerçekleşme Tahmini (b)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
				I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	Kentsel gelişmenin planlı, kontrollü ve düzenli gelişmesini sağlamak	100,00					74,80	74,80	% 100
Değerlendirme	İdaremizce ihalesi gerçekleştirilen işin 29.09.2011 tarihinde imzalanan sözleşmesi gereği 10.10.2011 tarihinde işe başlama verilmiştir. Proje bedeli projenin ihale bedeli olup 529.000 TL'dir. İşin teknik şartnamesinde işin süresi 300 takvim günüdür. Ancak, planlama faaliyeti için kurumlarda geçen süre bu sürenin dışında tutulmuştur. Planlamaya esas jeolojik etüt onay süresinin uzaması, kurumlardan talep edilen görüşlerin geç gelmesi ve onay için gönderilen Şırnak İl Genel Meclisi'nde işin uzunca bir süre bekletilmesi gibi gerekçelerle iş planlanan zamandan geç bitirilmiştir. Bütçe performans ilişkisi bakımından termin cetvelde öngörülen sürelerde işin tamamlandığı ve kentsel gelişmenin planlı, kontrollü ve düzenli gelişmesini sağlamak amacı ile ilgili kurumlara (Mardin Valiliği, Nusaybin Belediyesi, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, İller Bankası) gönderilerek uygulanmak üzere dağıtımı yapılmıştır.								

Yıl/Dönem		2014							
İdare Adı		40.34 - GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ							
Performans Hedefi		12.11/2014 Merkez Köy ve Köye Dönüş Kırsal Kalkınma Projesi							
Sıra	Performans Göstergeleri	Hedef (a)	Yılsonu Gerçekleşme Tahmini (b)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
				I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	Kırsal alanda cazibe merkezleri oluşturmak, hizmetlerin bu cazibe merkezleri üzerinden sunumunu sağlamaktır	100,00					66,14	66,14	% 100
Değerlendirme	2014 yılında ilgili proje kapsamında iki alt proje desteklenmiştir. Gaziantep İli Nurdağı İlçesi'nde "Gedikli Köyü Sulama Kooperatifi Basınçlı Sulama Sistemi Projesi" ve "Çakmak Köyü Sulama Kooperatifi Basınçlı Sulama Sistemi Projesi" desteklenmiştir.								

Yıl/Dönem		2014							
İdare Adı		40.34 - GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ							
Performans Hedefi		12.12/2014 Siverek -Hilvan Sulama Alt Bölge Geliştirme Planlama							
Sıra	Performans Göstergeleri	Hedef (a)	Yılsonu Gerçekleşme Tahmini (b)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
				I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	Kentsel gelişmenin planlı, kontrollü ve düzenli gelişmesini sağlamak	100,00			9,82		9,82	19,64	%40
Değerlendirme	<p>GAP İdaresi tarafından ihalesi gerçekleştirilen ve Belda Belde Planlama'da kalan işin 02.01.2014 tarihinde imzalanan sözleşmesi gereği 15.01.2014 tarihinde işe başlama verilmiştir. Proje bedeli projenin ihale bedeli olup 237.000 TL'dir. İşin teknik şartnamesinde işin süresi 360 takvim günüdür. Ancak, planlama faaliyeti için kurumlarda geçen süre bu sürenin dışında tutulmuştur. Bütçe performans ilişkisi bakımından termin cetvelde öngörülen ilk iki etap (Jeolojik Etüt ve Mevcut Durum ve Sentez) tamamlandığından % 40'lık bir gerçekleşme sağlanmıştır. Öngörülen bütçe performans hedefine ulaşılamama gerekçesi, işin yapımı için yasal bir zorunluluk olan planlamaya esas jeolojik etüt raporunun onayı için ilgili kurumda geçen sürenin fazla olmasıdır.</p>								

Yıl/Dönem		2014							
İdare Adı		40.34 - GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ							
Performans Hedefi		12.13/2014 Entegre Kırsal Kalkınma Projesi							
Sıra	Performans Göstergeleri	Hedef (a)	Yılsonu Gerçekleşme Tahmini (b)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
				I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	Bölge’de kırsal alanda yaşayan ve işlemeli tarıma uygun arazilerin az olduğu nüfusun sosyo-ekonomik yaşam koşullarının sürdürülebilir ve katılımcılık ilkesi doğrultusunda geliştirilmesi ve iyileştirilmesi projenin amacını oluşturmaktadır.	100,00		2,83	6,03	74,05	15,68	98,59	% 100
Değerlendirme	<p>2014 yılında toplam 9 ilin 16 pilot ilçesi için hazırlanmış olan alt bölge kırsal kalkınma planlarında öngörülen projelere ilişkin kaymakamlıklardan GAP İdaresi’ne sunulan proje teklifleri değerlendirilmiştir. Batman İli, Merkez Köy ve Köye Dönüş Kırsal Kalkınma Projesi’nden desteklenmiştir (2013-2014).</p> <p>2014 yılında 10 yeni ilçenin proje (Derik /Mardin, Oğuzeli / Gaziantep, Dicle ve Çınar /Diyarbakır, Bozova ve Viranşehir /Şanlıurfa, Hasankeyf/Batman, Kurtalan/Siirt, Cizre/ Şırnak ve Gölbaşı /Adıyaman İlçeleri “Pilot İlçe” olarak dâhil edilmiştir) kapsamına alınmasıyla toplam ilçe sayısı 28 olmuştur. Proje kapsamında ilgili valilikler ile GAP İdaresi arasında gerçekleştirilen protokoller kapsamında ödenekler aktarılmış olup çalışmalara başlanmıştır. İzleme çalışmaları devam etmektedir.</p> <p>GAP İdaresi uzmanları, ilgili kaymakamlıklara, “Alt Bölge Kalkınma Planı” hazırlatma, “Proje Uygulama Birimi (PUB)”ni oluşturma gibi konularda teknik destek sağlamaktadır.</p>								

Yıl/Dönem		2014							
İdare Adı		40.34 - GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ							
Performans Hedefi		12.14/2014 GAP İlleri Jeotermal Kaynakları Araştırma Projesi (1)							
Sıra	Performans Göstergeleri	Hedef (a)	Yılsonu Gerçekleşme Tahmini (b)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
				I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	Bölgedeki jeotermal kapasitenin ortaya çıkarılması	100					96,51	96,51	% 100
Değerlendirme	<p>GAP İdaresi ve İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Rektörlüğü arasında 9 Eylül 2014 tarihinde işbirliği protokolü imzalanmıştır. Proje ekibi tarafından proje için gerekli olan dokümanların derleme çalışmaları Ekim-Aralık 2014 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Çalışma alanı hakkında topoğrafik, jeolojik haritaları ve uydu görüntülerinin temini ve bilgisayara aktarılmasına devam edilmesi Aralık 2014-Mart 2015 arasında gerçekleştirilecektir. 19 Aralık 2014'te GAP İdaresi'nde Yönlendirme Kurulu Toplantısı yapılmıştır. Ayrıca proje ekibi tarafından katılımcı/paydaşlara projenin sunumu yapılmıştır. Rektörlük tarafından projenin birinci ara raporu GAP İdaresi'ne sunulmuştur. Birinci ara raporda görülen eksiklikler GAP İdaresi tarafından Rektörlüğe yazılı olarak iletilmiştir. Proje için veri kaynaklarının elde edilmesi için kurumlarla resmi yazışmaların yapılması da faaliyet konularındandır. Arazi ve büro çalışmaları devam eden projenin Temmuz 2015'te bitmesi öngörülmektedir.</p> <p>“GAP İlleri Jeotermal Kaynakları Araştırma Projesi” kapsamında Şanlıurfa Merkez Karaali ve Çevresi Jeotermal Sahası Rezerv ve Potansiyelinin Belirlenmesi Alt Projesi ile ilgili olarak GAP İdaresi ve Şanlıurfa Valiliği arasında işbirliği protokolü Ağustos 2014'te imzalanmıştır. GAP İdaresi tarafından 200.000,00 TL Valilik (İçişleri Bakanlığı) hesabına aktarıldı. Valilik tarafından projenin ihale hazırlık çalışmaları devam etmektedir.</p>								

Yıl/Dönem		2014							
İdare Adı		40.34 - GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ							
Performans Hedefi		12.15/2014 Muhtelif işler							
Sıra	Performans Göstergeleri	Hedef (a)	Yılsonu Gerçekleşme Tahmini (b)	Gerçekleşme					Gerçekleşme Durumu
				I. Üç Aylık	II. Üç Aylık	III. Üç Aylık	IV. Üç Aylık	Kümülatif (c)	
1	Ekonomik büyüme sürecini sosyal gelişme ile destekleyerek, kalkınma sürecini hızlandırmak ve dengeli bir kalkınmayı temin etmek	100		32,35	9,78	28,79	29,08	100,00	% 100
Değerlendirme	<p>ÇATOM'lar: kapsamında 2014 yılı içerisinde 76 program yürütülmüş olup, 34.422 kişinin kaydolduğu bu programları 30.398 kişi tamamlamıştır. Tamamlayan kişi sayısının kayıtlı kişi sayısına oranı % 88,30'dur. Kadınlar tarafından üretilen ürünlerin satışından toplam 524.096 TL gelir elde edilmiştir. 40 ÇATOM'da aldığı kurslar doğrultusunda meslek edinimi sağlanarak toplamda 440 katılımcının iş bulmasına, 69 katılımcının iş kurmasına zemin oluşturulmuştur. İş kuran ve iş bulan katılımcılar kuaförlük, tekstil sektörü ara elaman yetiştirme, çocuk bakıcılığı, otomasyon, sekreterlik hizmetleri gibi branşlarda istihdam edilmektedirler. 2014 yılında yaklaşık 880 kişinin burs alması sağlanmıştır. ÇATOM'lar aracılığıyla 2.518 kişi eğitime yönlendirilmiştir. Yıl içerisinde 13.432 kişiye ayni, 2.708 kişiye nakdi yardımın ulaştırılması sağlanmıştır. Kadının Güçlendirilmesinde Yenilikler Projesi kapsamında ÇATOM sorumlularına yönelik "Temel Finans Eğitimi", Diyarbakır ve Mardin ÇATOM kurul ve eğitimcilerle yönelik "Toplumsal Cinsiyet Duyarlılığı" eğitimi verilmiştir. ÇATOM'u tanıtmak, faaliyetler hakkında bilgilendirmek, kurslara katılımlarını sağlamak, katılımcıların maddi ve manevi ihtiyaçlarını belirlemek için hane ziyaretleri yapılmaktadır. Yıl içinde 6.522 hane ziyareti yapılmıştır. Hane ziyaretlerini gönüllü eğitimciler, katılımcılar ve saha elemanları birlikte yapmışlardır. ÇATOM yönetimini etkin hale getirmek ve kadına yönetim becerisi kazandırmak amacıyla her yıl gerçekleştirilen kurul seçimleri yapılmıştır. Gençlik ve Kültür Evleri'nde gerçekleştirilen faaliyetlerle bugüne kadar yaklaşık 225.000 gence ulaşılmıştır. Gençlik evleri genelinde 3.359 kadın ve 3.163 erkek katılımcı ile 47 program neticelenmiştir. Yürütme kurulları eğitimi ve koordinasyon toplantısı 4-7 Nisan 2014 tarihlerinde Şanlıurfa'da yapılmıştır. Proje yönetimi, sosyal inovasyon, sosyal medya eğitimleri verilmiş, ayrıca gençlik çalışmaları deneyimleri konulu panel gerçekleştirilmiştir. Ankara İçkale Otel'de 9-12 Mayıs 2014 tarihleri arasında gerçekleşen Ulusal Gençlik Parlamentosu X. Olağan Genel Kurul Toplantısı'na Gençlik ve Kültür Evleri il asistanları katılmıştır. GAP İdaresi ile Habitat Yönetişim ve Kalkınma Derneği arasında işbirliği protokolü imzalanmıştır. Paramı Yönetebiliyorum, Gençbank Kaynak Geliştirme Eğitimi, Finansal Bilinç ve Gençler Parasını Nasıl Değerlendirmeli Eğitimi, İnternetle Hayat Kolay Eğitimi, Active European Citizenship - Aktif Avrupa Vatandaşlığı, GAP için Girişimcilik ve Yaratıcılık Projesi Eğitimi, Eylem-1.1 Gençlik Değişim Projesi, Proje Yönetimi, Kampanya Yönetimi gibi eğitim ve değişim programları Habitat Yönetişim ve Kalkınma Derneği, Türk Ulusal Ajansı, Letonya Ulusal Ajansı, AB Ulusal Ajans, TOG gibi kuruluşların desteği ile düzenlenmiştir. Toplumsal duyarlılık etkinlikleri kapsamında kütüphane projesi, kuş yuvası etkinliği, okul duvarı formül çalışması, zihinsel engelli çocuklarla atölye çalışması, girişimcilik seminerleri, sağlıklı gençlik hareketi, temiz çevre için el ele kampanyası, köy okullarını çocuklarla boyama etkinliği, kıyafet-gıda yardımı, kitap toplama kampanyası, köy çocukları kalem toplama kampanyası, mültecilere yardım kampanyası, konteyner kent gençliği etkinliği, ilaç toplama, köy anaokulları için oyuncak kampanyası, ağız ve diş sağlığı eğitimi ve diş fırçası, diş macunu dağıtımı, okul boyama, saç bakım ve kesimi faaliyetleri yapılmıştır. Çocuklara yönelik faaliyetler kapsamında Bölge'de ÇATOM'lar bünyesinde 18 Çocuk Okuma Odası, 11 Çocuk Gelişim Merkezi ve 30 Çocuk Oyun Odası faaliyet göstermektedir. Eğitim, sanatsal/kültürel, sportif, açık kapı, ailelere yönelik programlarla toplam 8.784 çocuğa ulaşılmıştır. Proje aracılığıyla ulaşılan çocuk sayısı 38.784'e ulaşmıştır.</p>								

IV. KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

A. GÜÇLÜ VE ZAYIF YÖNLER

GAP İdaresi 2013-2017 Stratejik Planı hazırlık çalışmaları yürütülürken GAP İdaresi'nin kuvvetli ve zayıf yönlerini detaylı olarak belirlemiştir. Bu başlıklar altında belirlenmiş konular aşağıda özetlenmiştir.

Tablo 38: Güçlü Yönler - Zayıf Yönler

GÜÇLÜ YÖNLER	ZAYIF YÖNLER
1. Genel	1. Genel
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bölgesel kalkınma ve bölgesel planlama alanında ilk ve en deneyimli kurum olması 2. Türkiye'nin en kapsamlı, entegre, sürdürülebilir bölgesel kalkınma programı olan ve Dünyanın sayılı kalkınma projeleri arasında yer alan Güneydoğu Anadolu Projesi'nin izleme-değerlendirme ve koordinasyonundan sorumlu kurum olması 3. Sürdürülebilir insani kalkınma yaklaşımına ilişkin uygulama deneyimi olması 4. Merkez de ve yereldeki kurum ve kuruluşlarla işbirliğine açık olması 5. GAP İdaresi'nin komşu ülkelere ve benzer projelere model oluşturması 6. İki Bölge Planının (1989 ve 2002 yıllarında) hazırlanmış olması	<ol style="list-style-type: none"> 1. İdare'nin Şanlıurfa'ya taşınmasına bağlı olarak personelde oluşan motivasyon kaybı ve nitelikli personelin Şanlıurfa'da çalışmak istememesi 2. Kurumsal belleğin zayıflaması 3. İdarenin oluşturduğu modellerin ulusal politika haline getirilememesi 4. Başka kurum ve kuruluşlarla yetki çatışması bulunması
2. Yönetmel ve Hukuki Yapı	2. Yönetmel ve Hukuki Yapı
<ol style="list-style-type: none"> 1. 388 sayılı KHK'nın bir esneklik sağlaması ve inisiyatif kullanabilme özgürlüğü yaratması 2. 388 sayılı KHK'nın sunduğu olanaklar sayesinde İdarenin faaliyet alanının geniş olması	<ol style="list-style-type: none"> 1. İdare'nin Kalkınma Bakanlığı'na Bağlanması, ancak kuruluşu hakkındaki KHK'nın yenilenmemesi, görev ve yetkilerinin net olarak belirlenmemiş olması 2. Personelin özlük haklarının yetersiz olması ve buna bağlı olarak personel arasında ücret dengesizliği
3. İşlevler, Verilen Hizmetler	3. İşlevler, Verilen Hizmetler
<ol style="list-style-type: none"> 1. İdare'nin gerçekleştirdiği GAP Halkaları, ÇATOM gibi model niteliğinde projeler olması ve bunların başka kuruluşlarca örnek alınıp uygulanması 2. Geçmişte, dünyadaki yeni kalkınma yaklaşımlarının İdare tarafından benimsenmiş ve uygulanmış olması, o süreçte öncü ve örnek bir kurum olması 3. Yerel, ulusal, uluslararası düzeyde ve geniş bir alanda hareket kabiliyeti olması	<ol style="list-style-type: none"> 1. İzleme değerlendirme çalışmalarının yetersiz olması 2. AR-Ge çalışmalarına yeterince önem verilmemesi

4. İdare'nin yaptığı kimi çalışmaları yerel oluşumlara delege edebilmesi 5. Özellikle yerel yönetimlerin altyapı yatırımlarının gerçekleştirilmesine destek verilmesi	
4. Kurumsal Yapı ve İşleyiş	4. Kurumsal Yapı ve İşleyiş
1. Organizasyon yapısının esnekliğinden kaynaklı sağlıklı bir iletişim ortamı olması 2. İdare'nin esnek çalışma yapısına sahip olması 3. İdare'nin çalışma prensipleri ve koşullarının diğer idarelere göre rahat olması 4. Bölge'ye ilişkin güçlü bir veri kaynağı ve arşive sahip olması 5. Kendine özgü bir kurum kültürü olması 6. Karar alma mekanizmalarının diğer kurumlara göre hızlı olması 7. Kurum içi ve kurum dışı bilgi paylaşımına açık olması 8. Diğer kamu kuruluşlarına kıyasla bürokratik yapının sert olmaması 9. İdare'nin kamu finansman kaynaklarının yeterli olması 10. İdare'nin STK'larla sonuca giden çalışmalar yapabilmesi	1. Kurumsallaşmanın tam olarak sağlanamamış olması 2. İç koordinasyon eksikliği olması (birimlerarası, bölge-merkez arası, kişiler arası, vb.) 3. Bölgesel örgütlenmenin yetersizliği 4. Esnek yapının iyi yönetilememesinden kaynaklı görev ve sorumluluk dengesizliği olması 5. Kurumsal performans ölçme sisteminin yeterli olmaması
5. Personel Varlığı ve Yönetimi	5. Personel Varlığı ve Yönetimi
1. Kurum personelinin proje kapsamında büyük bir deneyime sahip olması 2. Personelin değişik sektörlerde ve saha çalışmalarında deneyimli olması 3. Belirsizlik ortamına karşın personelin özverili çalışması 4. Çalışanların kendilerini kurumla özdeşleştirmiş olması 5. AB destekli projeleri konusunda bilgili ve donanımlı personel olması 6. Kurum içi iletişimde yatay ve dikey iletişim kanallarının açık olması 7. Farklı şekillerde istihdam olanağının bulunması 8. KPSS ile personel alınması	1. Ücret olanaklarındaki sınırlılıklar ve dengesizlikler nedeniyle nitelikli uzman personelin kurumda tutulamaması 2. Yabancı dil bilen personel sayısının az olması 3. Farklı istihdam şekillerinden kaynaklı eşit işe eşit ücret ödenmemesi 4. KHK'ya göre tahsis edilen uzman düzeyinde kadro sayısının yetersizliği 5. Personel gelişimine yönelik bir sistem (kariyer planlaması, vb.) bulunmaması 6. Ödüllendirme sisteminin yeterli olmaması 7. KPSS ile gelen personelin kısa sürede başka kuruluşlara gitmesi
6. Kurum Dışı İlişkiler ve Tanıtım	6. Kurum Dışı İlişkiler ve Tanıtım
1. Ulusal, uluslararası ve Bölge'deki kurum ve kuruluşlarla ilişkiler kurulmuş olması 2. Proje'nin bir marka ve model olarak değerlendirilmesi 3. Toplumun farklı kesim ve aktörleriyle çalışabilmesi	-
7. Altyapı, Araç-Gereç, Tesis ve Donanım	7. Altyapı, Araç-Gereç, Tesis ve Donanım

1. Teknolojik altyapı ve donanımın diğer kamu kurumlarına göre iyi olması	1. Teknolojik donanımın yenilenmemesi
2. Lojistik altyapısının iyi (fiziksel altyapı ve donanım, idari bina) olması	2. Fiziksel çalışma koşullarının yeterli düzeyde olmaması

B. DEĞERLENDİRME

GAP İdaresi sorumlu olduğu proje ve proje bölgesi ile ilgili olarak dünyadaki ve GAP Bölgesi'ndeki değişen şartlar ve kalkınma prensiplerini dikkate alarak kalkınma planları ve projeler hazırlamakta ve uygulamaktadır.

GAP İdaresi, projelerini katılımcılık, sürdürülebilirlik, insan odaklılık, entegre yaklaşım, yenilikçilik, çevreye ve kültürel değerlere duyarlılık ilkeleri temelinde uygulamakta ve ilgili tüm kurumlarla işbirliği içerisinde çalışılmaya özen göstermektedir.

Bölge'nin ekonomik kalkınmasına katkı sağlayacak, rekabet üstünlüğünü artıracak, örnek ve model oluşturacak yenilikçi uygulamalar gerçekleştirmektedir. Entegre Kırsal Kalkınma Projesi, GAP Tarımsal Eğitim ve Yayın Projesi, Yenilenebilir Enerji ve Enerji Verimliliği Projesi, Organik Tarımın Geliştirilmesi gibi projeler bunlardan bazılarıdır. Sosyal gelişmeyi hızlandırmak amacıyla 1995 yılından beri çeşitli projeler yürütmektedir. Kadınların, gençlerin, çocukların her alanda toplumsal yaşama katılımlarını artırmak üzere Çok Amaçlı Toplum Merkezleri (ÇATOM), Gençlik Merkezleri, Çocuk Okuma Odaları ve Çocuk Gelişim Merkezleri açmaktadır. Bu merkezlerde düzenli programlar ve çeşitli faaliyetler gerçekleştirilmekte; sayıları ve etkinlikleri artırılmaktadır. Ayrıca, Avrupa Birliği ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı'ndan sağlanan finansman ile uygulanmakta olan Türkiye'nin Az Gelişmiş Bölgelerinde Kadın STK'larının Güçlendirilmesi Projesi ve Kadının Güçlendirilmesinde Yenilikler Projesi gibi dış kaynaklı projeler de yine bölgesel kalkınmada sosyal gelişimin sağlanması amacıyla başarıyla yürütülmüştür.

Bugün geldiğimiz noktada GAP, sadece enerji ve sulama yatırımlarından oluşan bir altyapı projesi değil, kalkınma ajanslarının ortak işbirliği platformundan da yararlanarak yerel girişimleri harekete geçiren entegre, insan odaklı, sürdürülebilir bir bölgesel gelişme programıdır.

GAP İdaresi, 2013-2017 dönemini kapsayan ikinci stratejik planını birinci planın uygulama sürecinde edindiği deneyimler doğrultusunda hazırlamıştır. Şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkeleri doğrultusunda GAP İdaresi web sayfası aracılığıyla kamuoyuna da sunulan bu belgeyle, ilgililerin GAP İdaresi Stratejik Planı'na, bu bağlamda misyonuna, vizyonuna, temel değerlerine, stratejik amaçlarına, hedeflerine ve 2013-2017 yıllarında gerçekleştireceği proje ve faaliyetlerine ulaşabilmeleri amaçlanmaktadır.

2008 yılında, Güneydoğu Anadolu Projesi kapsamındaki ekonomik kalkınma, sosyal gelişme ve başta sulama olmak üzere temel altyapı yatırımlarının hızlandırılarak büyük bir bölümünün 2012 yılı sonuna kadar tamamlanması amacıyla GAP Eylem Planı (GAP EP) hazırlanmış ve 2008/11 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile uygulamaya konulmuştur. Plandaki gelişmelerin izleme-değerlendirme ve koordinasyonu GAP Bölge Kalkınma İdaresi tarafından yürütülmüştür.

Planın uygulanmaya başlamasıyla Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde önemli değişimler ve gelişmeler yaşanmıştır. Başta sulama olmak üzere temel altyapı yatırımlarının, ekonomik ve sosyal gelişmeyi sağlayacak eylem ve projelerin büyük bölümünün tamamlanması yolunda önemli sonuçlar elde edilmiştir.

GAP EP uygulamaları sonucunda ekonomik, sosyal ve altyapı yatırımlarının büyük bir bölümü bitirilmiş olmasına rağmen, Plan döneminde başlanmış ve Plan hedefleri açısından önemli sonuçlar doğuracak olan bazı projeler henüz tamamlanamamıştır. Ayrıca, geçen beş yıllık süre içerisinde bölgede yaşanan değişimler, bölgesel gelişmede öne çıkan yeni yaklaşımlar, yapılan araştırmalar sonucunda gündeme gelen yeni yatırımlar Planın gözden geçirilerek yenilenmesini gerekli kılmıştır.

Önümüzdeki dönemde, öncelikle GAP EP kapsamında devam eden yatırımları tamamlamak, yapılan yatırımlarla doğan potansiyeli ekonomik, sosyal ve kültürel gelişimin hızlandırılması yönünde tam olarak kullanmak ve GAP'ı daha ileriye taşımak amacıyla GAP Eylem Planı 2014-2018 hazırlanmıştır. Yeni Plan'da insanı hedef alan, çevreye duyarlı, yenilikçi, sürdürülebilir, gelir eşitsizliğini giderici, dezavantajlı alanları ve grupları önceleyen, bölgenin rekabet gücünü ve istihdamı artıran, yaşanabilir mekânlar oluşturan proje ve programlara yer verilmiştir.

GAP EP 2014-2018'e, sorumlu kuruluşların uygulamalarına ilişkin yaptıkları değerlendirme çalışmaları, bölgenin ekonomik ve sosyal gelişmesine ivme kazandıracak yeni yatırım önerileri ve bölgedeki kamu kurumları, özel sektör ve sivil toplum kuruluşları ile yöre halkının bölgenin ekonomik, sosyal ve kurumsal gelişmesine yönelik talepleri yön vermiştir. GAP EP 2014-2018, Kalkınma Bakanlığı ve GAP İdaresi koordinasyonunda; ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının görüş ve önerileriyle, kalkınma ajansları tarafından il ve bölge bazında derlenen yerel talepler dikkate alınarak hazırlanmıştır. Onuncu Kalkınma Planı (2014-2018) hedefleri ve Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi (BGUS)'da belirlenen politikalar Plan'ın temel unsurlarını oluşturmuştur.

Onuncu Kalkınma Planı döneminde bölgesel farkların azaltılması, bölgesel gelişmenin öncelikli amacı olmaya devam etmektedir. Plan'da; bölgelerin içsel potansiyelini harekete geçirerek, rekabet gücünü artırmak, böylece ulusal kalkınmaya katkılarını azami düzeye çıkartmak ise bölgesel gelişmenin ikincil amacı olup, öncesine göre daha fazla vurgulanmaktadır. Ayrıca, bölgeler arasında ekonomik ve sosyal uyumun güçlendirilmesi ve diğer ülkelerle ilişkilerin geliştirilmesi bölgesel gelişme politikasının katkı sağlayacağı önemli hususlar olarak belirtilmiştir.

İlk defa hazırlanan ve ulusal düzeyde bölgesel gelişme politikalarını ortaya koyan BGUS'da bölgesel gelişme; "bölgesel ve yerel düzeyde kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplumun karar alma süreçlerine katılmasını ve kaynaklarını kalkınma yönünde birlikte harekete geçirmesini esas alan; bölgelerin rekabet gücünün artırılması ve bölgeler arası gelişmişlik farklarının azaltılması politikaları arasında dengeyi gözeten; yapısal ve temel bir politika" olarak tanımlanmıştır. BGUS'un hayata geçirilmesinde temel araçlar ise bölge planları, bölgesel programlar ve eylem planlarıdır. Bölge kalkınma idareleri, bölgelerin kalkınması yönünde kamu yatırımlarının koordinasyonunu sağlamak, ağırlığı kamu yatırım, proje ve faaliyetlerinde olmak üzere kalkınma ajanslarıyla işbirliği içinde eylem planlarını hazırlamakla görevlendirilmiştir.

Yeni GAP Eylem Planı, Onuncu Kalkınma Planı ve BGUS’da belirlenen amaç ve politikaların Güneydoğu Anadolu Bölgesi’nde gerçekleştirilmesini sağlayacak bir program içermektedir.

Yeni Plan’ın uygulanmasında da izleme-değerlendirme ve koordinasyondan sorumlu kuruluş GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı’dır.

GAP İdaresi, kurumların sorumlu oldukları eylemler için hazırladıkları iş planları çerçevesinde planı izleyecektir. Sorumlu kuruluşlardan üçer aylık dönemler itibariyle derlenen raporlar doğrultusunda, dönemsel izleme raporlarını hazırlayarak Bölgesel Gelişme Komitesi ve Bölgesel Gelişme Yüksek Kurulu’nda görüşülmek üzere Kalkınma Bakanlığı’na iletilecektir.

V. ÖNERİLER

GAP, Güneydoğu Anadolu Bölgesi’nin sahip olduğu kaynakları değerlendirerek bu yörede yaşayan insanlarımızın gelir düzeyini ve yaşam kalitesini yükseltmeyi, bölgelerarası farklılıkları gidermeyi ve ulusal düzeyde ekonomik gelişme ve sosyal istikrar hedeflerine katkıda bulunmayı amaçlayan kapsamlı ve ülkemiz açısından son derece önemli bir projedir. GAP, bugün, 22 baraj, 19 hidroelektrik santrali ve 1.8 milyon ha alanı sulayacak sulama şebekelerinden oluşan su kaynakları geliştirme programının yanı sıra tüm sektörlerdeki yatırımları da içine alan, sürdürülebilir insani gelişmeye dayalı entegre bir bölgesel kalkınma projesi olarak uygulanmaktadır.

GAP kapsamındaki hidroelektrik santrallerinin, kurulu güç itibariyle, % 74’ü gerçekleşmiştir. Ülkemizin hidroelektrik enerji ihtiyacının yaklaşık yarısı GAP’tan karşılanmaktadır. Büyük barajlar tamamlanmış olup, bir milyon hektar alanı sulayacak olan su depolanmış durumdadır. GAP EP 2008-2012 ile GAP’ın itici gücü olan sulama yatırımlarının gerçekleştirilmesi amacıyla suyu alana taşıyacak sulama ana kanallarının yapımına öncelik verilmiş ve büyük bölümü tamamlanmıştır. Sulamaya açılacak alan miktarının hızla artması için sulama şebekelerinin öncelikle yapılması önem taşımaktadır.

Diğer yandan GAP bir modernleşme projesi olup geleneksel toplumsal yapıyı çözücü ve yeni sosyal ilişki tarzlarını ortaya çıkarıcı bir potansiyele sahiptir. Bu yönüyle projenin başarısının artışında sosyal sermayenin geliştirilmesi özel bir öneme sahip bulunmaktadır.

GAP’ta sürdürülebilir bir kalkınmanın gerçekleştirilmesinde tek başına kamu yatırımları yeterli değildir. Kamu yatırımları yanında özel sektörün kalkınma süreci içine çekilmesi ve toplumun katılımının sağlanması bir gerekliliktir. Kamu, özel sektör ve toplum arasında karşılıklı güven ve işbirliği ortamının yaratılması ve kurumsallaşması kalkınma sürecine hız vereceği gibi, kalkınmanın sürdürülebilirliğini de mümkün kılacaktır.

BGUS’da; bölgesel gelişme politikalarının merkezi düzeyde koordinasyonunun güçlendirilmesine, merkezi ve yerel düzeyde kurumsal kapasitenin artırılmasına ve işbirliklerinin geliştirilmesine, kalkınma ajansları ve bölge kalkınma idarelerinin teknik kapasitesinin güçlendirilerek bu kurumların işleyişinde katılım ve ortaklığı geliştirici düzenlemelerin yapılmasına, bölgeler arası işbirliklerinin hayata geçirilmesine özel önem verileceği belirtilmiştir.

Türkiye'deki ilk bölgesel kalkınma kuruluşu olan GAP İdaresi'nin bölgesel kalkınma konusundaki deneyimleri ışığında bölgedeki sosyal ve ekonomik kalkınmaya ivme kazandıracak şekilde kurumsal kapasitesinin geliştirilmesi önem taşımaktadır. GAP Bölgesi'nde yatırım faaliyeti bulunan yaklaşık 50 kamu kurum ve kuruluşu arasındaki koordinasyonu sağlama fonksiyonunun etkinleştirilmesi yönünde tedbirlerin alınması hala gerekliliğini korumaktadır.

GAP İdaresi'nin kurumsal ve finansal kapasitesi artırılmalı, İdare'nin fonksiyonları çerçevesinde ihtiyaç duyulan yeterli sayıda ve nitelikli elamanın istihdam edilmesine ve personelin Bölge'de uzun süreli kalmasına yönelik düzenlemeler yapılmalıdır.